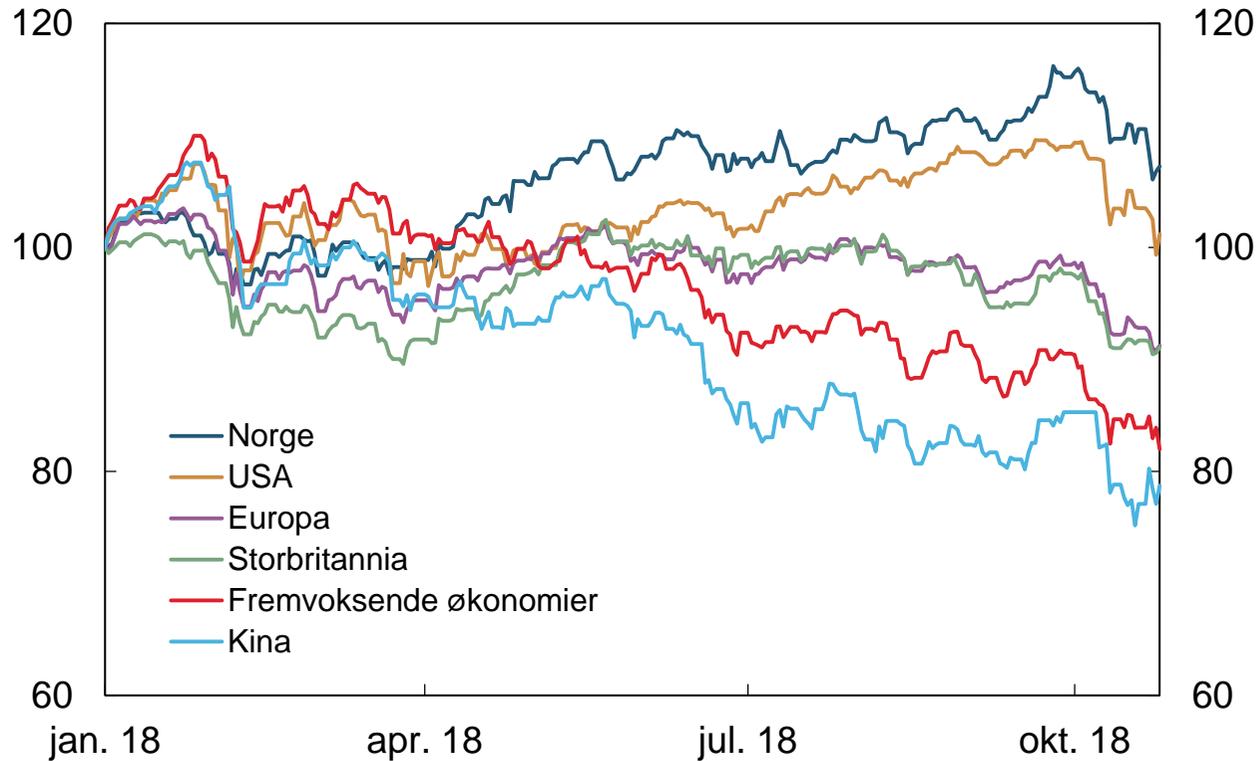

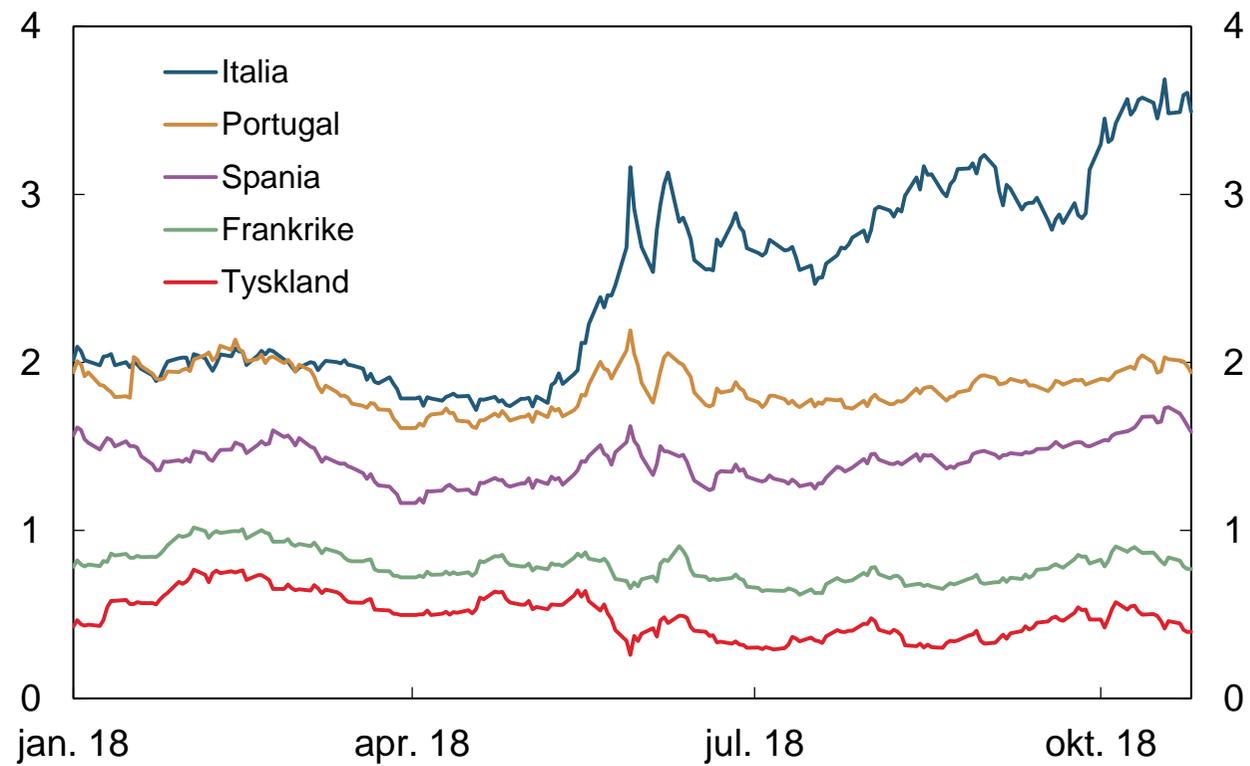
Figur 1.1 Aksjekursindekser i utvalgte land.¹ Indeks. 1. januar 2018 = 100.
1. januar 2018 – 25. oktober 2018

1) Standard and Poor's 500 Index (USA), Stoxx Europe 600 Index (Europa), Financial Times Stock Exchange 100 Index (Storbritannia), Oslo Børs Benchmark Index (Norge), MSCI Emerging Markets Index (fremvoksende økonomier) og Shanghai Composite Index (Kina).

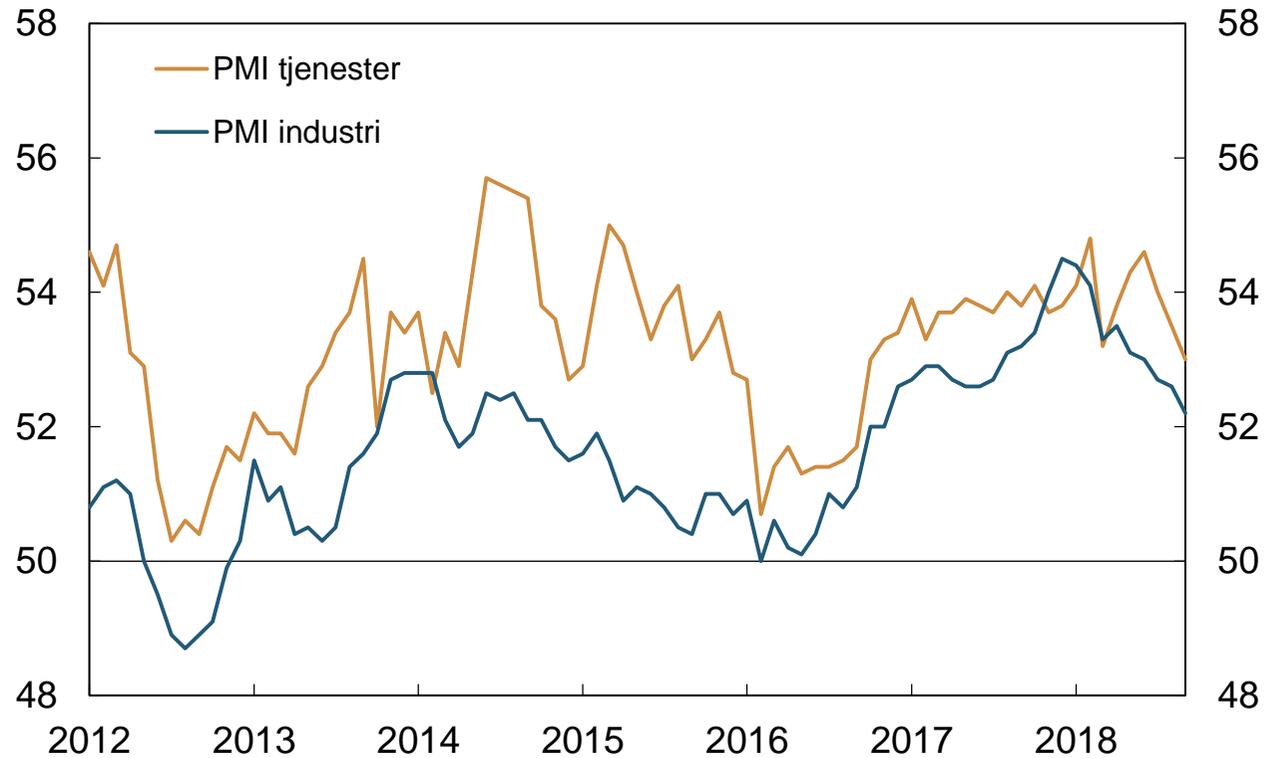
Kilde: Bloomberg

Figur 1.2 Renter på tiårs statsobligasjoner i utvalgte land. Prosent.
1. januar 2018 – 25. oktober 2018

Kilde: Bloomberg

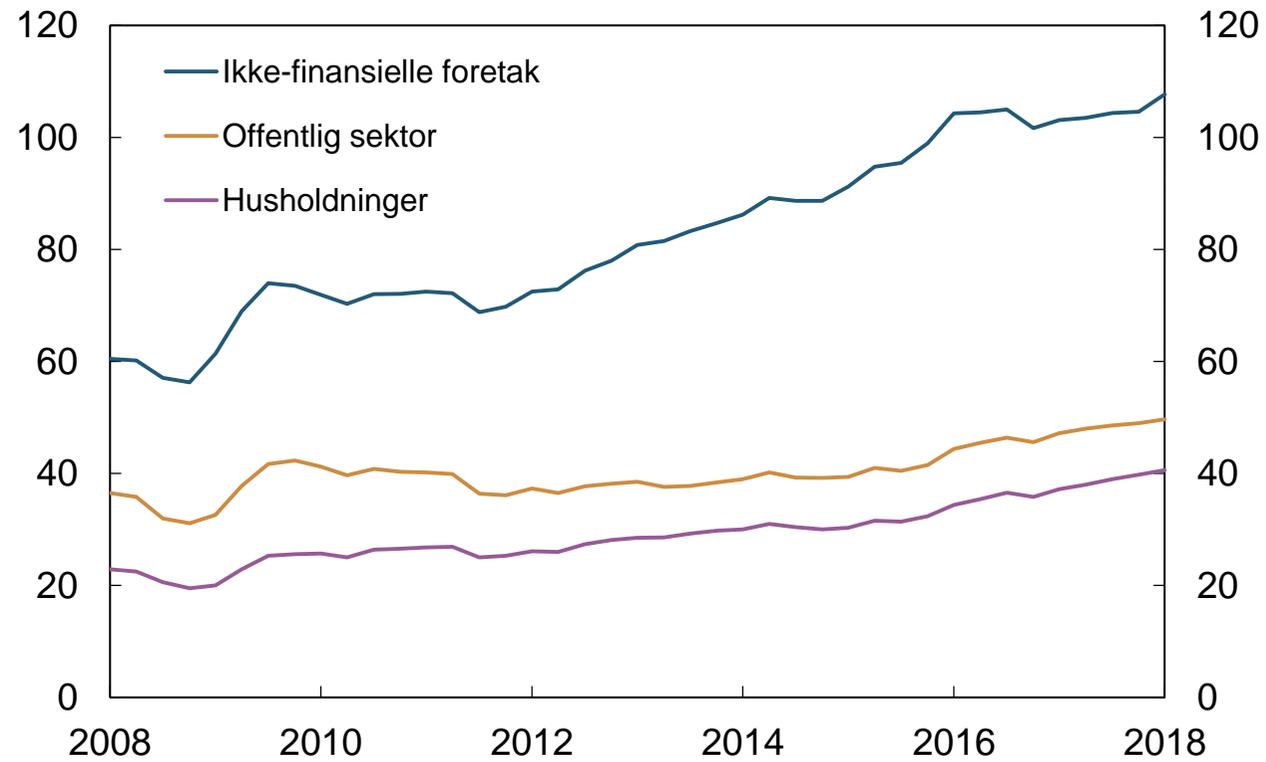
Figur 1.3 Global PMI.¹ Sesongjustert. Januar 2012 – september 2018

1) Purchasing Managers Index. Spørreundersøkelse blant innkjøpssjefer. Hvis PMI-tallet er høyere enn 50, indikerer det at sektoren har vokst, mens et lavere tall enn 50 indikerer at sektoren har krympet. Vektene er basert på bidrag til global produksjon av varer og tjenester.

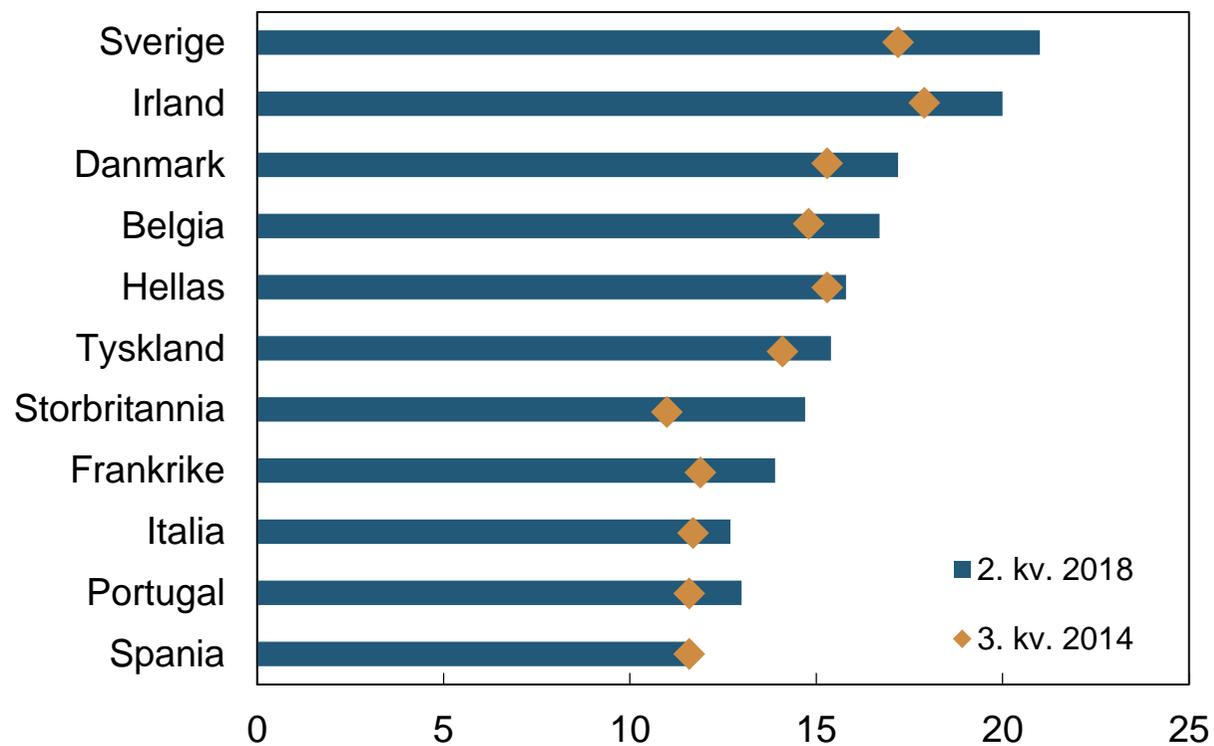
Kilde: Thomson Reuters

Figur 1.4 Sektorvis gjeld i fremvoksende økonomier. Prosent av BNP.
1. kv. 2008 – 1. kv. 2018

Kilde: Den internasjonale oppgjørsbanken (BIS)

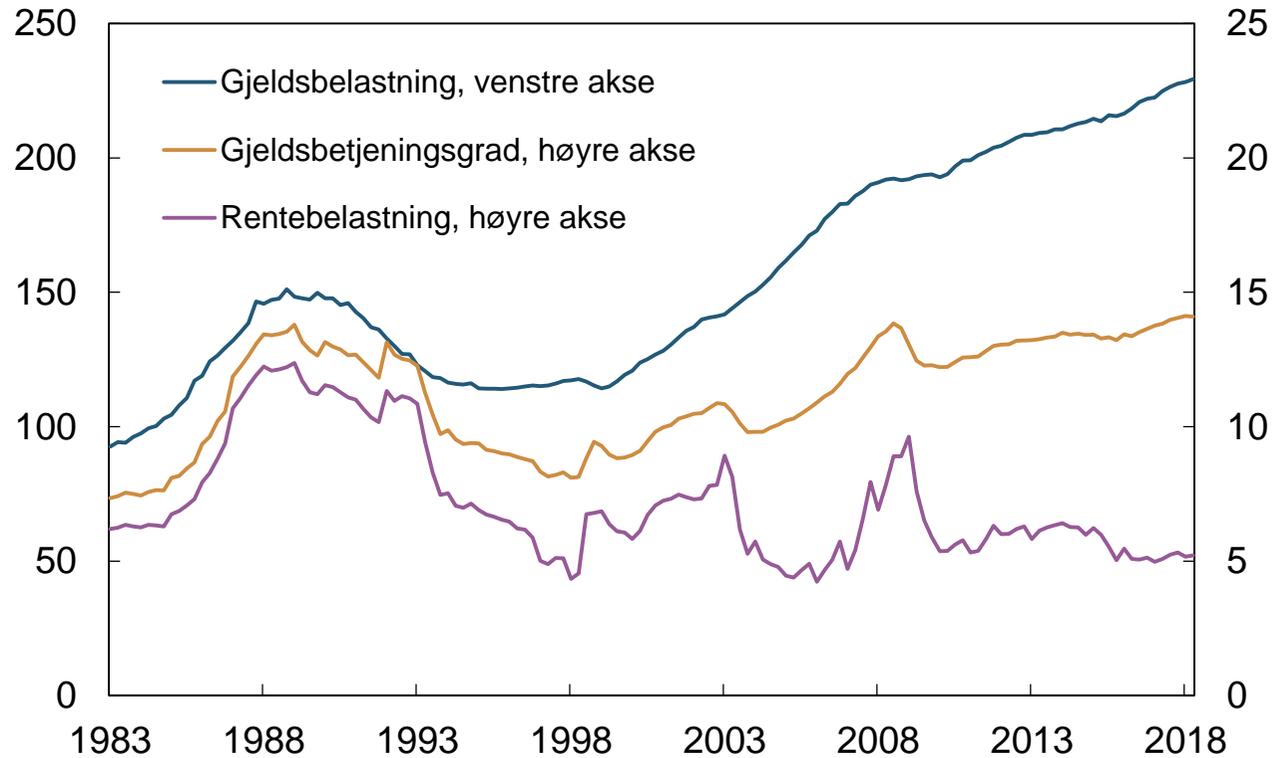
Figur 1.5 Ren kjernekapitaldekning¹ i banker i utvalgte europeiske land. Prosent. Per 3. kvartal 2014 og 2. kvartal 2018

1) Ulikt nasjonalt regelverk gjør at den rene kjernekapitaldekningen ikke nødvendigvis er direkte sammenliknbar mellom land.

Kilde: Den europeiske banktilsynsmyndigheten (EBA)

Figur 1.6 Husholdningenes gjeldsbelastning¹, gjeldsbetjeningsgrad² og rentebelastning³. Prosent. 1. kv. 1983 – 2. kv. 2018

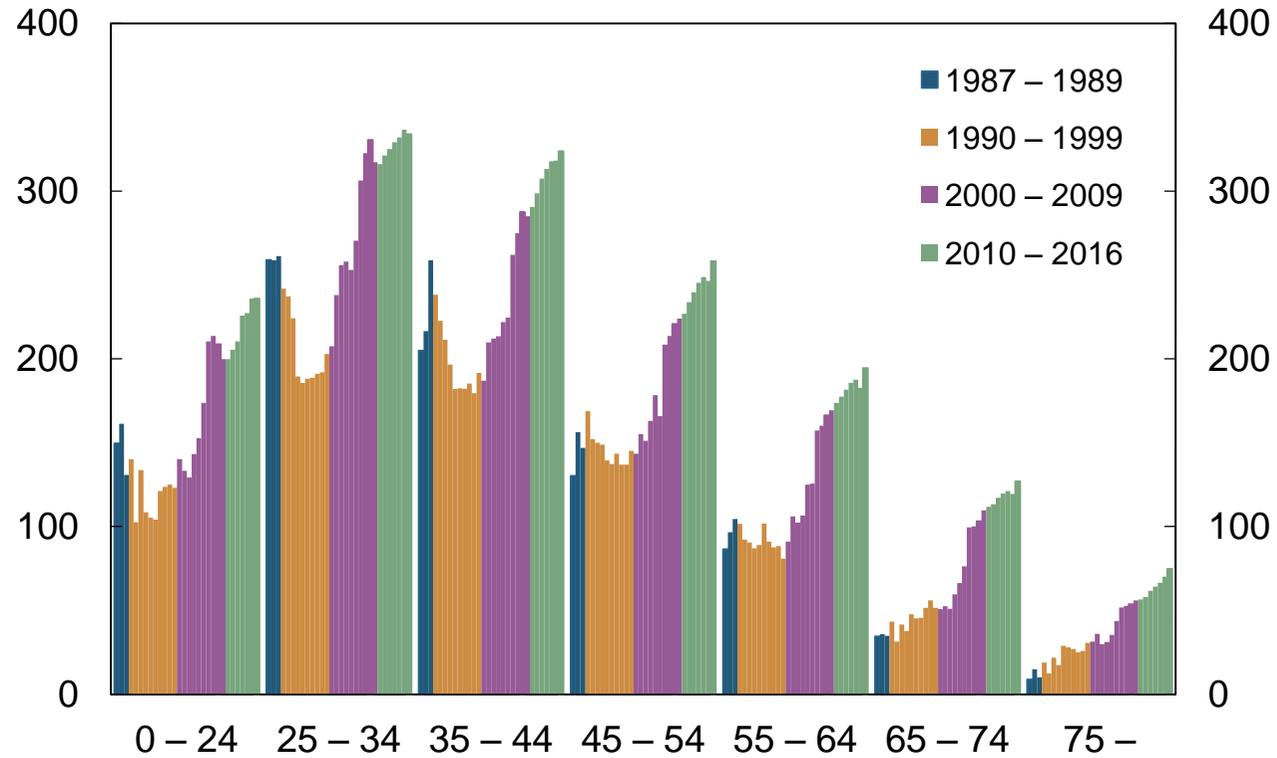
1) Gjeldsbelastning er lånegjeld som andel av disponibel inntekt (inntekt etter skatt og renteutgifter). Disponibel inntekt er korrigert for brudd i serien.

2) Gjeldsbetjeningsgrad er renteutgifter og anslått avdrag på lånegjeld med 18 års nedbetalingstid som andel av inntekt etter skatt.

3) Rentebelastning er renteutgifter som andel av inntekt etter skatt.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

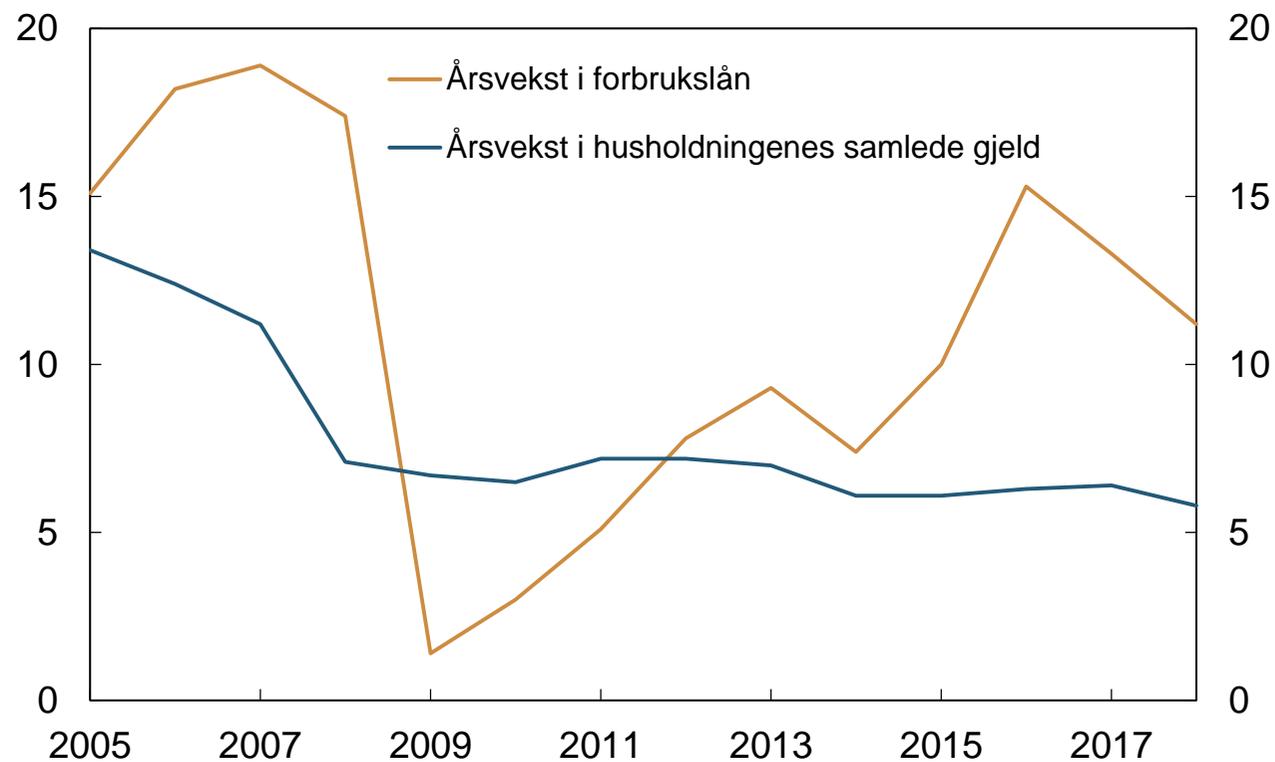
Figur 1.7 Gjeld som andel av disponibel inntekt¹. Etter alder på hovedinntektstaker. Prosent. 1987 – 2016

1) Disponibel inntekt er inntekt etter skatt og renteutgifter.

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.8 Forbrukslån¹ og samlet gjeld² i norske husholdninger.
Årsvekst. Prosent. 2005 – 2018³

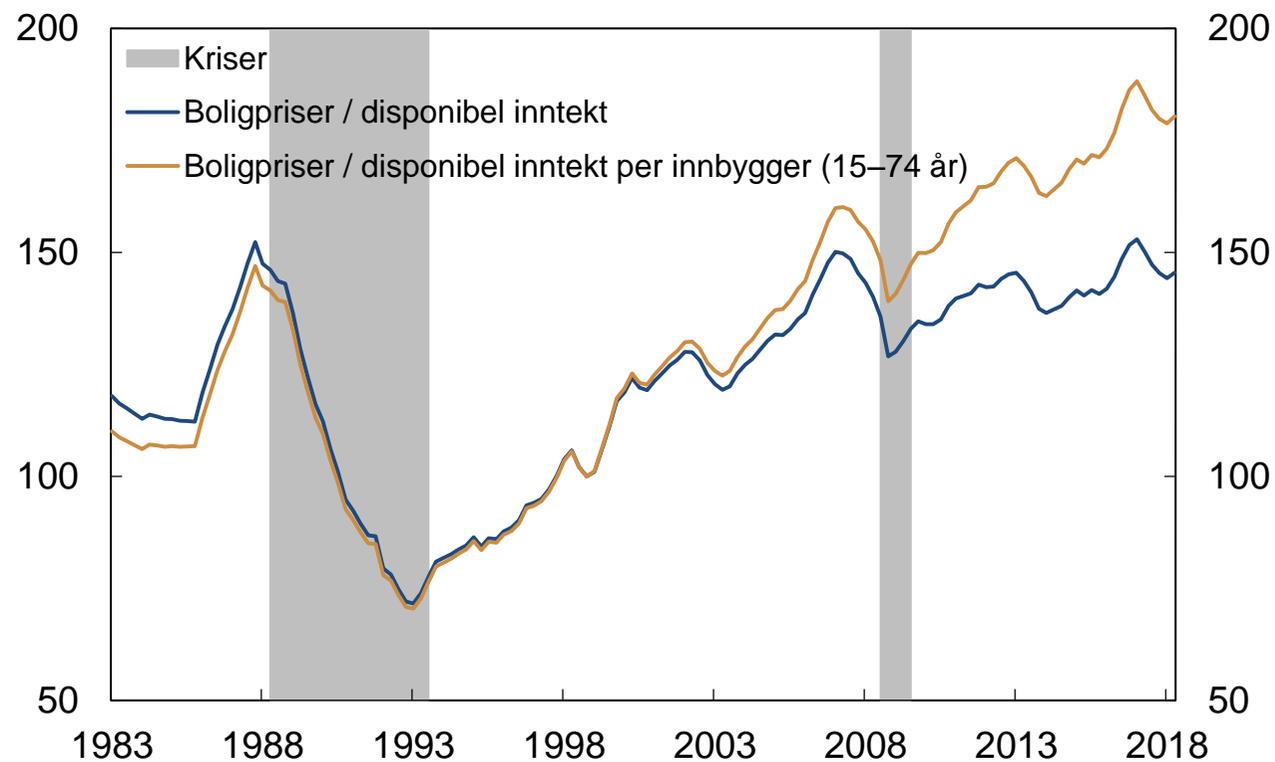
1) Basert på Finanstilsynets utvalg av banker og finansieringsforetak som dekker hoveddelen av forbrukslånsmarkedet.

2) Innenlandsk kreditt til husholdningene, K2.

3) Per 30. juni 2018.

Kilder: Finanstilsynet, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

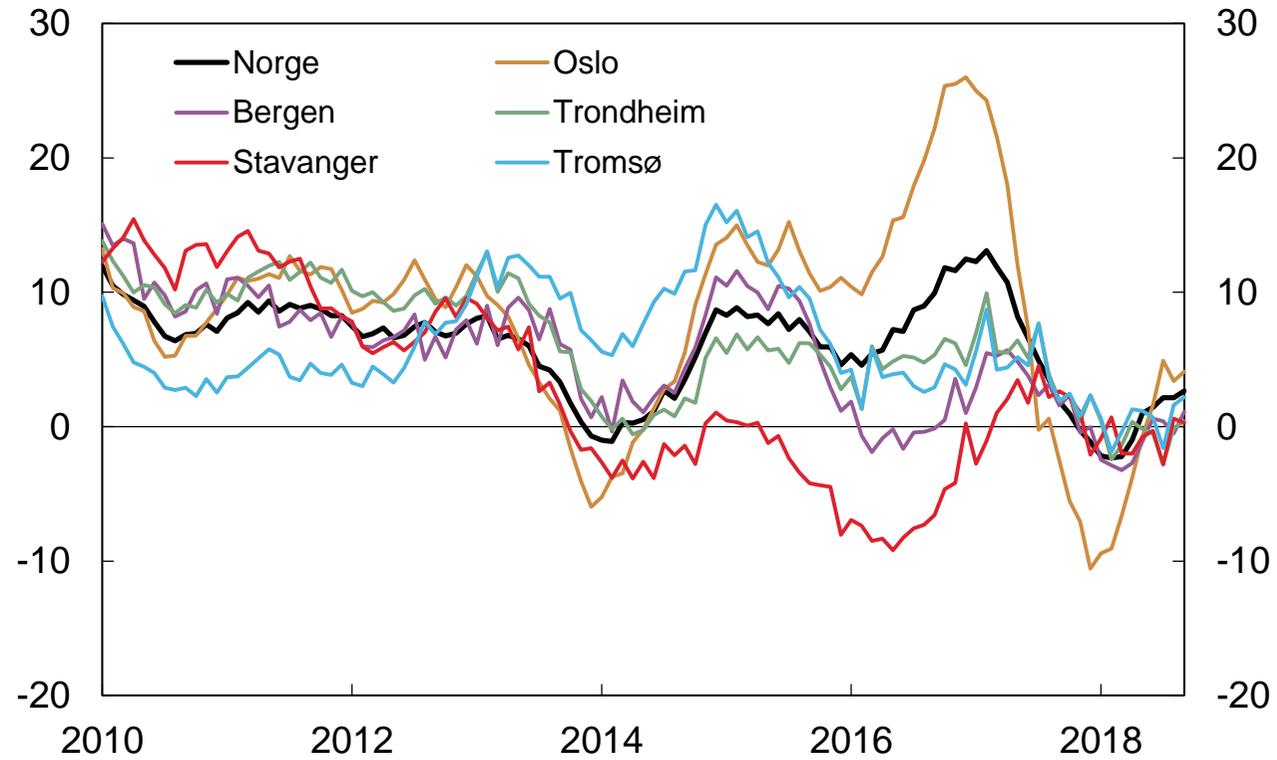
Figur 1.9 Boligpriser i forhold til disponibel inntekt¹.
Indeks. 4. kv. 1998 = 100. 1. kv. 1983 – 2. kv. 2018

1) Disponibel inntekt er inntekt etter skatt og renteutgifter. Korrigeret for brudd i serien.

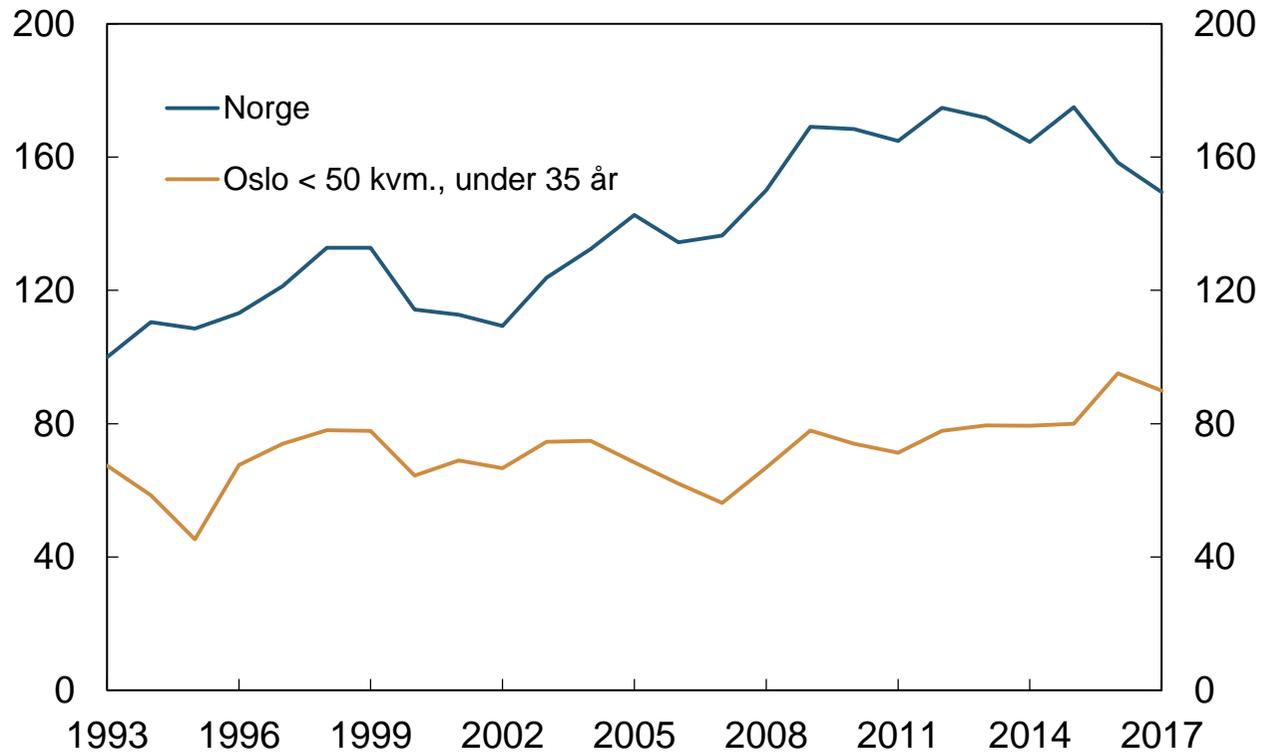
Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no, Norges Eiendomsmeglerforbund (NEF), Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.10 Tolvmånedersvekst i boligpriser. Prosent.
Januar 2010 – september 2018

Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi og Finn.no

Figur 1.11 Indikator for kjøpekraft i boligmarkedet.¹ Husholdninger i Norge samlet og unge husholdninger i markedssegmentet mindre boliger i Oslo. Indeks. 1993 = 100.² 1993 – 2017

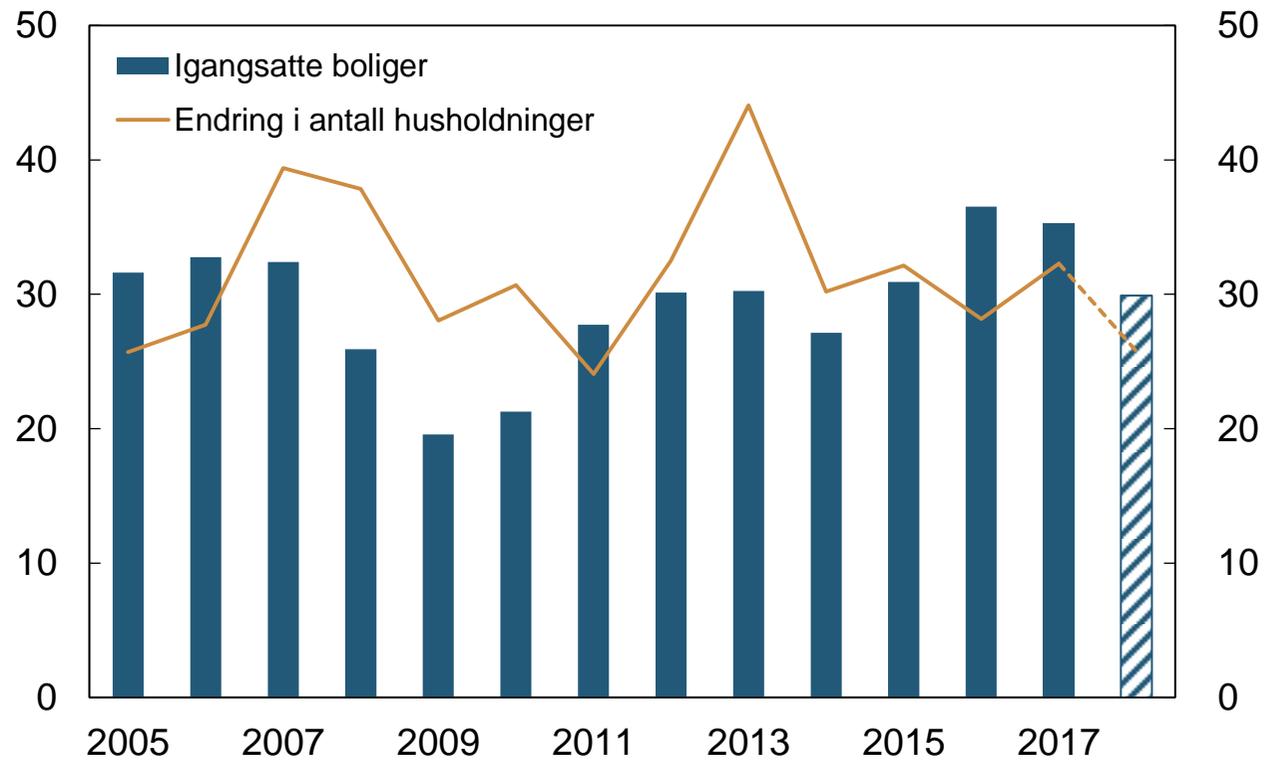

1) Indikatoren viser forholdet mellom husholdningenes medianinntekt og den inntekten som er nødvendig for å betjene et referanselån og utgifter til alminnelig forbruk. Referanselånet er forutsatt å være 85 prosent av kjøpesummen for den omsatte medianboligen. Inntektstall for 2017 er fremskrevet med aggregert lønnsvekst.

2) Indikatoren for Oslo er normert slik at det relative forholdet til den beregnede kjøpekraften for landet er uendret.

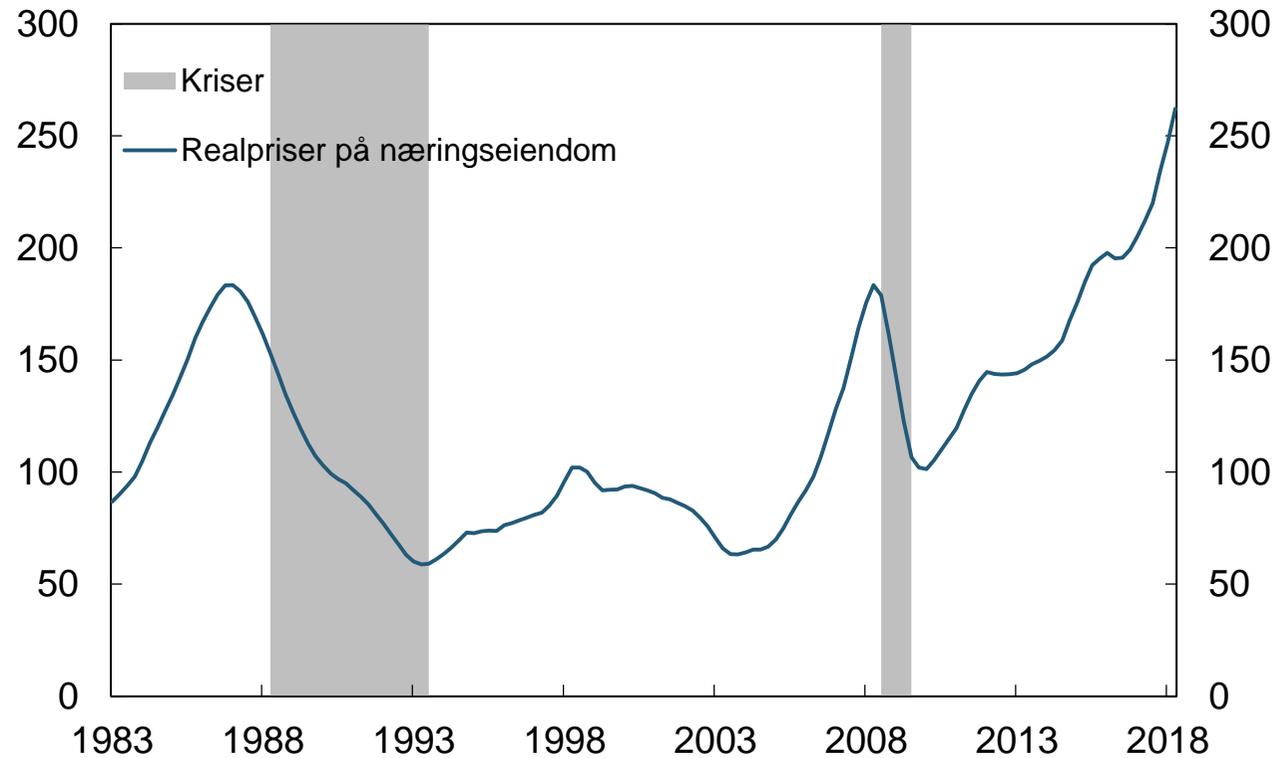
Kilder: Ambita, SIFO, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.12 Boligbygging og husholdninger i Norge.
Antall boliger og endring i antall husholdninger. I tusen. 2005 – 2018¹

1) Anslag for 2018.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

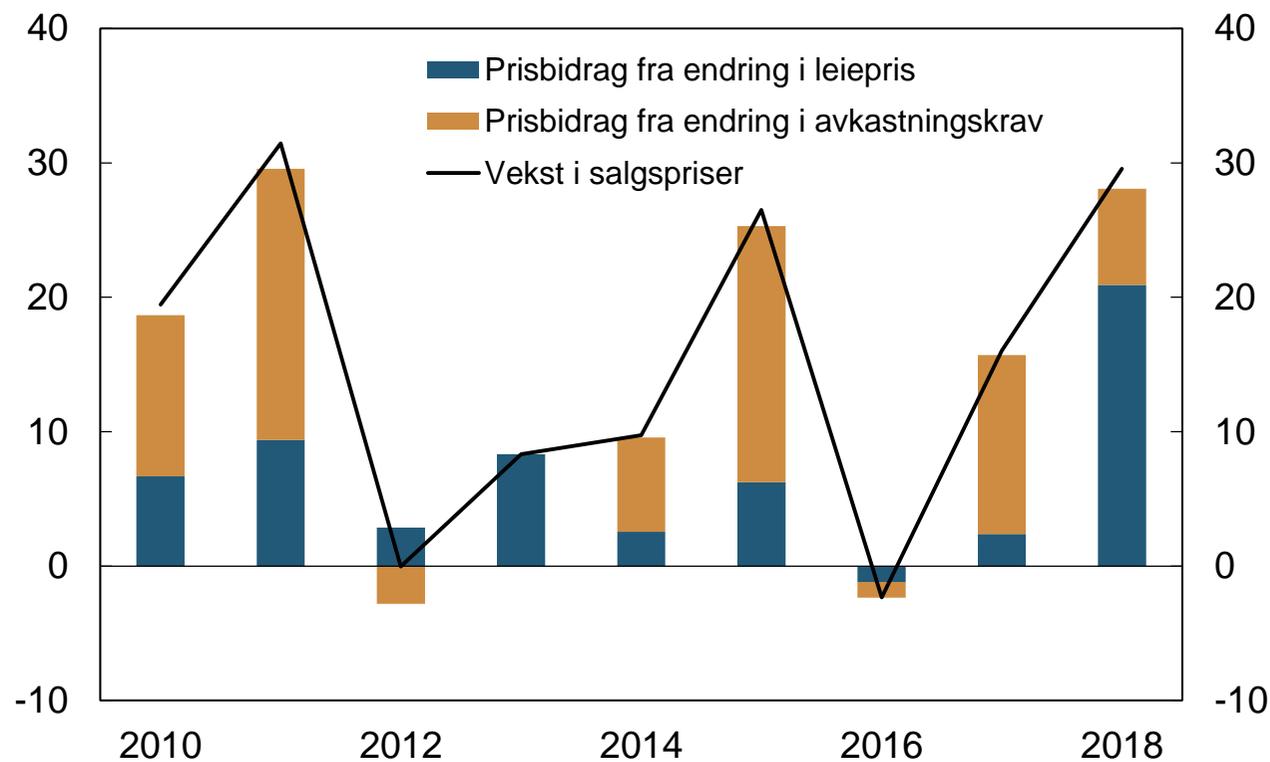
Figur 1.13 Realpriser på næringseiendom.¹ Indeks. 1998 = 100.
1. kv. 1983 – 2. kv. 2018

1) Beregnede reelle salgspriser per kvadratmeter på de mest attraktive kontorlokalene i Oslo. Deflatert med BNP-deflatoren for Fastlands-Norge. Gjennomsnittlig salgpris siste fire kvartaler.

Kilder: CBRE, Dagens Næringsliv, OPAK, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.14 Nominelle salgsspriser for næringsseiendom¹ dekomponert i estimerte bidrag fra leiepriser og avkastningskrav.² Prosent. 30. juni 2010 – 30. juni 2018³

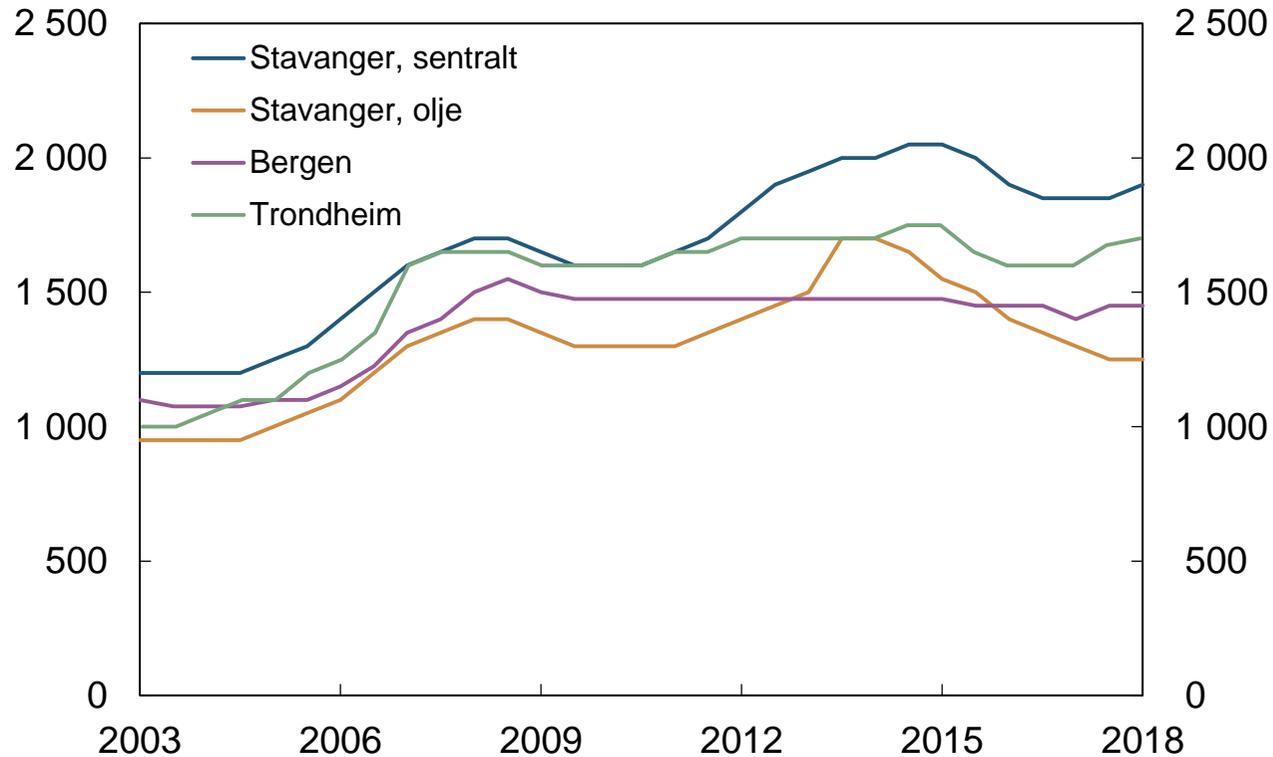
1) For de mest attraktive kontorlokalene i Oslo.

2) Summen av bidragene er ikke nøyaktig lik veksten i salgssprisene. Det skyldes bidraget fra endring i leie/avkastningskravet i inneværende år.

3) Årlige tall per 30. juni.

Kilder: CBRE og Norges Bank

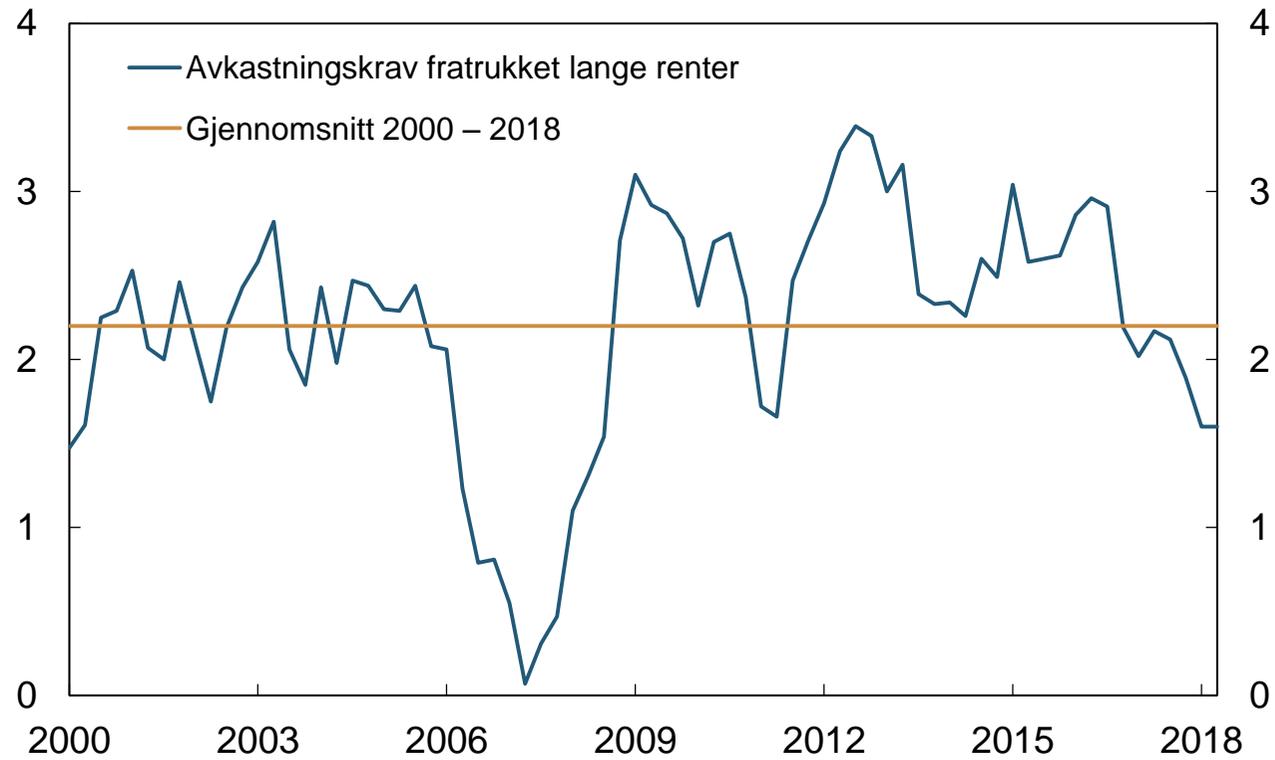
Figur 1.15 Leiepriser for kontorlokaler i utvalgte byer.¹
Kroner per kvadratmeter per år. 1. halvår 2003 – 1. halvår 2018

1) Viser utviklingen i leiepriser for kontorer med høy standard i "Stavanger, sentralt" og "Stavanger, olje" og for god standard i Bergen og Trondheim. Høsten 2013 var det en endring i utvalget. For "Stavanger, olje" og Bergen er ikke tallene direkte sammenliknbare før og etter høsten 2013.

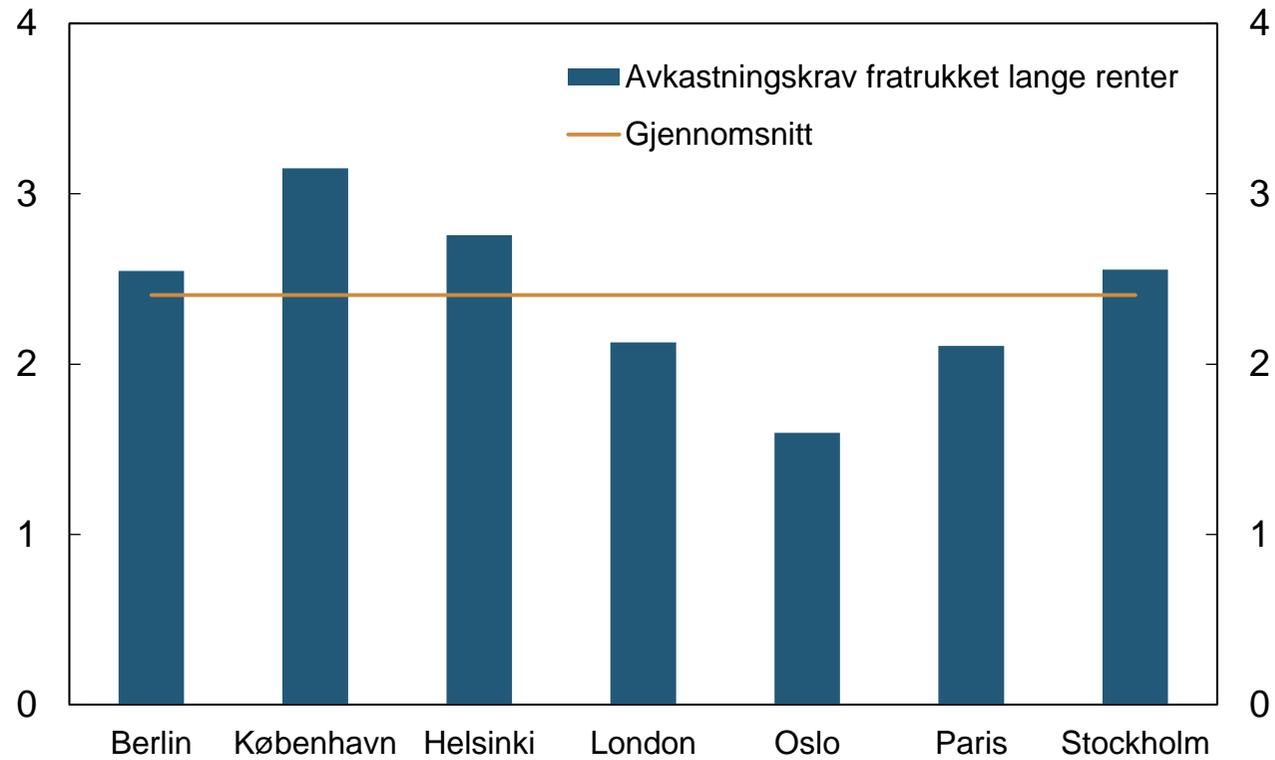
Kilde: Dagens Næringsliv

Figur 1.16 Avkastningskrav for de mest attraktive kontorlokalene i Oslo fratrukket lange renter.¹ Prosent. 1. kv. 2000 – 2. kv. 2018

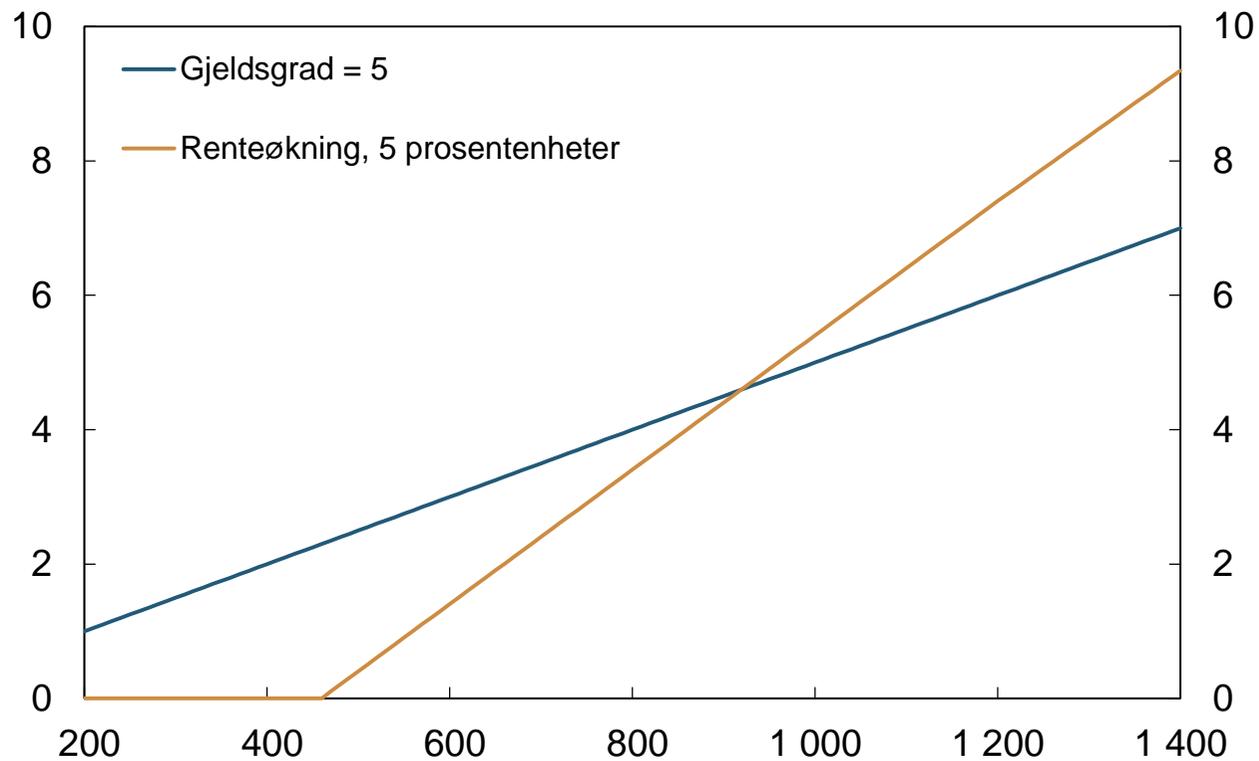
1) Som mål på lange renter benyttes tiårs statsrenter.
Kilder: CBRE, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.17 Avkastningskrav for de mest attraktive kontorlokalene i europeiske storbyer fratrukket lange renter.¹ Prosent. Per 2. kv. 2018

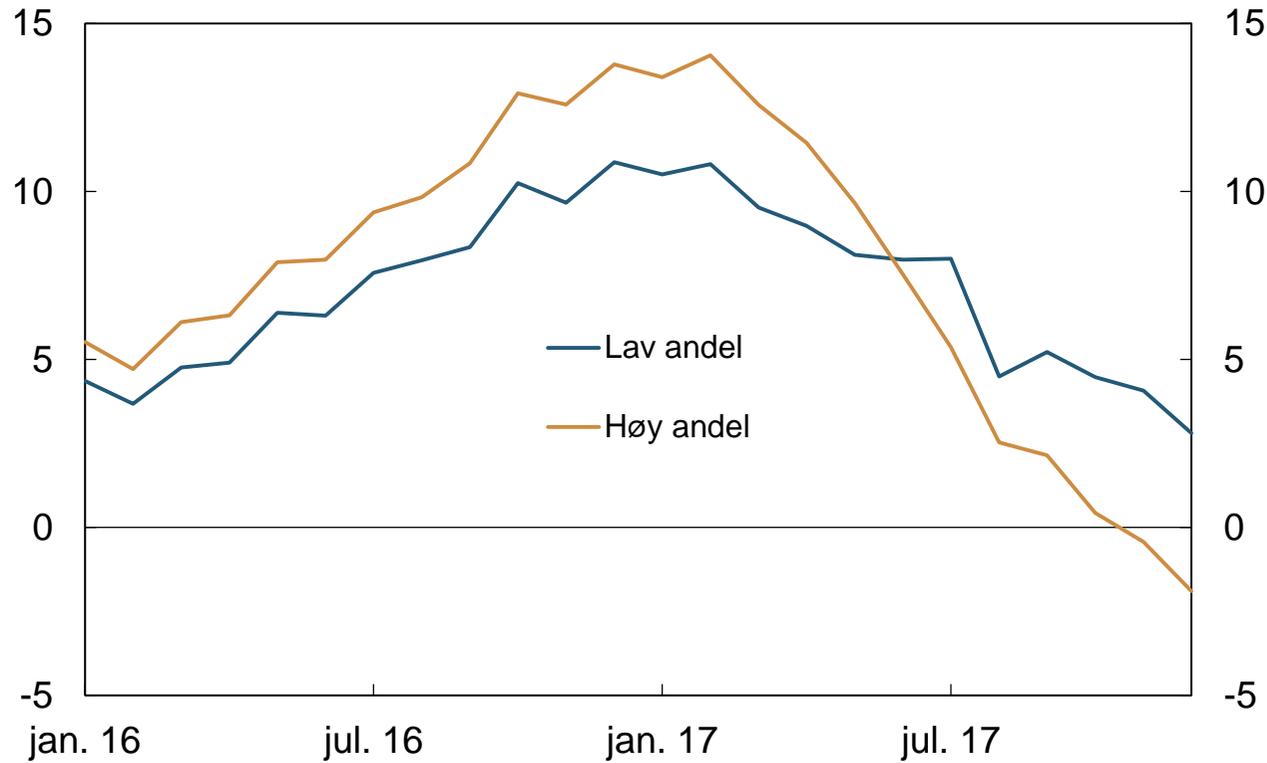
1) Som mål på lange renter benyttes tiårs statsrenter i hvert enkelt land.
Kilder: CBRE, OECD og Norges Bank

Figur 1.18 Maksimalt lån i millioner kroner (vertikal akse) etter inntekt etter skatt i tusen kroner (horisontal akse) ved ulike krav. Par med to barn¹

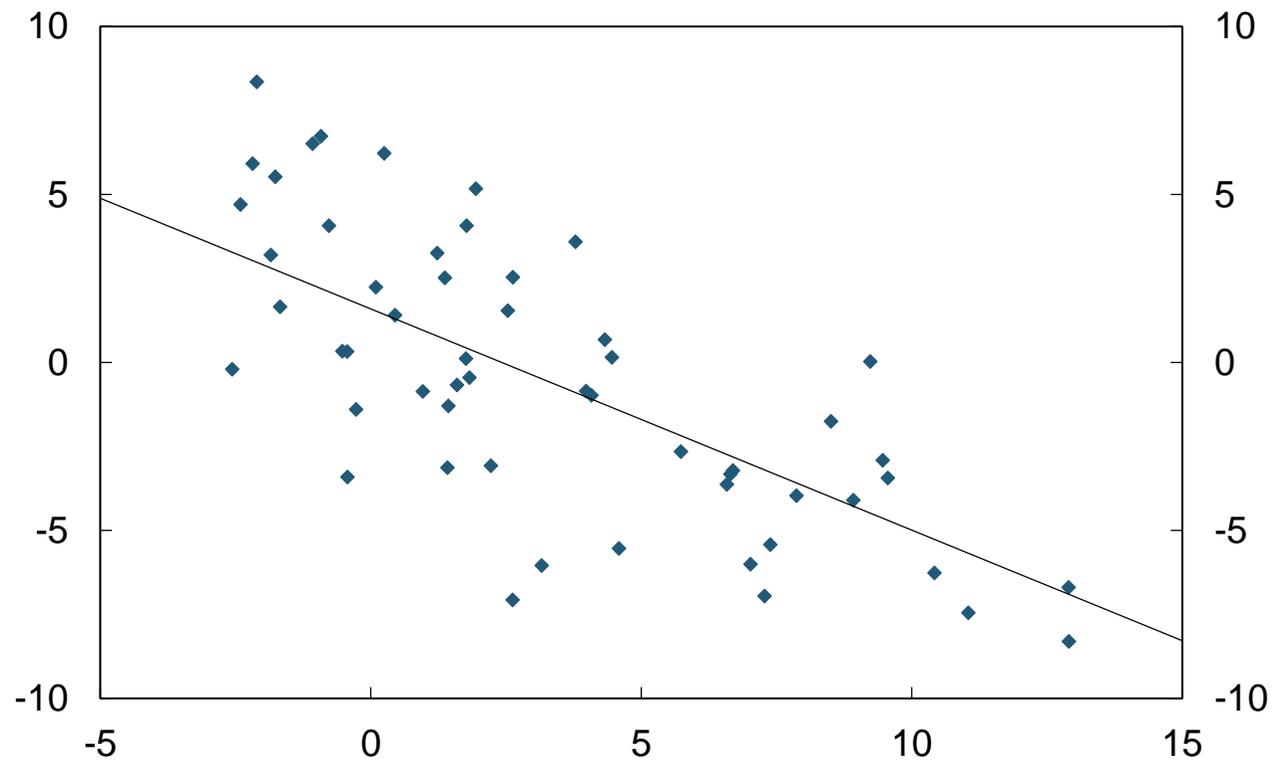
1) Figuren tar utgangspunkt i et par med to barn og deres utgift til alminnelig forbruk beregnet av SIFO. I utgangssituasjonen antas en rente på 2,5 prosent.
Kilder: SIFO, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.19 Boligpriser i områder med høy og lav andel boligkjøpere med høy gjeldsgrad. Tolvmånedersvekst. Prosent. Januar 2016 – desember 2017

Kilder: Ambita, Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

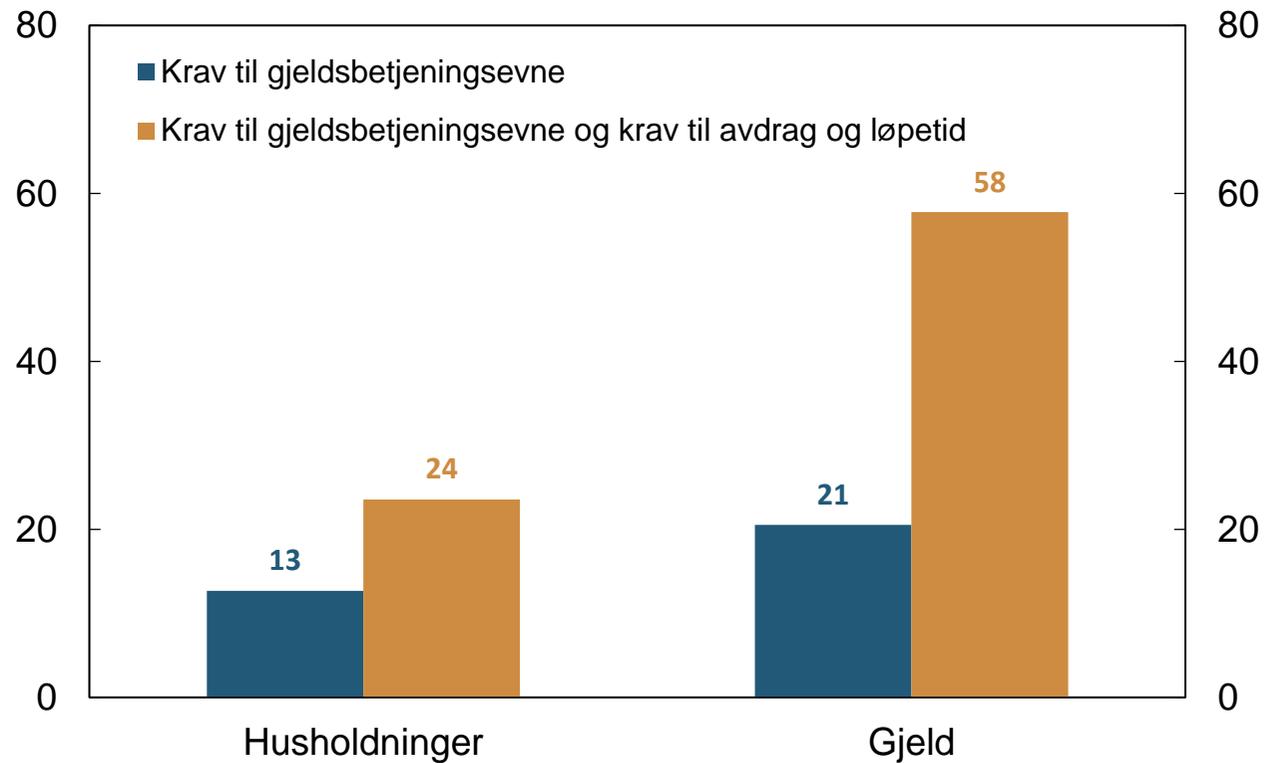
Figur 1.20 Sammenhengen mellom andelen boligkjøpere med høy gjeldsgrad¹ (horisontal akse) og tolv månedersveksten i boligpriser (vertikal akse). Prosent. Desember 2016 – desember 2017

1) Andelen er fratrukket områdets "fartsgrense" i boliglånsforskriften.

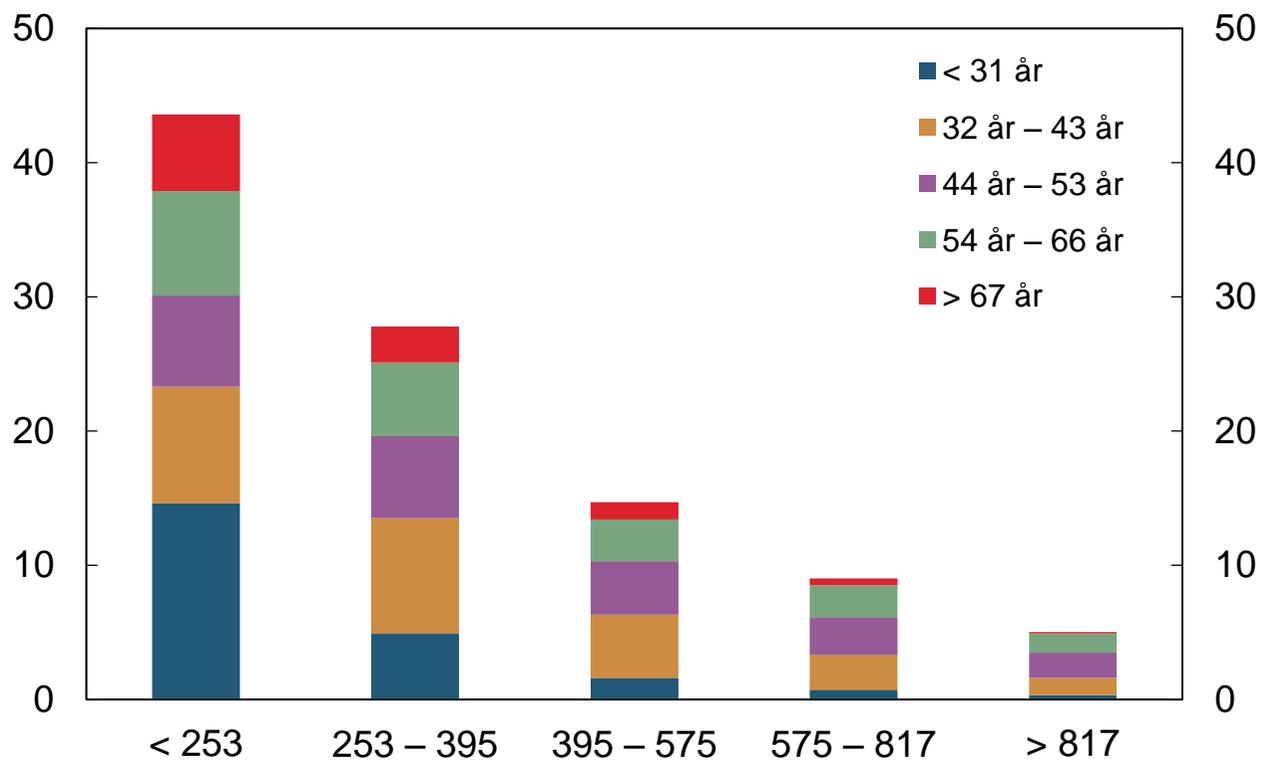
Kilder: Ambita, Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.21 Andel av husholdninger og deres gjeld som ville vært begrenset av ny forskriftsregulering av forbrukslån. Husholdninger med forbruksgjeld.¹ Prosent. 2016

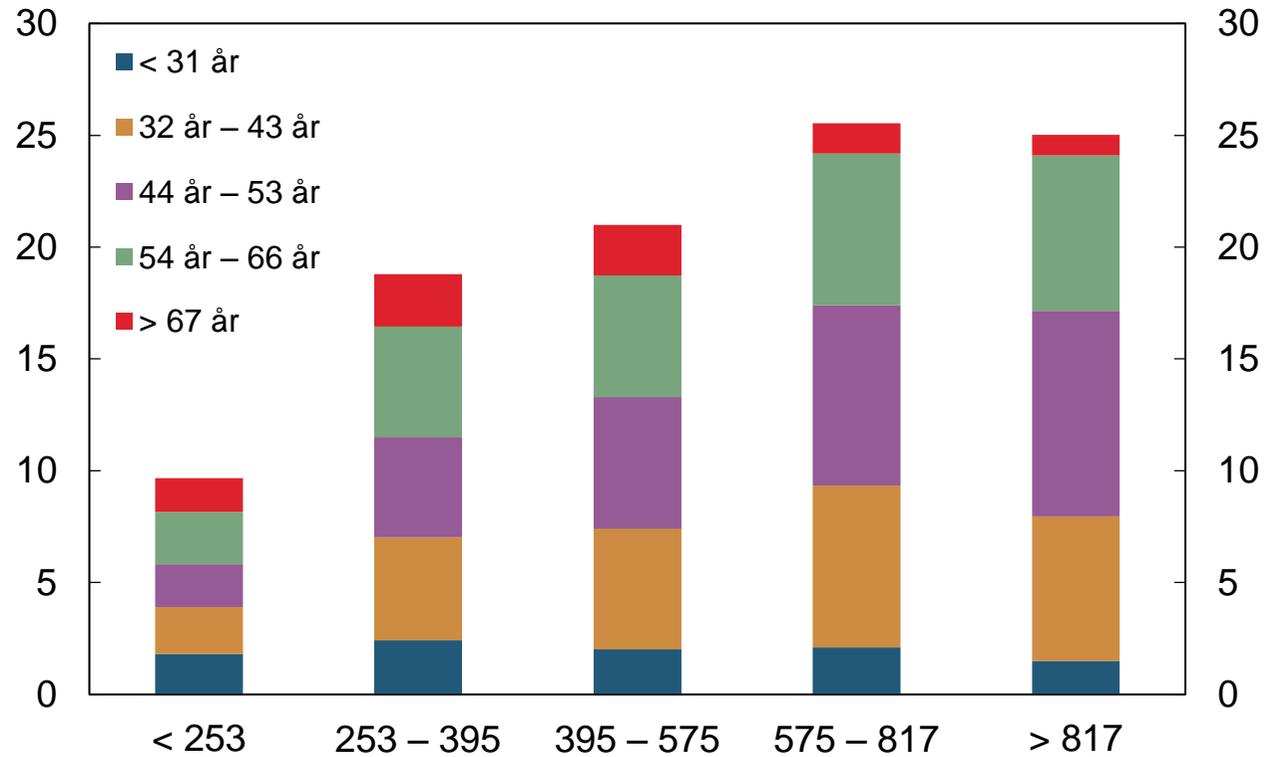
1) Husholdninger med beregnet rente på over 8 prosent.
Kilder: SIFO, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.22 Fordeling av husholdninger som ville vært begrenset av ny forskriftsregulering av forbrukslån. Fordelt etter alder og inntektsgrupper etter skatt i tusen kroner. Prosent. 2016

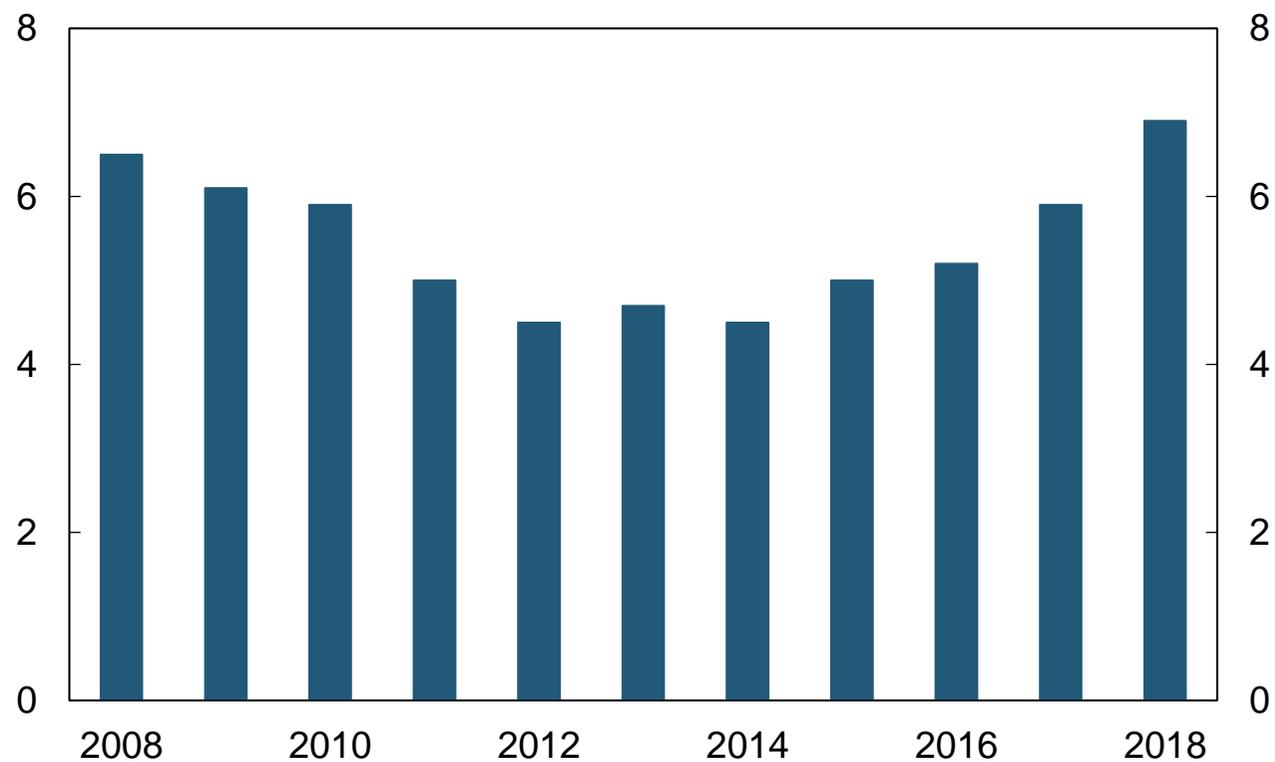
Kilder: SIFO, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.23 Fordeling av forbruksgjeld i husholdninger som ville vært begrenset av ny forskriftsregulering av forbrukslån. Fordelt etter alder og inntektsgrupper etter skatt i tusen kroner. Prosent. 2016

Kilder: SIFO, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.24 Misligholdsandel på forbrukslån.¹ Prosent. 2008 – 2018²

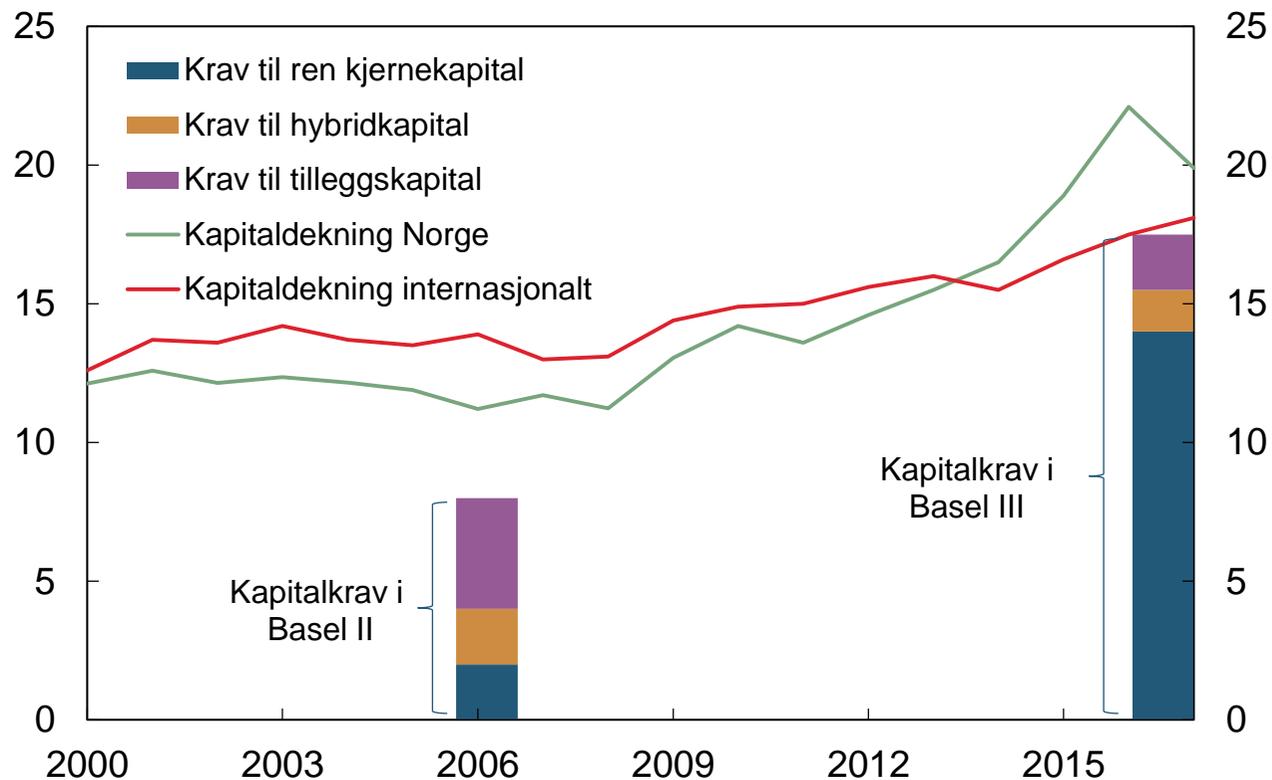

1) Brutto misligholdte forbrukslån (90 dager) i prosent av brutto forbrukslån. Basert på forbrukslån til Norge og utlandet fra aktørene i Finanstilsynets utvalg av forbrukslånsaktører. I underkant av 30 prosent av lånene er til utlandet.

2) Per 30. juni 2018.

Kilde: Finanstilsynet

Figur 1.25 Gamle og nye minimumskrav til kapitaldekning¹ og faktisk utvikling i kapitaldekning i Norge og internasjonalt². Prosent. 2000 – 2017

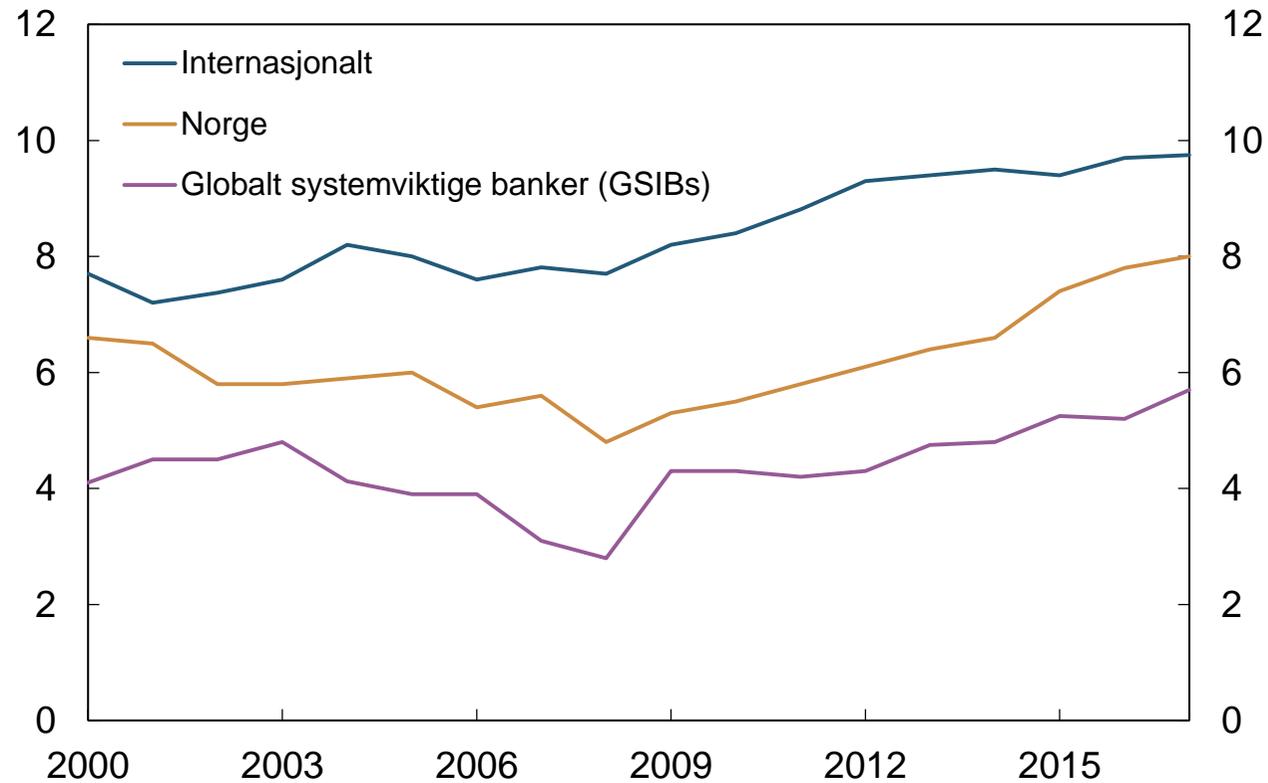

1) I figuren er det brukt en motsyklisk buffer på 2 prosent, slik den er i Norge.

2) Samlet kapitaldekning internasjonalt er basert på tall for banker fra til sammen 80 land: 35 industriland og 45 fremvoksende økonomier, se IMF's Global Financial Stability Report, oktober 2018.

Kilder: Det internasjonale valutafondet (IMF), Finansdepartementet, Finanstilsynet og Norges Bank

Figur 1.26 Uvektet egenkapitalandel¹ i Norge og internasjonalt².
Egenkapital i prosent av forvaltningskapital. 2000 – 2017

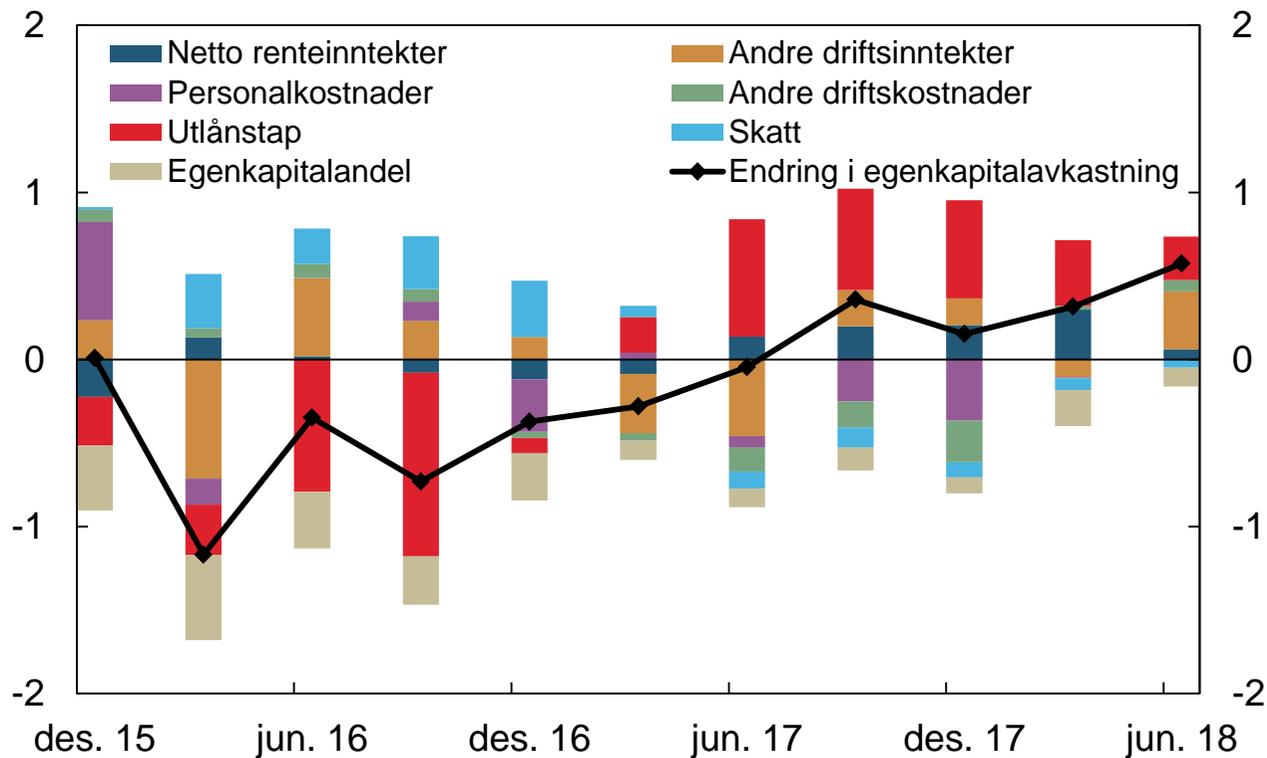

1) For Norge er det brukt ren kjernekapital.

2) Samlet uvektet egenkapitalandel internasjonalt er basert på tall for banker fra til sammen 80 land: 35 industriland og 45 fremvoksende økonomier, se IMF's Global Financial Stability Report, oktober 2018.

Kilder: Det internasjonale valutafondet (IMF) og Finanstilsynet

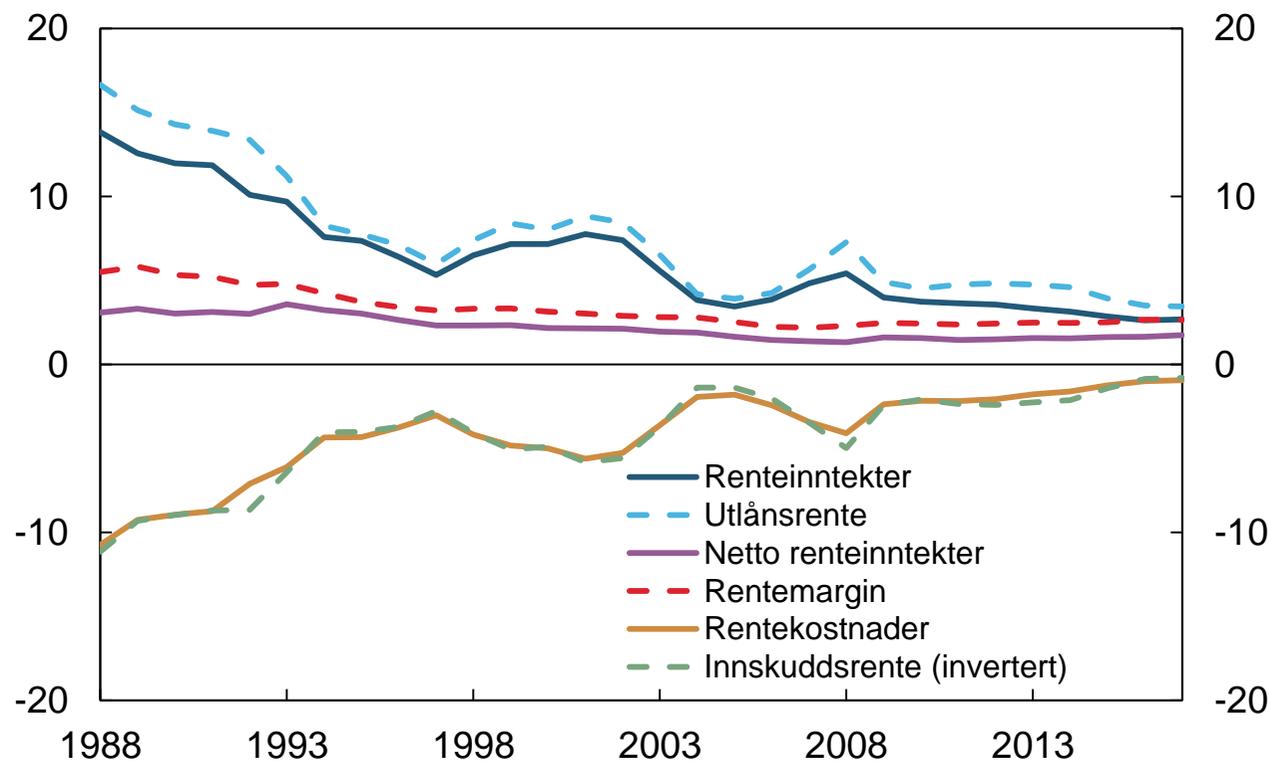
Figur 2.1 Estimerte bidrag til endringen i bankenes¹ egenkapitalavkastning etter skatt. Firekvartalers glidende vektet gjennomsnitt av annualisert avkastning. Prosentenheter. 4. kv. 2015 – 2. kv. 2018

1) Vektet gjennomsnitt av DNB Bank, Nordea Bank Norge (t.o.m. 4. kv. 2016), SpareBank 1 SR-Bank, Sparebanken Vest, SpareBank 1 SMN, Sparebanken Sør (f.o.m. 1. kv. 2014), SpareBank 1 Østlandet (f.o.m. 3. kv. 2016) og SpareBank 1 Nord-Norge. Konserntall.

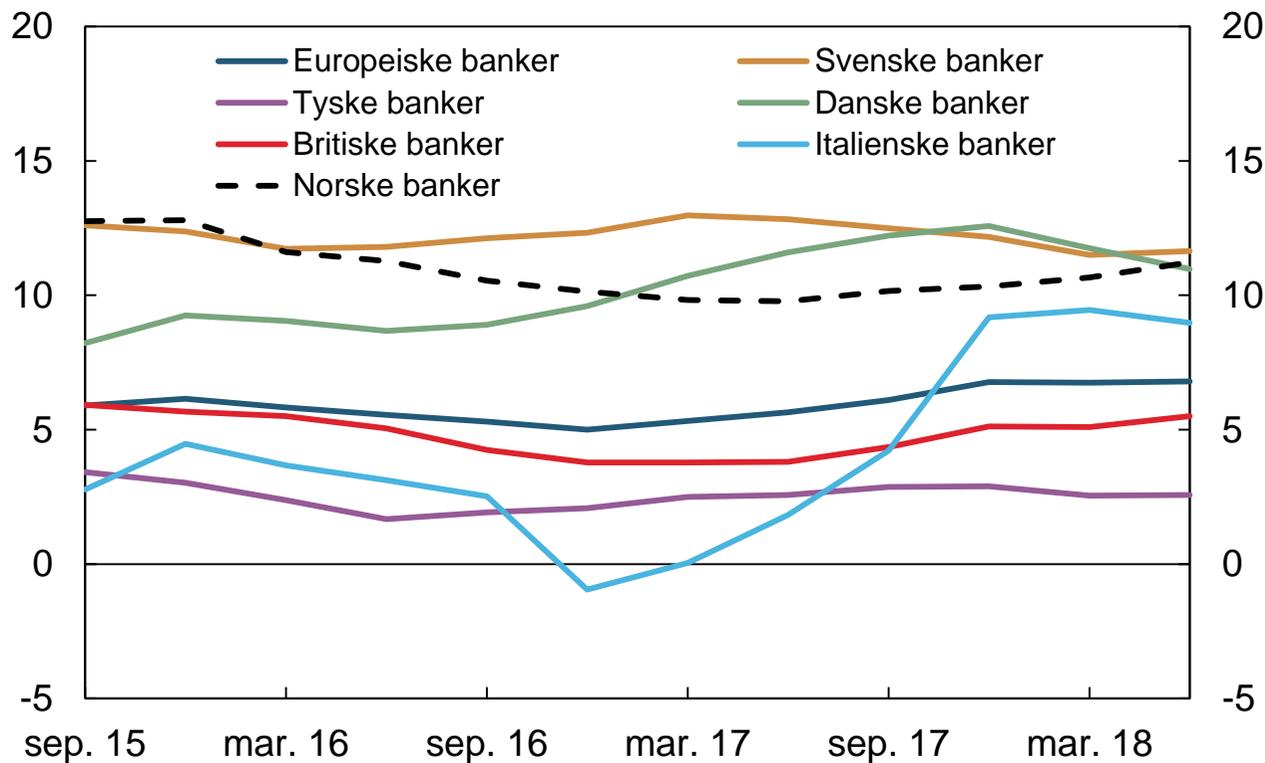
Kilder: Bankenes kvartalsrapporter og Norges Bank

Figur 2.2 Netto renteinntekter og rentemargin.¹ Alle norske banker.²
 Prosent og prosentenheter. 1988 – 2017

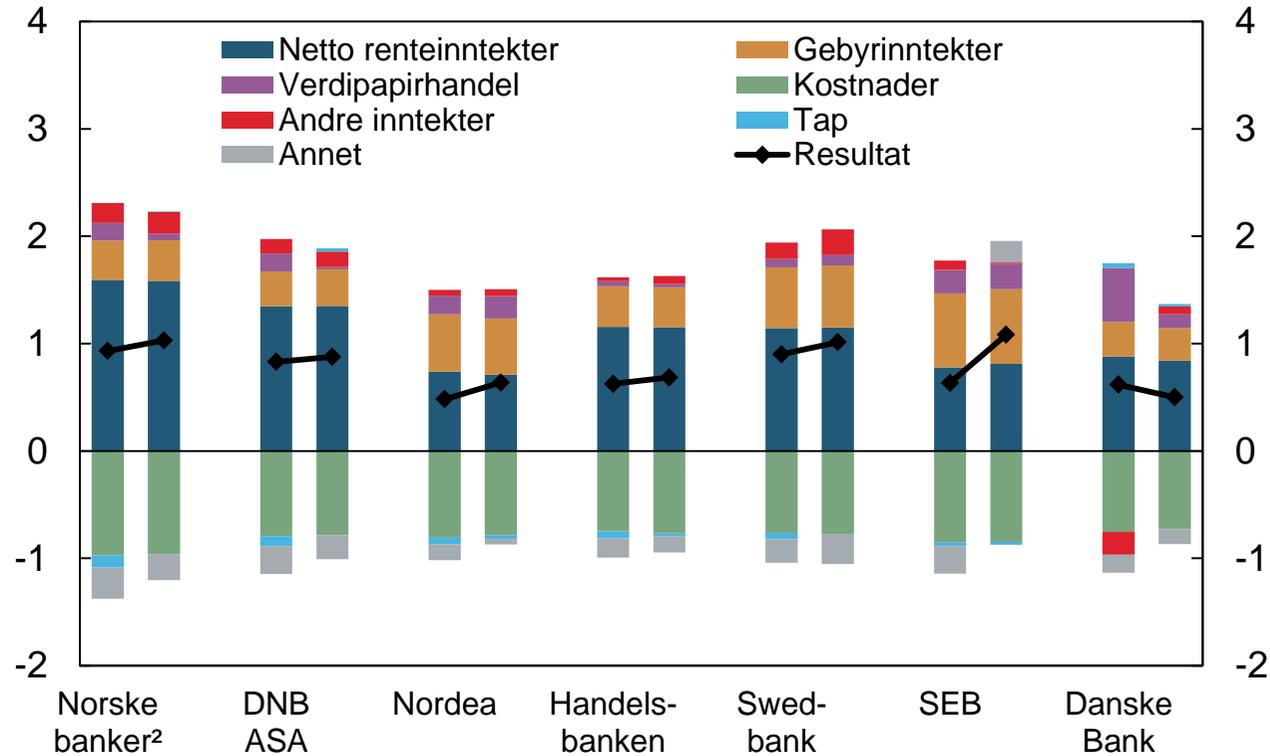
1) Renteinntekter, rentekostnader og netto renteinntekter målt i prosent av forvaltningskapital. Utlåns- og innskuddsrente i prosent. Rentemargin i prosentenheter.
 2) Regnskapstall for morbank og norske OMF-foretak uten utenlandske filialer er benyttet for perioden 1988–2008. F.o.m. 2009 er tall for norske bankkonsern benyttet.
 Kilder: Finanstilsynet, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.3 Egenkapitalavkastning etter skatt i norske¹ og europeiske² banker. Firekvartalers glidende vektet gjennomsnitt. Prosent.
3. kv. 2015 – 2. kv. 2018

1) Vektet gjennomsnitt av DNB Bank, Nordea Bank Norge (t.o.m. 4. kv. 2016), SpareBank 1 SR-Bank, Sparebanken Vest, SpareBank 1 SMN, Sparebanken Sør (f.o.m. 1. kv. 2014), SpareBank 1 Østlandet (f.o.m. 3. kv. 2016) og SpareBank 1 Nord-Norge. Konserntall.
2) Basert på et utvalg på totalt 187 europeiske banker. Utvalget varierer over tid.
Kilder: Den europeiske banktilsynsmyndigheten (EBA), norske bankkonserns års- og kvartalsrapporter og Norges Bank

Figur 2.4 Resultatsammensetning for store nordiske bankkonsern.
 Prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital. 2017 og 2018¹

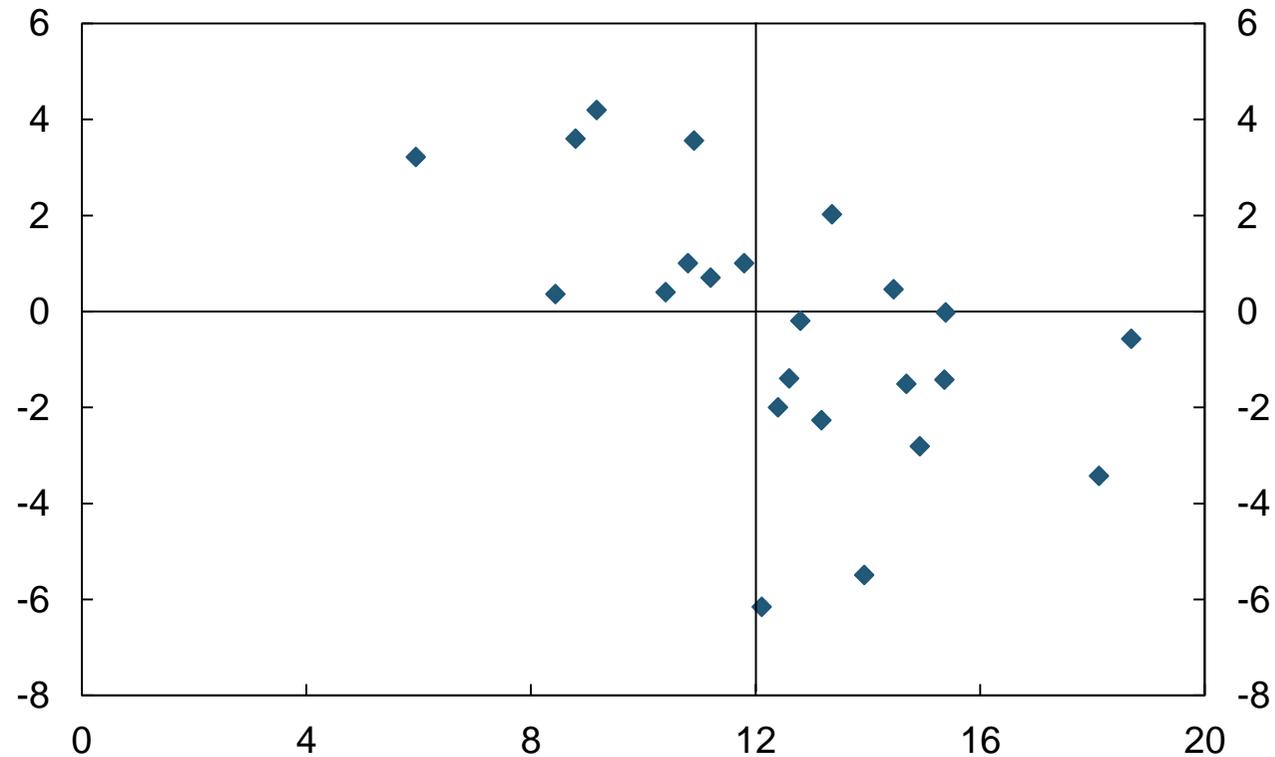

1) Basert på tall for første halvår 2018.

2) DNB Bank, SpareBank 1 SR-Bank, SpareBank 1 SMN, SpareBank 1 Østlandet, SpareBank 1 Nord-Norge og Sparebanken Sør.

Kilder: SNL / S&P MI og Norges Bank

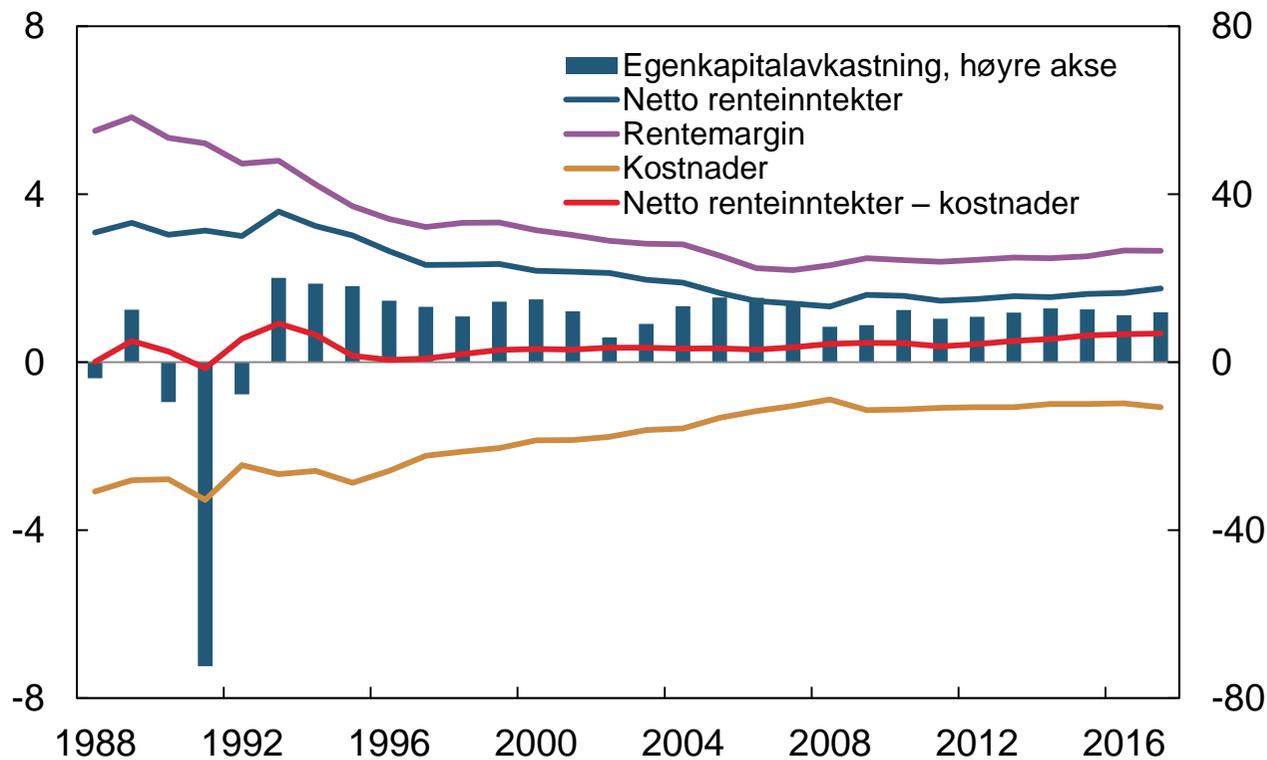
Figur 2.5 Årets egenkapitalavkastning (horisontal akse) og neste års endring i egenkapitalavkastning (vertikal akse). Alle norske banker.¹ Prosent og prosentenheter. 1994 – 2017

1) Egenkapitalavkastningen er beregnet basert på regnskapstall for morbank og norske OMF-foretak uten utenlandske filialer i perioden 1994–2008. F.o.m. 2009 er tall for norske bankkonsern benyttet.

Kilder: Finanstilsynet og Norges Bank

Figur 2.6 Netto renteinntekter, kostnader og rentemargin.¹
 Alle norske banker.² Prosent og prosentenheter. 1988 – 2017

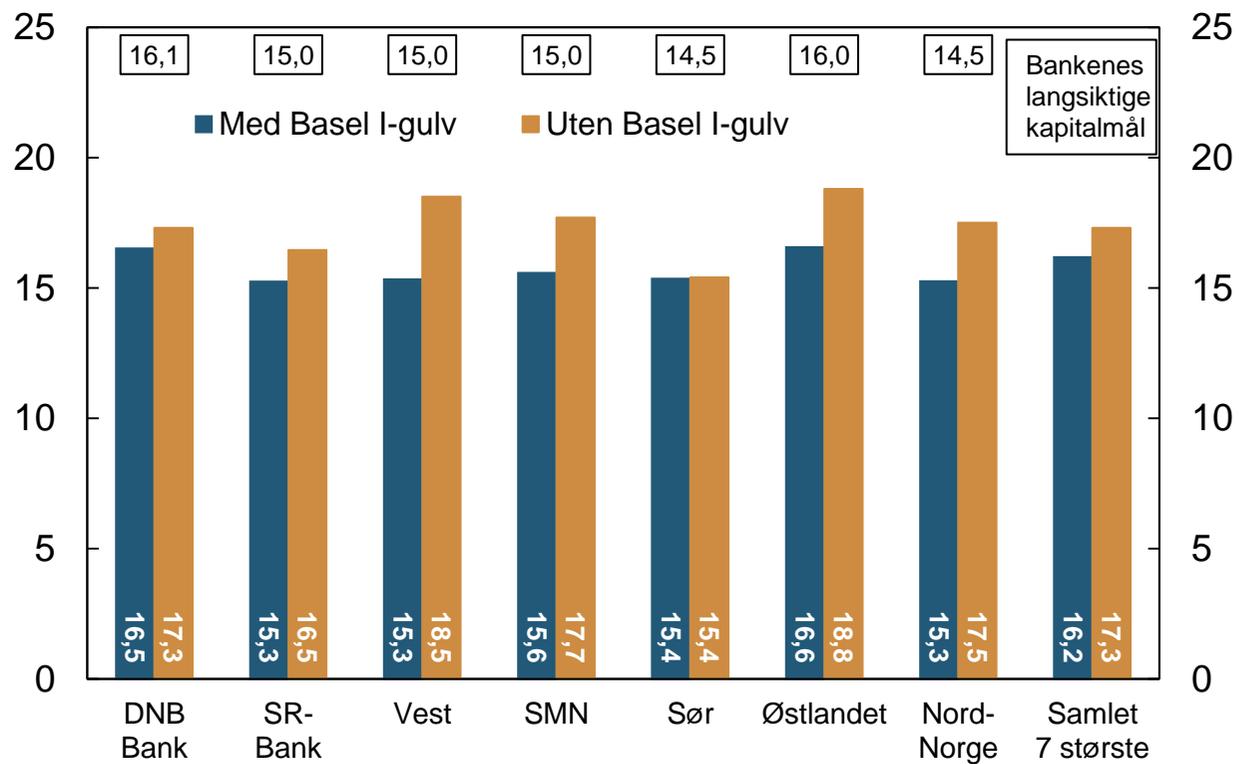

1) Netto renteinntekter og kostnader målt i prosent av forvaltningskapital. Rentemargin i prosentenheter og egenkapitalavkastning i prosent.

2) Regnskapstall for morbank og norske OMF-foretak uten utenlandske filialer er benyttet for perioden 1988–2008. F.o.m. 2009 er tall for norske bankkonsern benyttet.

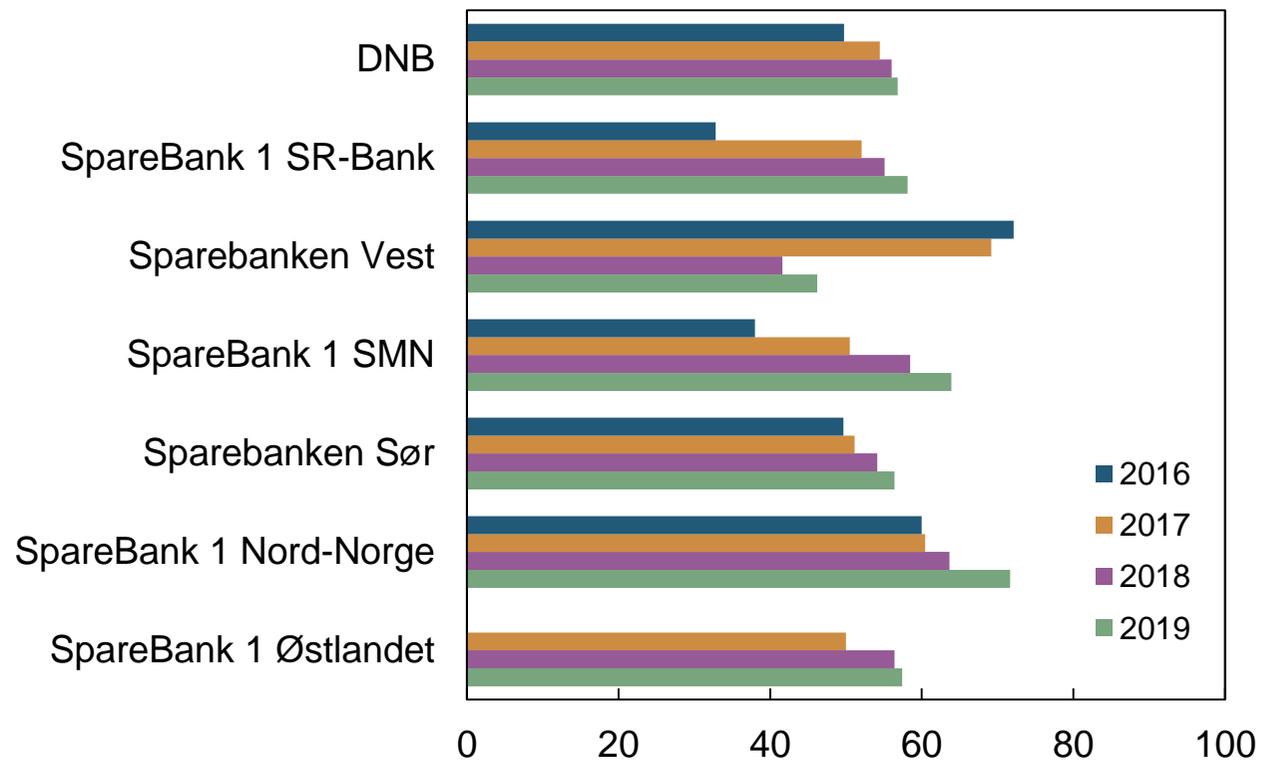
Kilder: Finanstilsynet, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.7 Ren kjernekapitaldekning¹ og bankenes langsiktige kapitalmål. Største norskeide bankkonsern. Prosent. Per 2. kv. 2018

1) Inkludert 100 prosent av delårsresultatet for 1. halvår.
Kilder: Bankkonsernernes kvartalsrapporter og Norges Bank

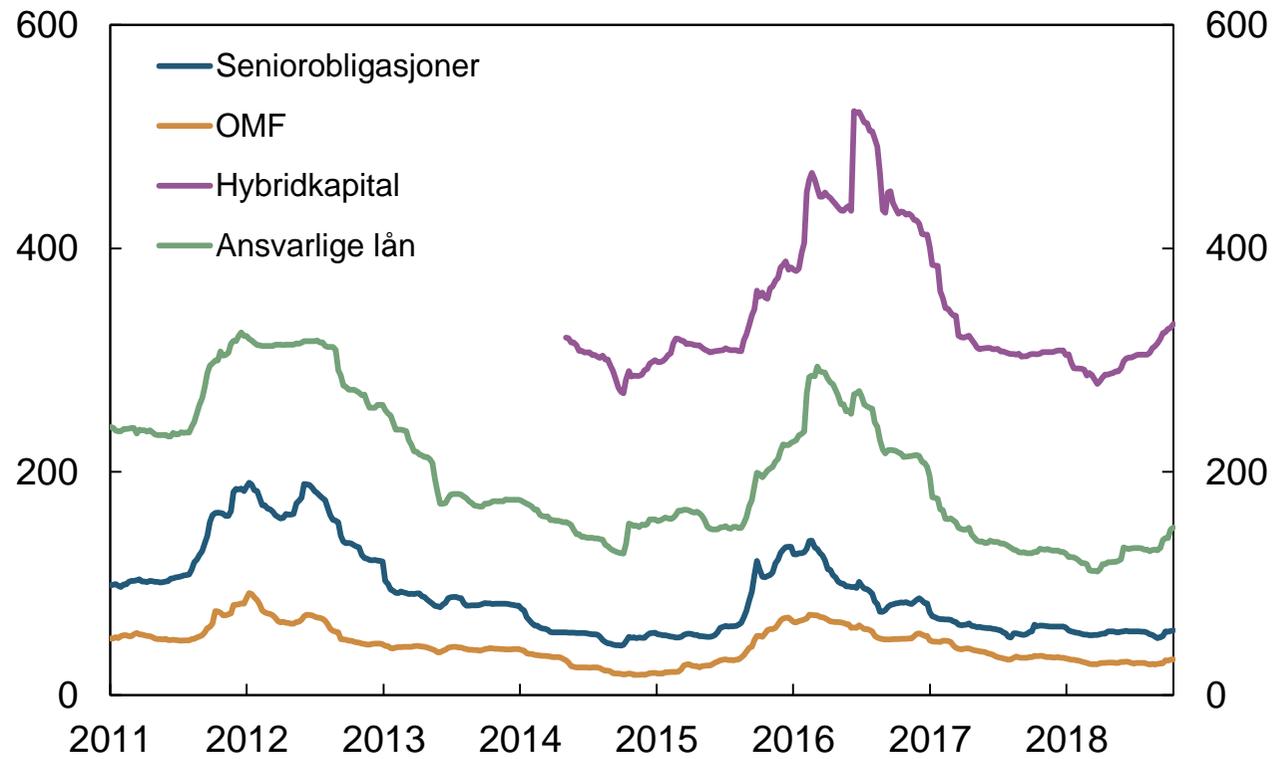
Figur 2.8 Utbytteandel i de største norske bankene. Prosent. 2016 – 2019¹

1) Faktisk utbytte for 2016 og 2017. Forventet utbytte (konsensus analytikeranslag per 25. oktober 2018) for 2018 og 2019.

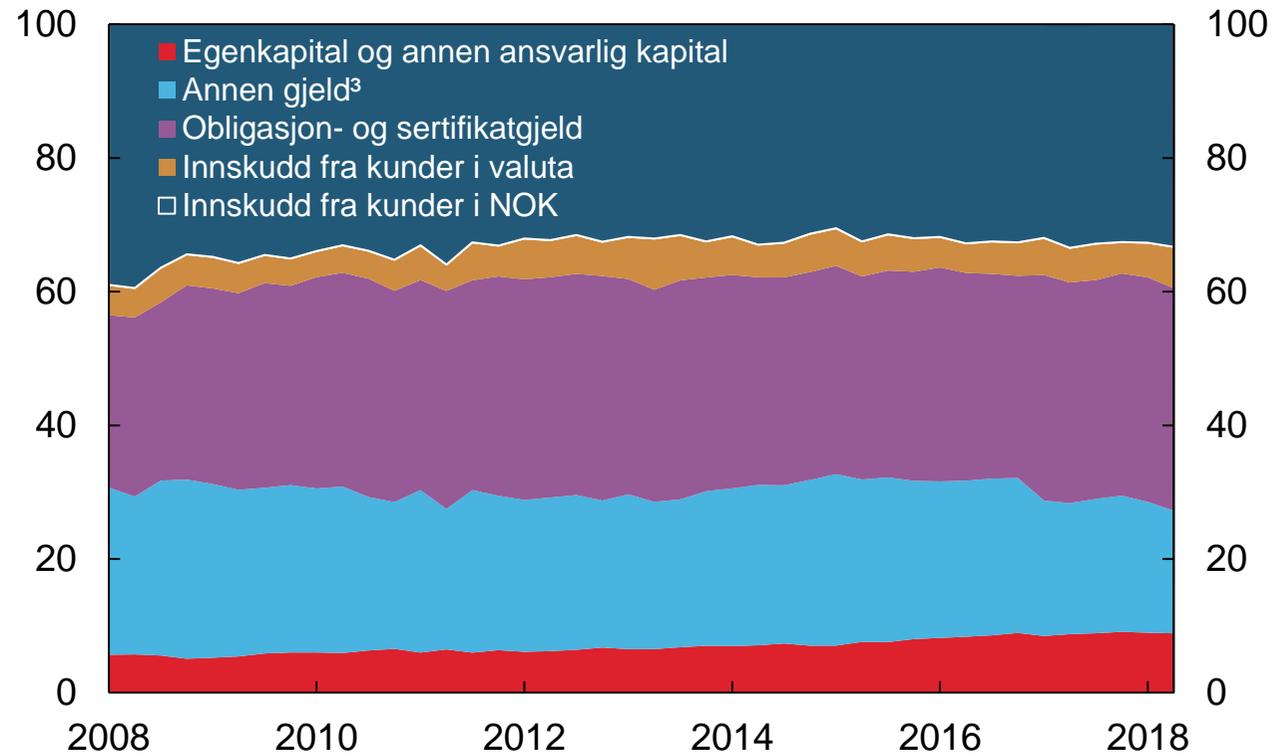
Kilder: Bloomberg, DNB Markets og Oslo Børs

Figur 2.9 Risikopåslag i Norge.¹ Differanse mot tremåneders Nibor.
5-års løpetid. Basispunkter. 7. januar 2011 – 19. oktober 2018

1) På obligasjoner utstedt av norske banker og kredittforetak.
Kilde: Nordic Bond Pricing

Figur 2.10 Finansieringsstruktur.¹ Norske banker og OMF-kredittforetak.²
Prosent. 1. kv. 2008 – 2. kv. 2018

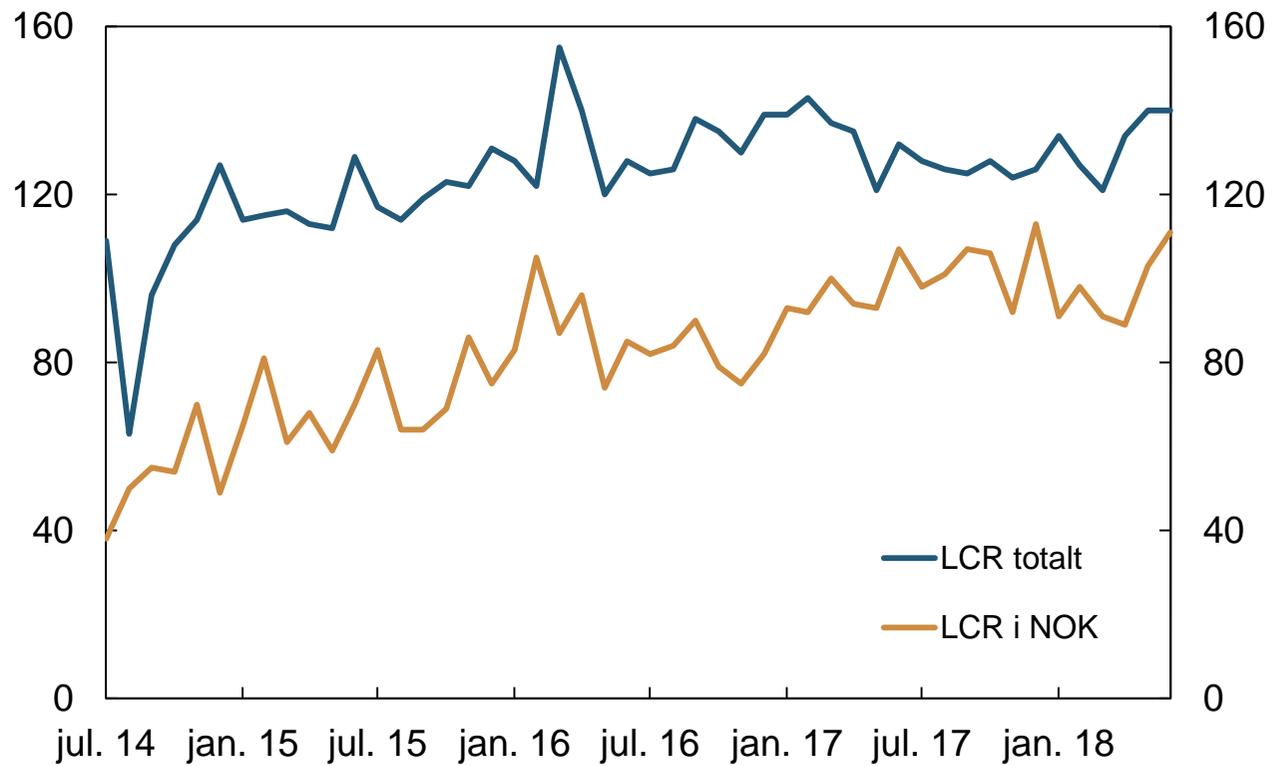
1) Ikke konsolidert. Justert for bytteordningen.

2) Nordea Bank Norge er ekskludert fra og med 1. kv. 2017.

3) Annen gjeld er konsernintern gjeld, finansielle derivater, gjenkjøpsavtaler m.m.

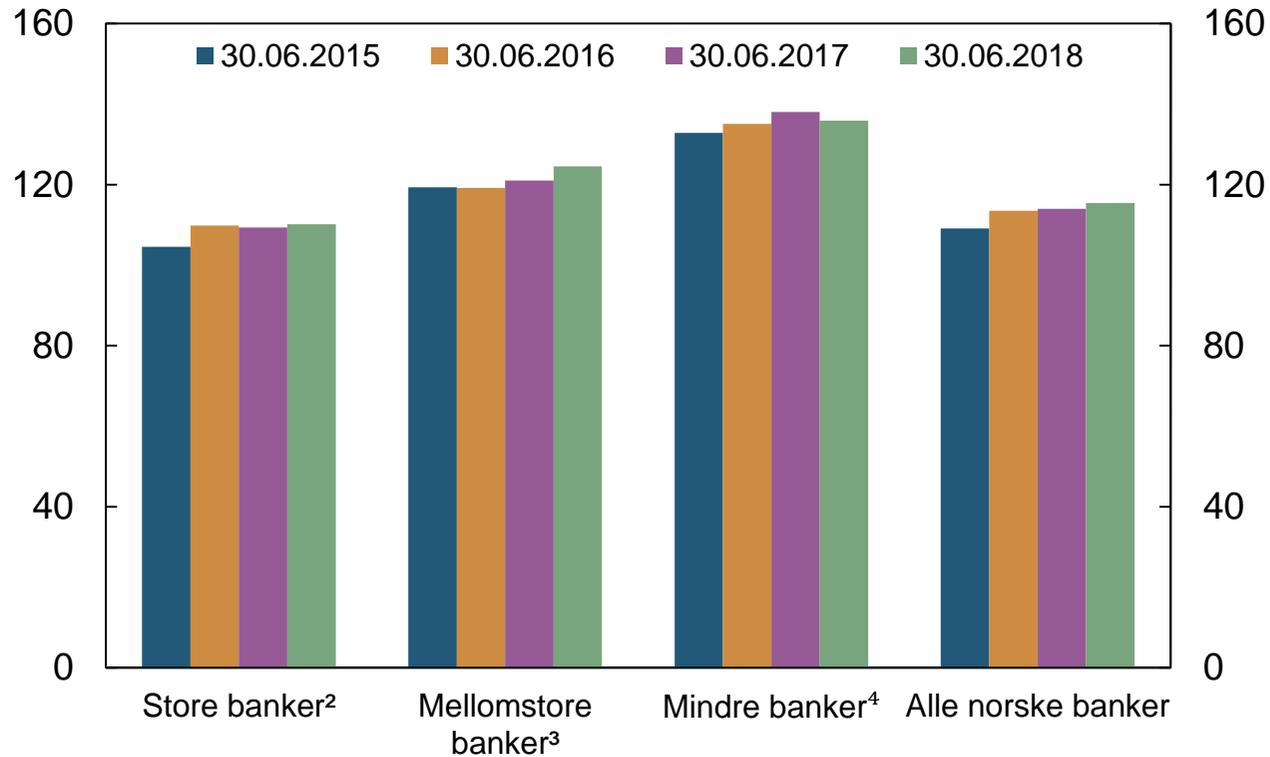
Kilde: Norges Bank

Figur 2.11 Likviditetsdekning (LCR). Alle norske banker. Prosent.
Juli 2014 – juni 2018

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.12 Stabil og langsiktig finansiering (NSFR). Alle norske banker.¹
 Prosent. 2. kv. 2015 – 2. kv. 2018

1) Konsoliderte tall der tilgjengelig. Morbank for øvrige.

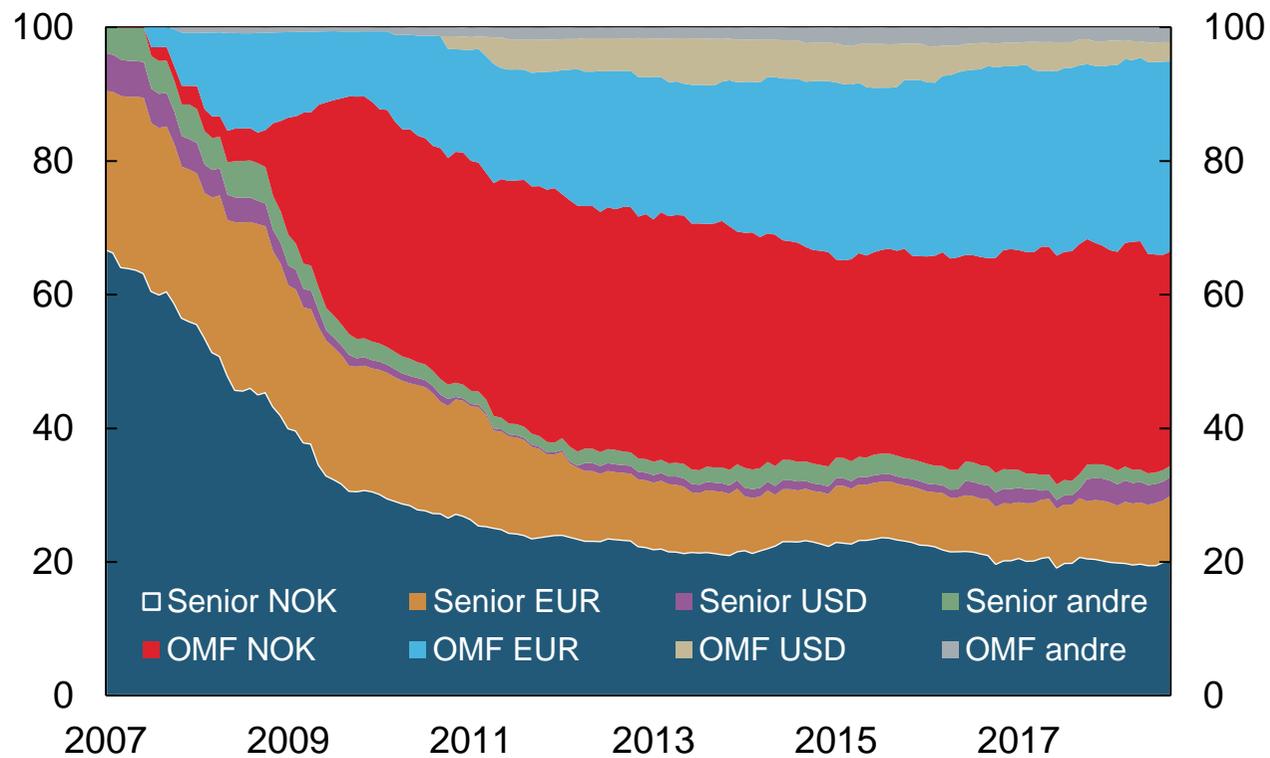
2) DNB, SpareBank 1 SR-Bank, Sparebanken Vest, SpareBank 1 SMN, Sparebanken Sør, SpareBank 1 Østlandet og SpareBank 1 Nord-Norge.

3) Banker med forvaltningskapital over 10 milliarder kroner.

4) Banker med forvaltningskapital mindre enn 10 milliarder kroner.

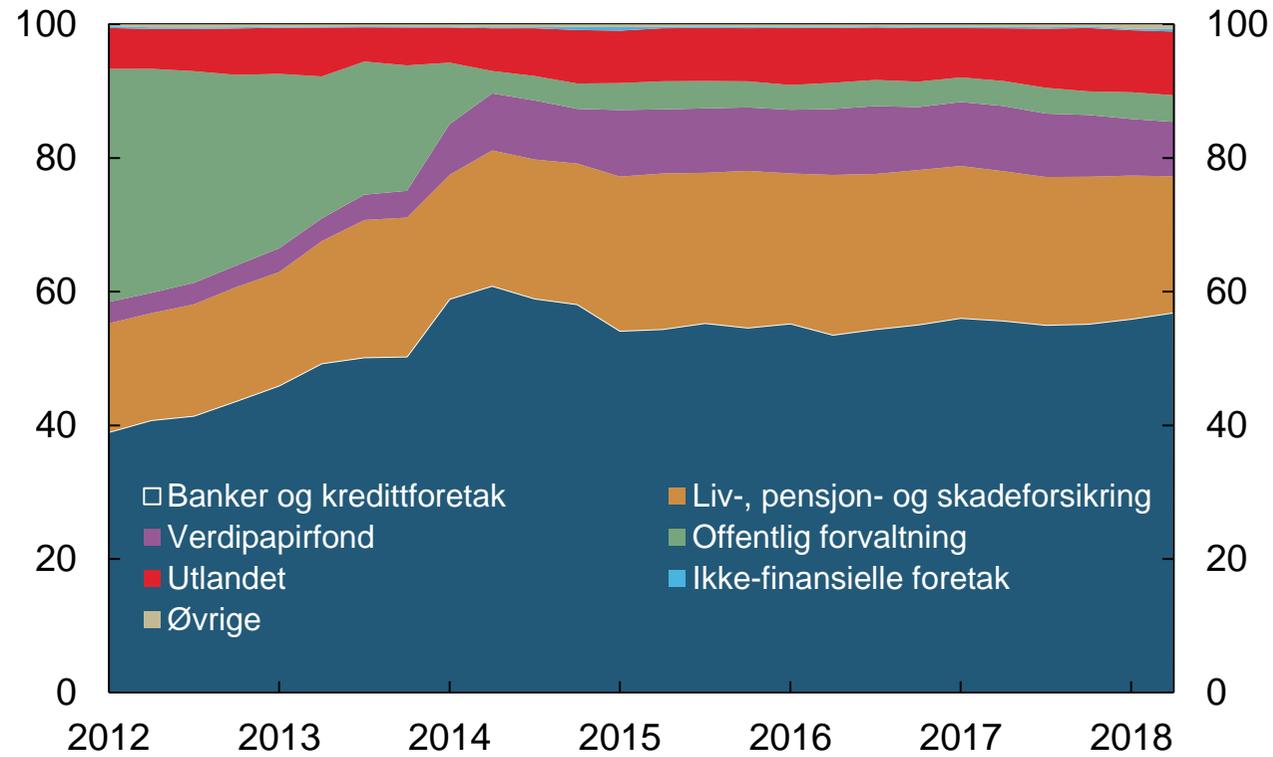
Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.13 Utestående obligasjonsfinansiering i Norge.
Norske banker og OMF-kredittforetak. Fordelt etter obligasjoner og valuta.
Prosent. Januar 2007 – september 2018

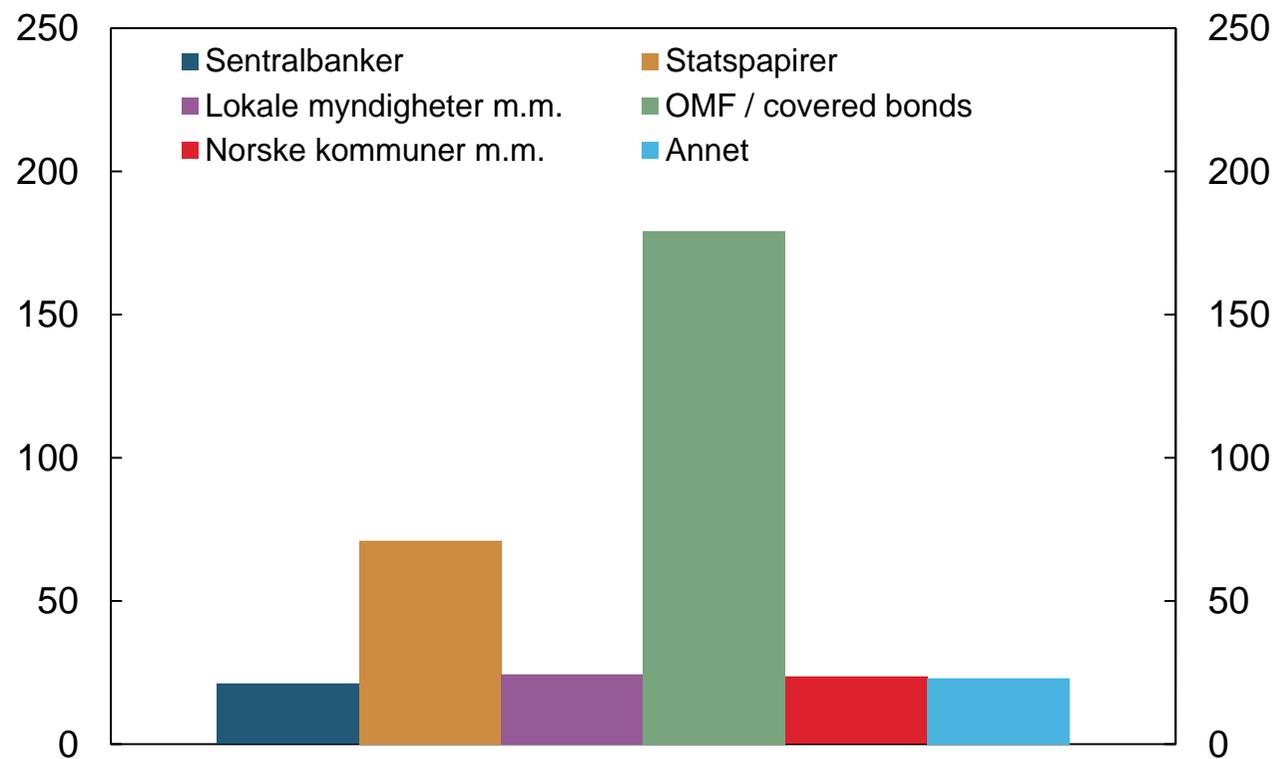
Kilder: Bloomberg og Stamdata

Figur 2.14 Obligasjoner utstedt av kredittforetak i norske kroner.
Eierfordeling etter sektor. Prosent. 1. kv. 2012 – 2. kv. 2018

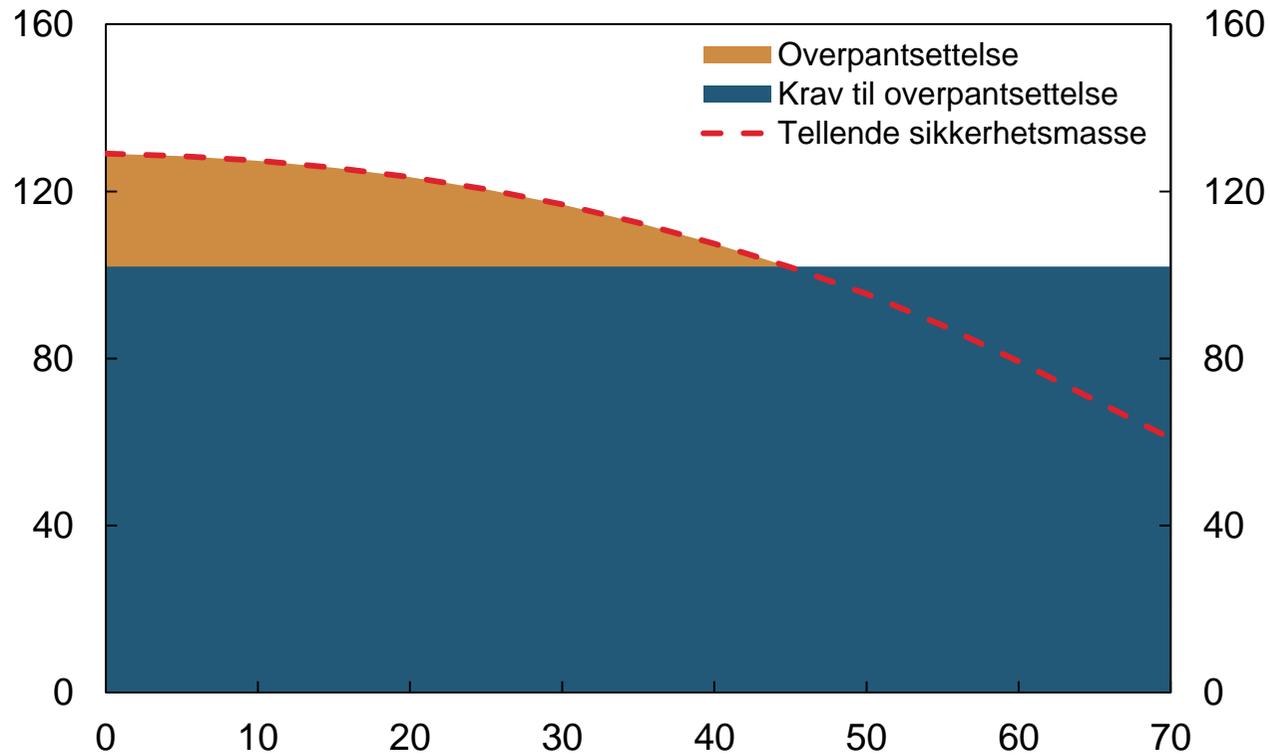
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 2.15 Likviditetsportefølje i norske kroner fordelt etter type eiendeler.
Norske banker og OMF-kredittforetak. Avkortede verdier.
I milliarder kroner. Per 30. juni 2018

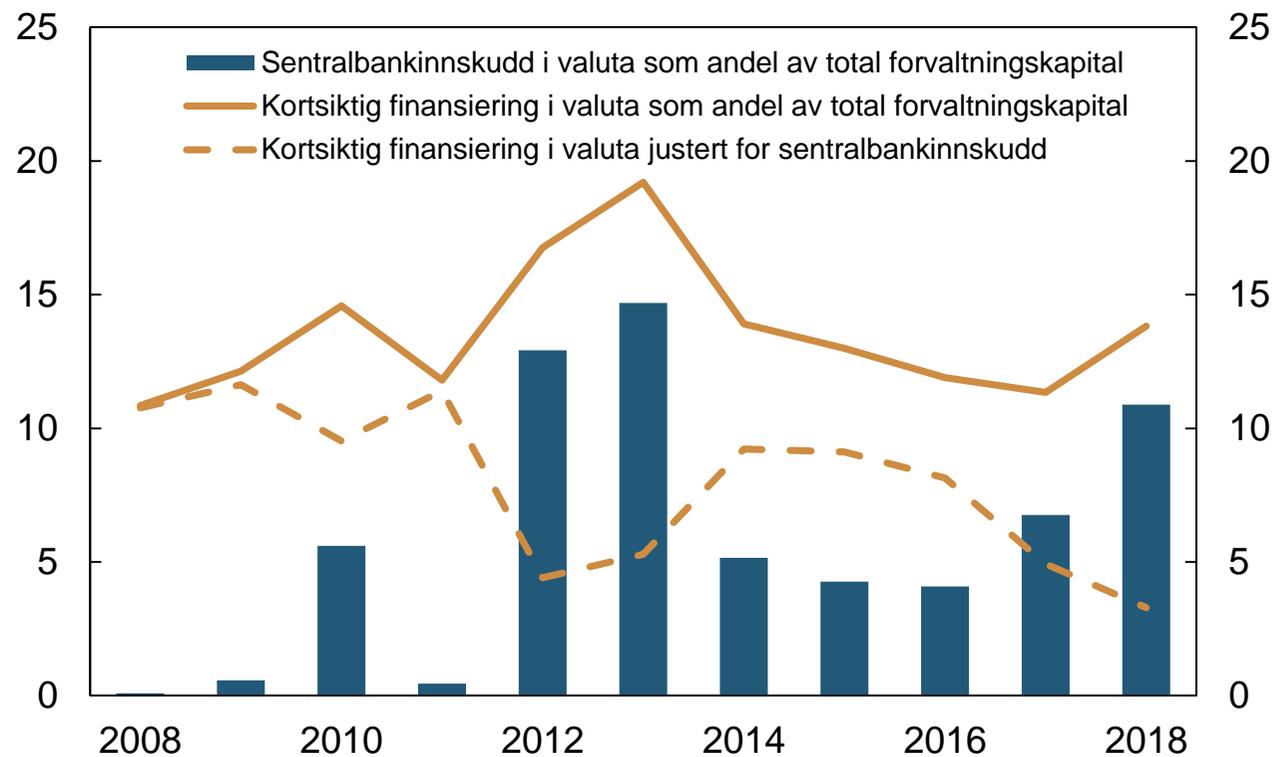
Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.16 Norske OMF-kredittforetaks tellende sikkerhetsmasse og overpantsettelse (vertikal akse) ved boligprisfall (horisontal akse).¹
Prosent av utestående OMF og prosentvis prisfall. Per 2. kv. 2018

1) Disse beregningene forutsetter at 3 prosent av boliglånene med belåningsgrad opp til 60 prosent, og 5 prosent av de resterende boliglånene, misligholdes. Da vil overpantsettelsen være under 2 prosent ved et boligprisfall på om lag 40 prosent.
Kilder: OMF-kredittforetakenes rapporter og Norges Bank

Figur 2.17 Kortsiktig finansiering i valuta som andel av total forvaltningskapital.¹
 Alle norske banker. Prosent. 30. juni 2008 – 30. juni 2018²

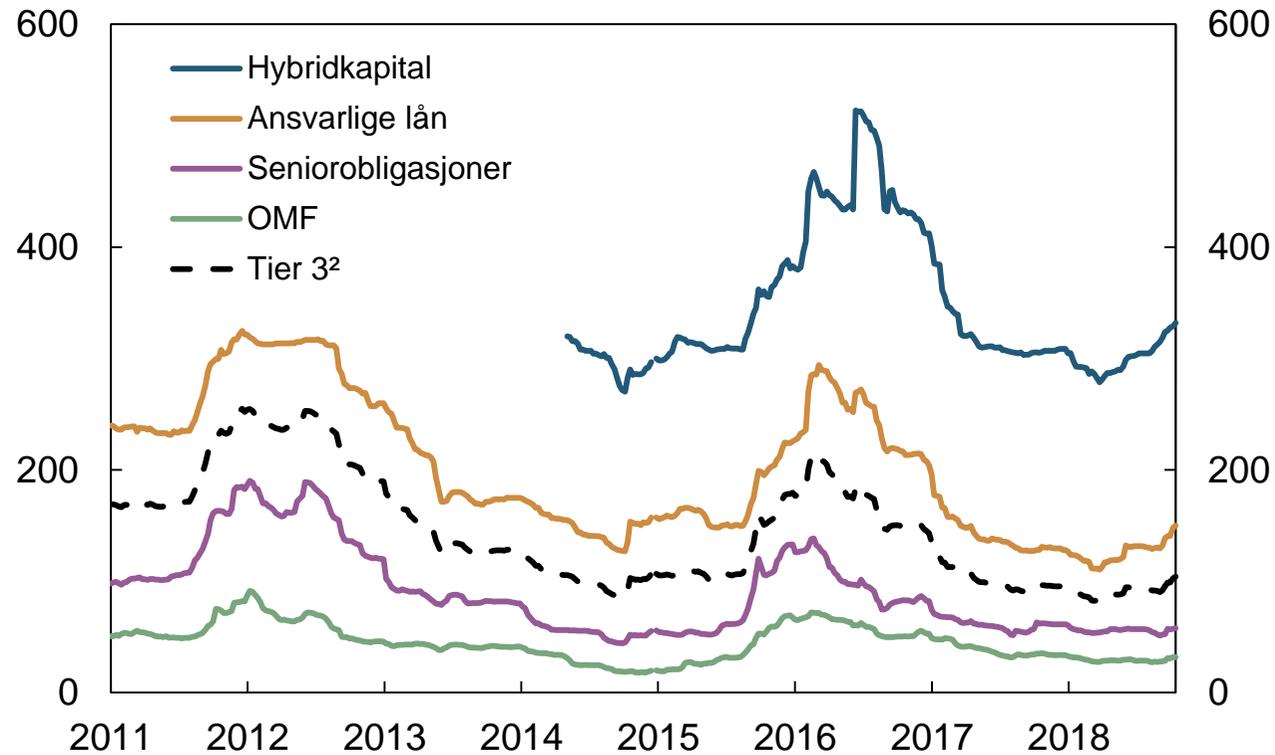

1) Består av innskudd fra utenlandske kunder og sentralbanker, samt verdipapirgjeld med gjenstående løpetid på under 12 måneder.

2) Årlige tall per 30. juni.

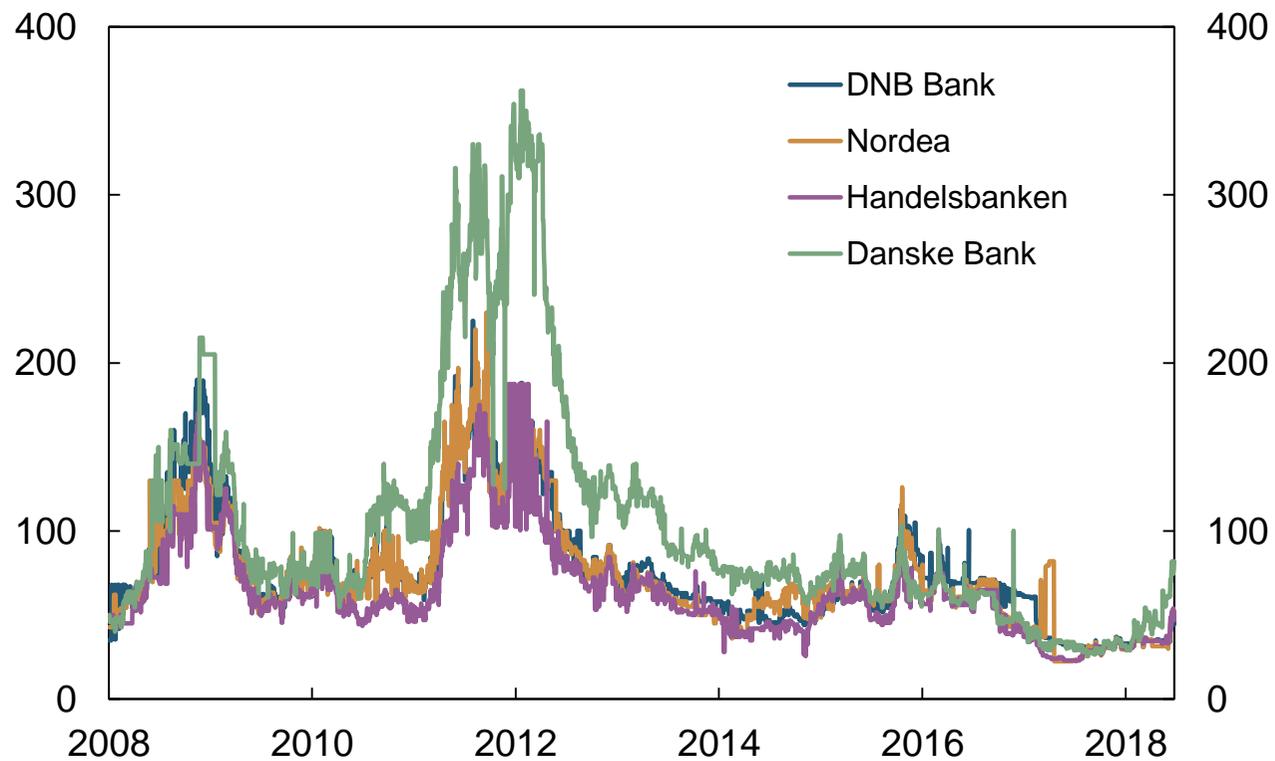
Kilde: Norges Bank

Figur 2.18 Potensielt risikopåslag for Tier 3 sammenliknet med andre risikopåslag i Norge.¹ Basispunkter. 7. januar 2011 – 19. oktober 2018

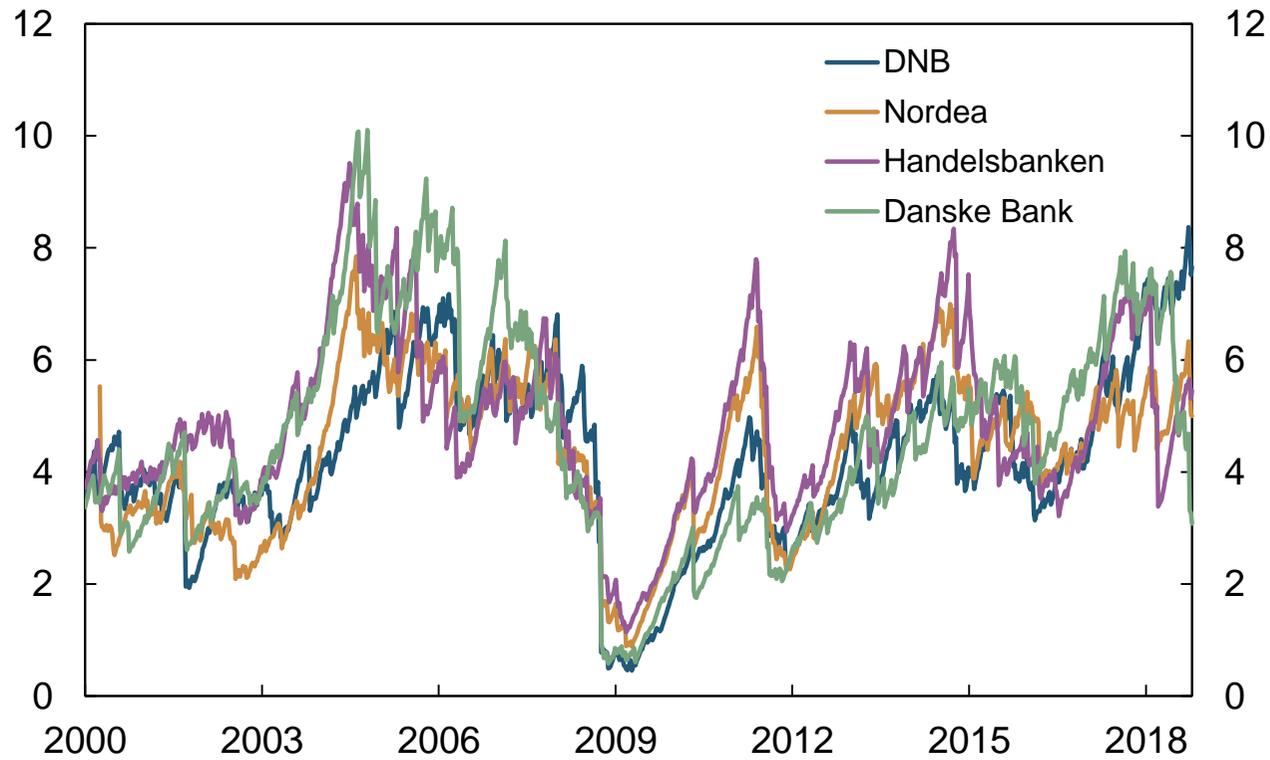
1) På obligasjoner utstedt av norske banker og kredittforetak.
2) Gjennomsnitt av ansvarlige lån og senior bankobligasjoner.
Kilder: Nordic Bond Pricing og Norges Bank

Figur 2.19 CDS-priser¹ for store nordiske bankkonsern. Basispunkter.
28. april 2008 – 19. oktober 2018

1) 5-års CDS-kontrakter i euro på seniorgjeld.
Kilde: Bloomberg

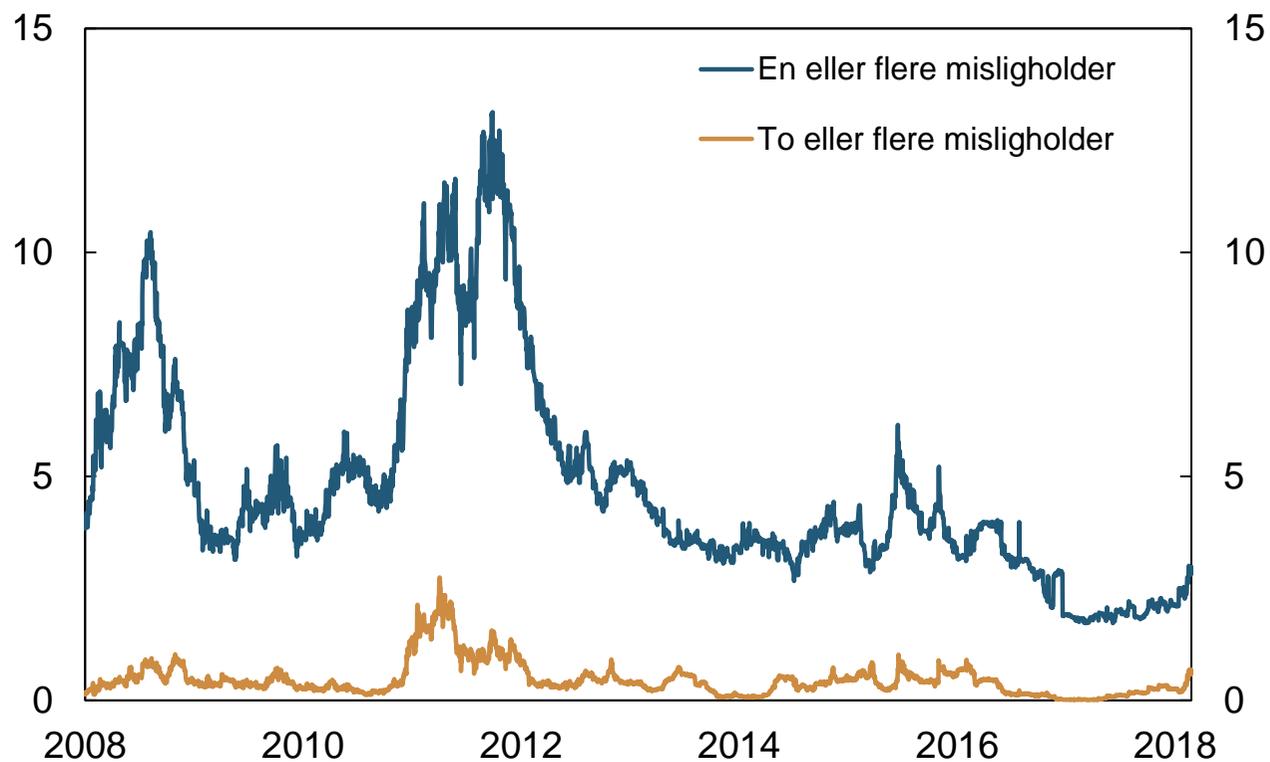
Figur 2.20 Misligholdsavstand for store nordiske bankkonsern.
Antall standardavvik. 7. januar 2000 – 19. oktober 2018¹

1) Ukentlige observasjoner.

Kilder: Bankenes kvartalsrapporter, SNL / S&P MI og Norges Bank

Figur 2.21 Sannsynlighet for at flere banker¹ misligholder sine forpliktelser samtidig.² Prosent. 24. august 2008 – 19. oktober 2018

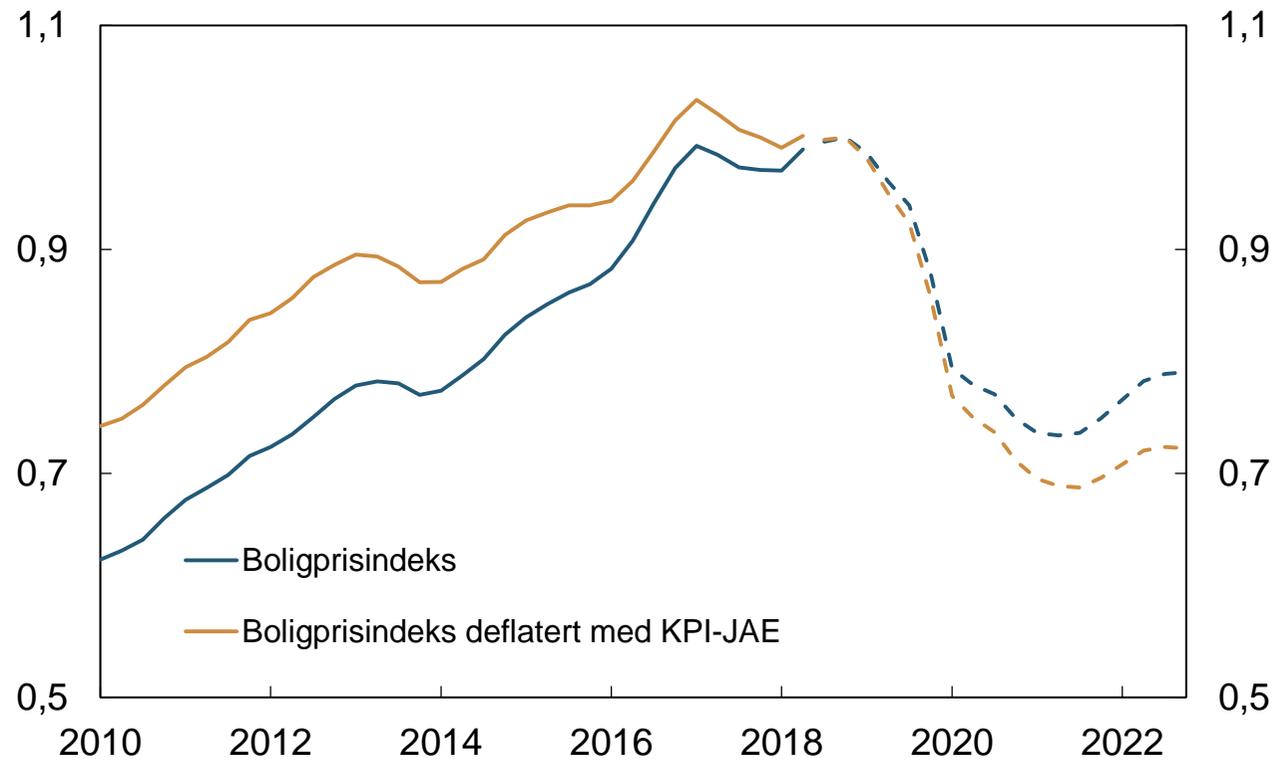

1) DNB Bank, Nordea, Handelsbanken og Danske Bank.

2) Annualiserte sannsynligheter avledet fra prisen på 5-års CDS-kontrakter i euro på seniorgjeld.

Kilder: Bloomberg og Norges Bank

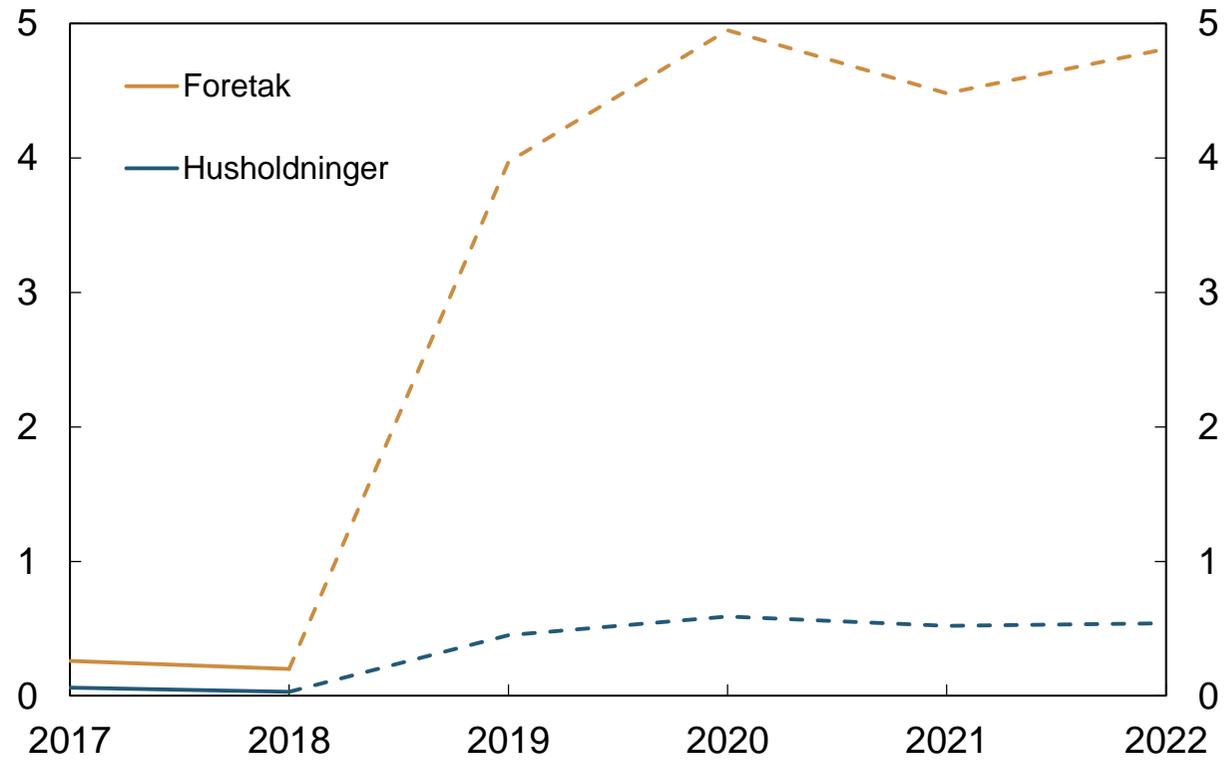
Figur 3.1 Boligpriser i stressalternativet. Indeks. 4. kv. 2018 = 1.
1. kv. 2010 – 4. kv. 2022¹

1) Fremskrivninger for 3. kv. 2018–4. kv. 2022.

Kilder: Eiendom Norge, Eiendomsverdi, Finn.no og Norges Bank

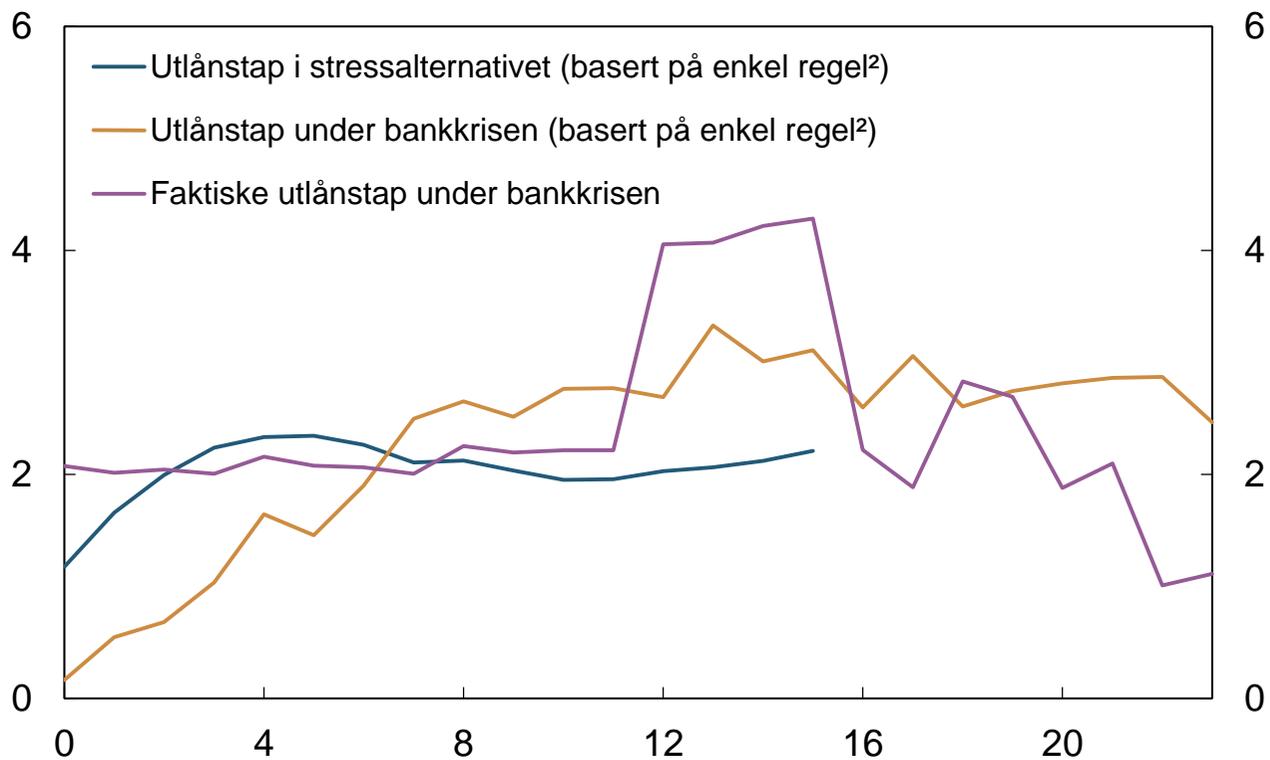
Figur 3.2 Utlånstap som andel av brutto utlån til sektoren i stressalternativet. Prosent. 2017 – 2022¹

1) Historisk tapsfordeling er benyttet til å fordele utlånstap mellom foretak og husholdninger.

Kilder: SNL/S&P MI og Norges Bank

Figur 3.3 Utlånstap som andel av brutto utlån i stressalternativet og sammenlikning med bankkrisen.¹ Prosent. Kvartaler inn i stressperioden

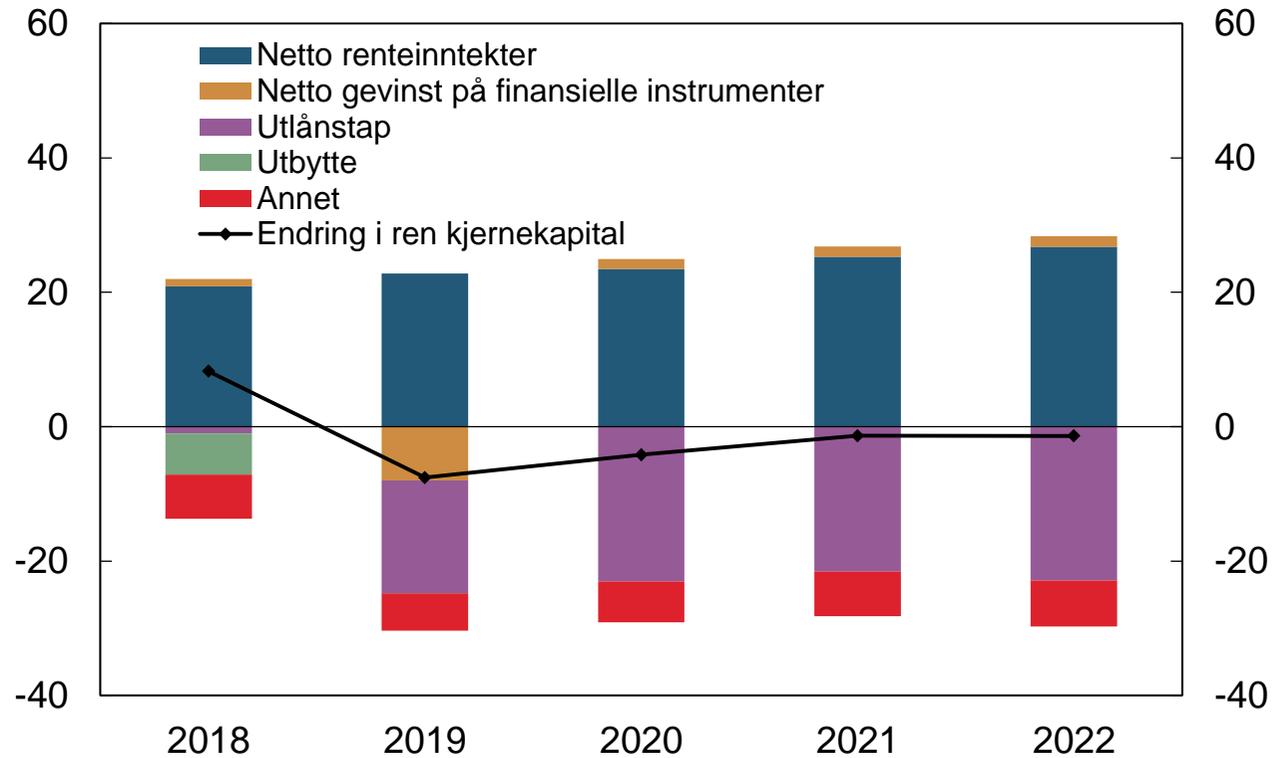

1) For bankkrisen har vi satt første kvartal i stressperioden til 1. kv. 1988.

2) Den enkle regelen gir tap som andel av brutto utlån som funksjon av BNP-utviklingen.

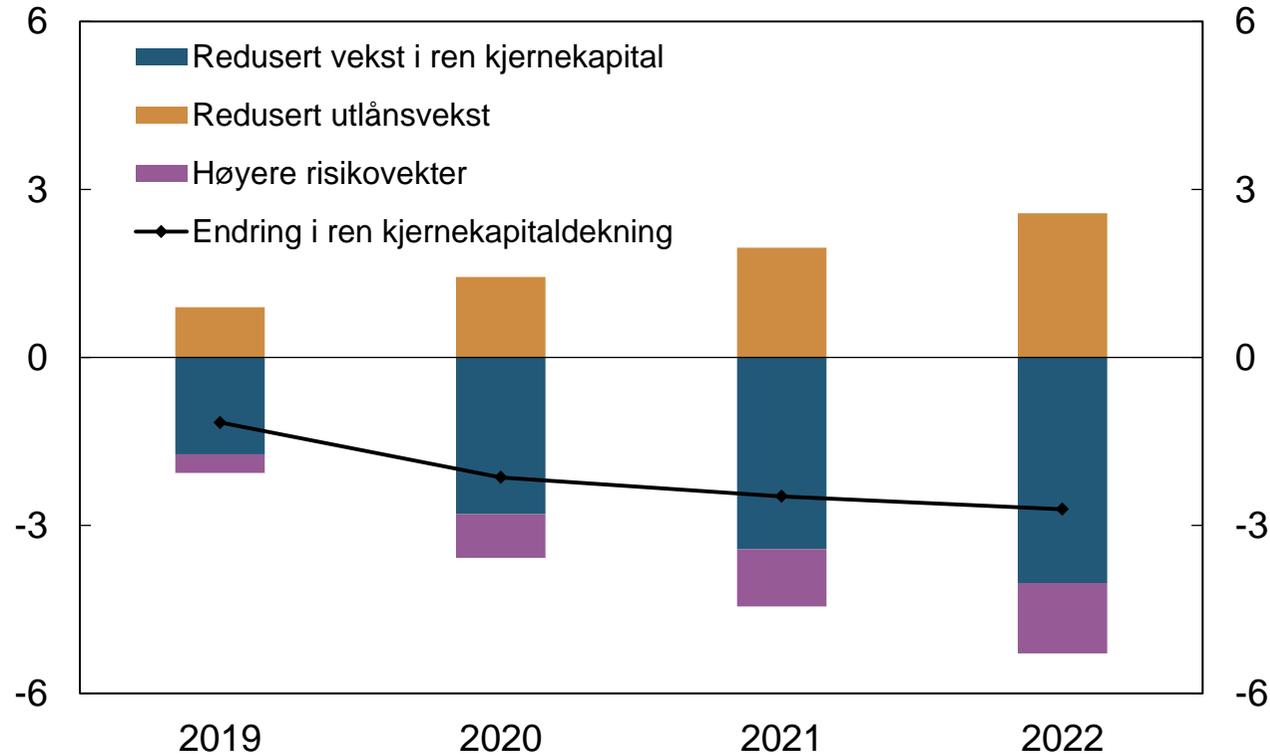
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.4 Endring i ren kjernekapital i stressalternativet og bidrag fra ulike komponenter. Prosent. 2018¹ – 2022

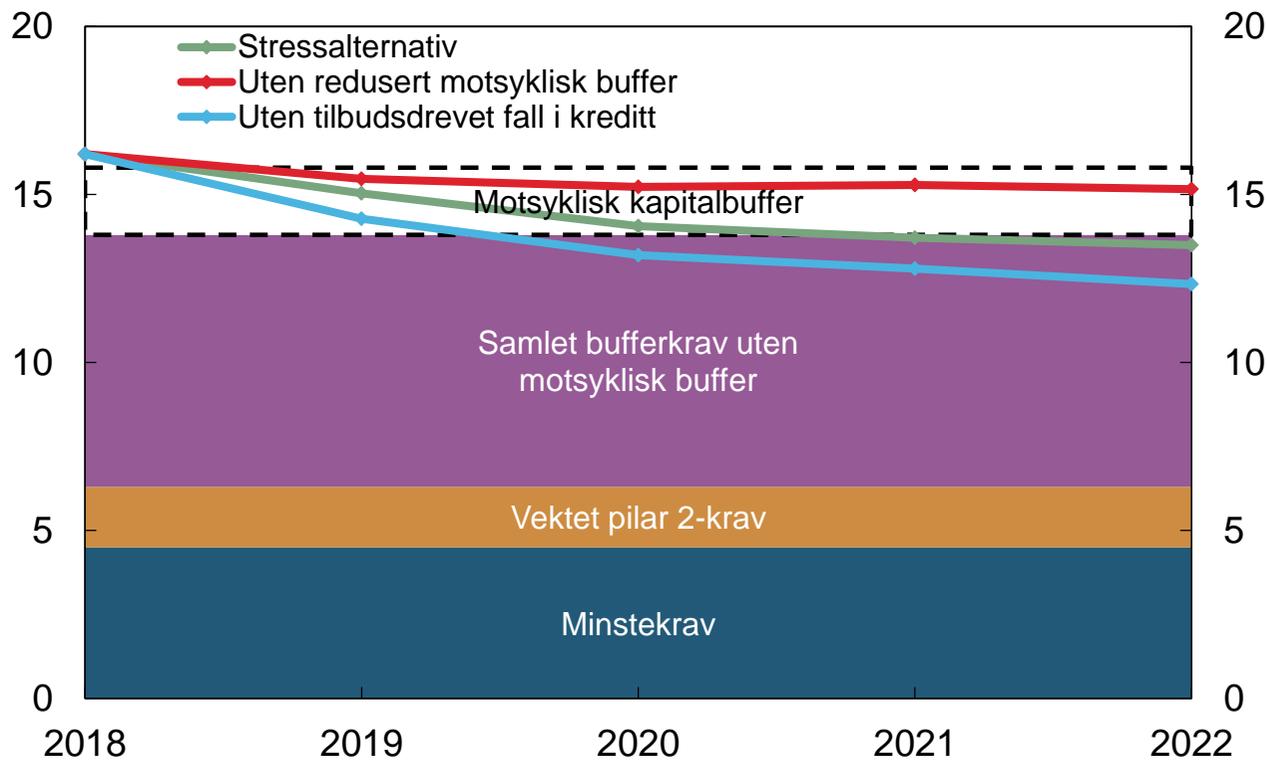
1) 2018-tall er konstruert med enkle fremskrivninger for andre halvdel av året.
Kilder: SNL/S&P MI og Norges Bank

Figur 3.5 Kumulativ endring i ren kjernekapitaldekning i stressalternativet og estimerte bidrag fra ulike komponenter.¹ Prosentenheter. 2019 – 2022

1) Bidragene angir effekten av de ulike komponentenes avvik fra antatt trend. Trenden til ren kjernekapital og samlet utlån er satt til 3,5 prosent, mens risikovektene er uten trend.
Kilde: Norges Bank

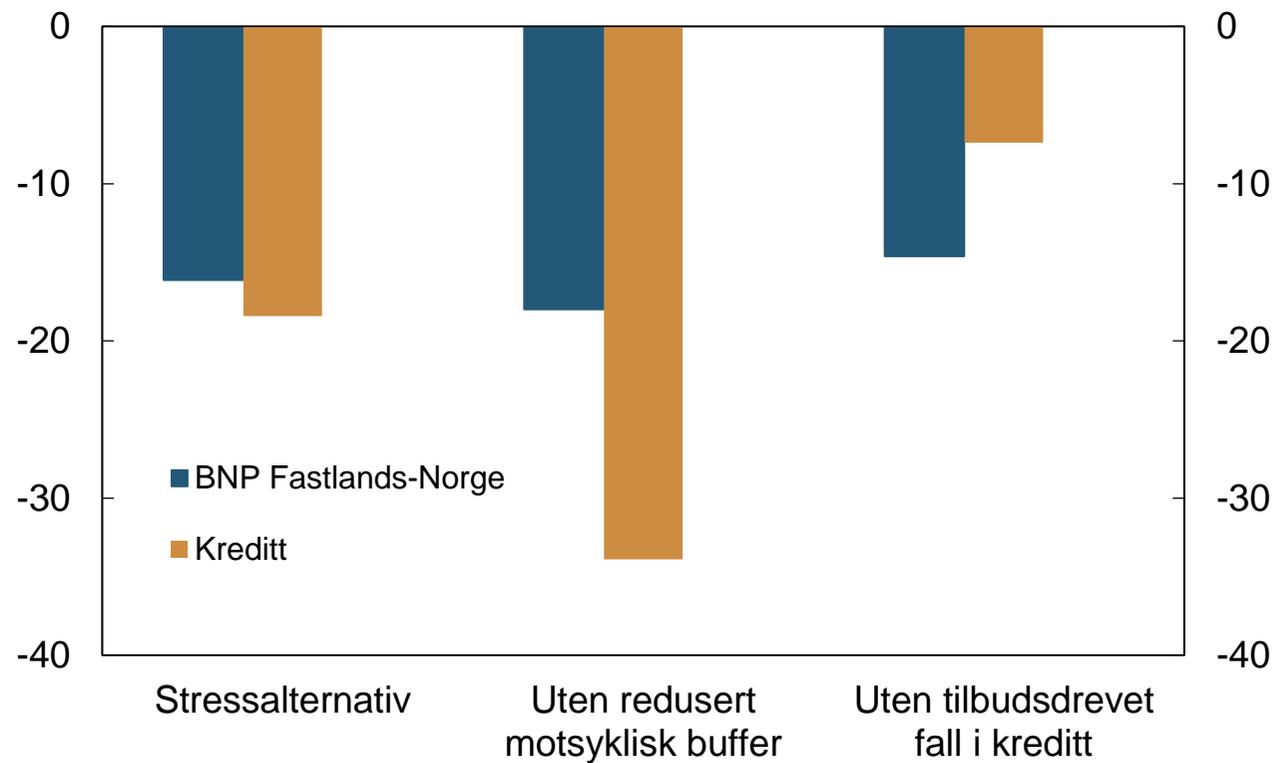
Figur 3.6 Ren kjernekapitaldekning og krav til ren kjernekapitaldekning under pilar 1 og pilar 2¹ ved ulike antakelser om makrobankens tilpasning. Prosent. 2018 – 2022

1) Pilar 2-krav til stresstestbankene er vektet med bankenes beregningsgrunnlag.

Kilder: Finanstilsynet, SNL/S&P MI og Norges Bank

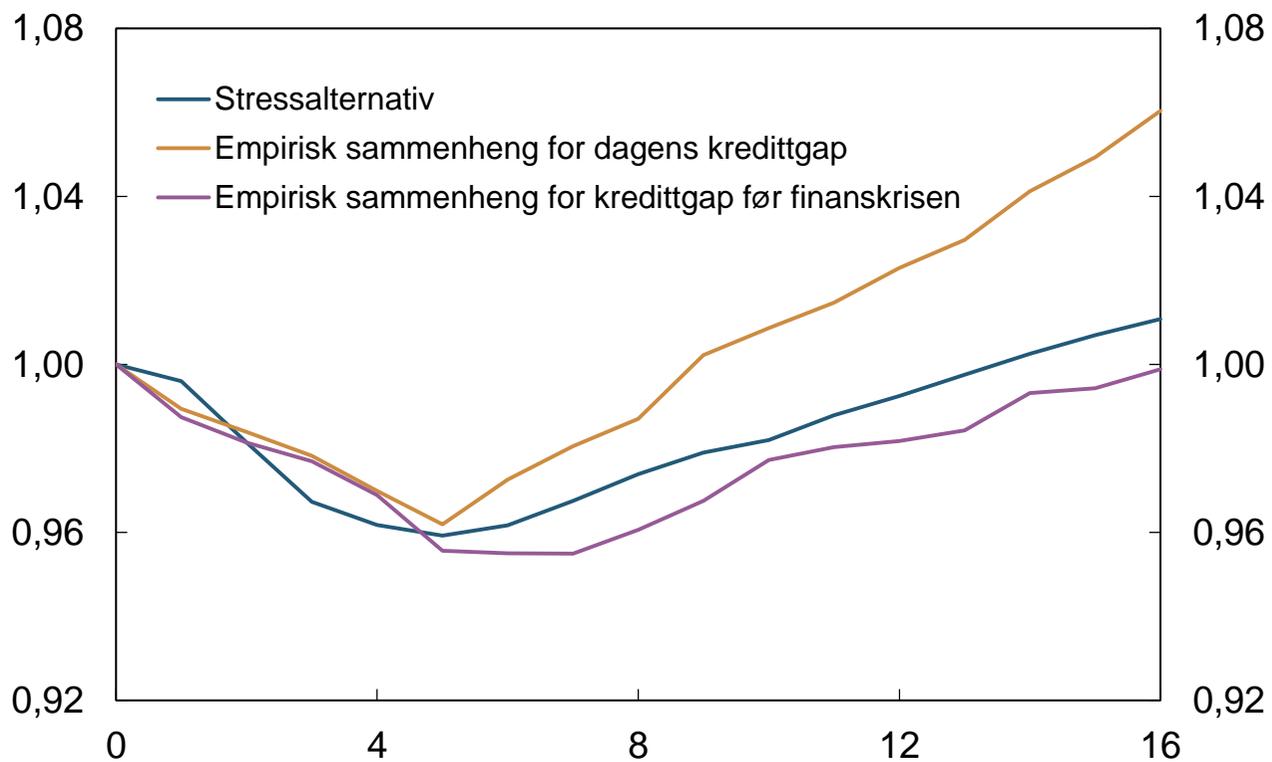
Figur 3.7 Samlet endring i stressperioden¹ i BNP Fastlands-Norge og kreditt ved ulike antakelser om bankenes tilpasning. Prosent

1) Definert som kumulativt avvik fra antatt trend for BNP og avvik fra antatt trend ved utgangen av stressperioden for samlet kreditt. Trenden for BNP i faste priser er satt til 1 prosent, og trenden i kreditt er satt til 3,5 prosent.

Kilde: Norges Bank

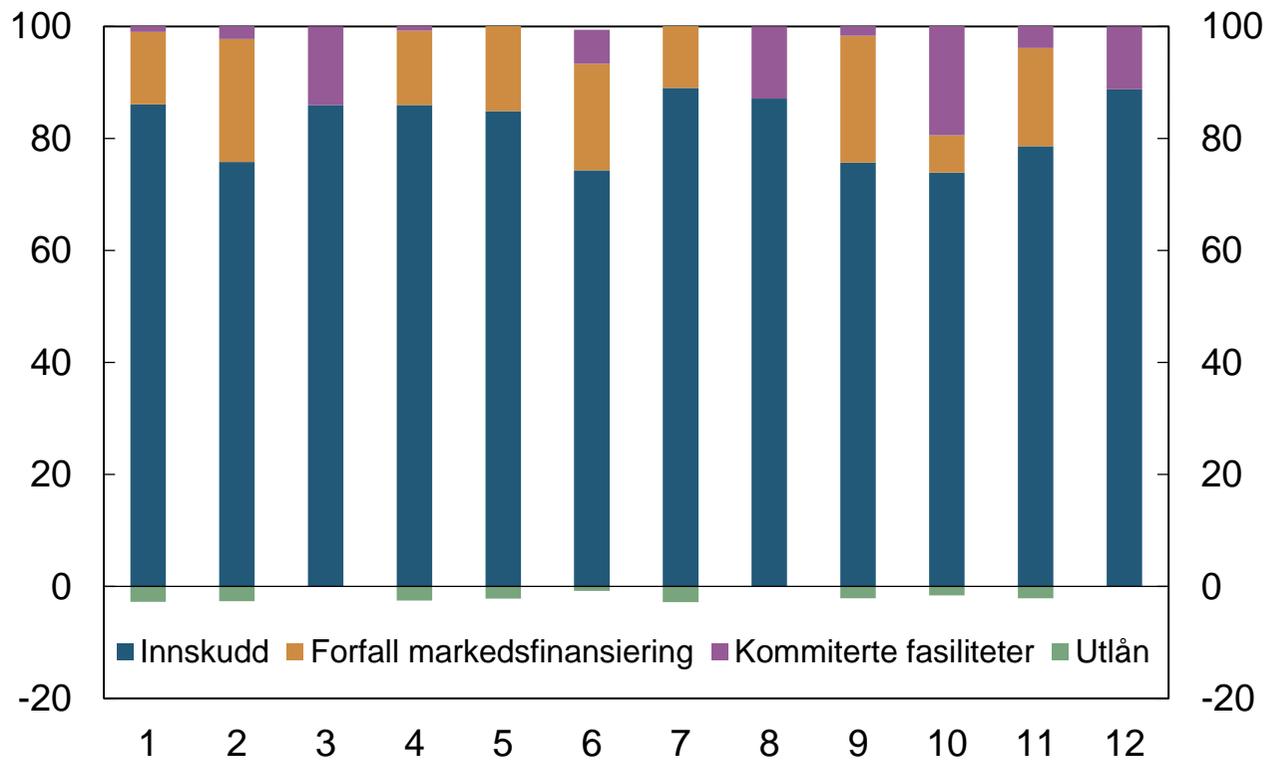
Figur 3.8 BNP Fastlands-Norge i stressalternativet og empirisk sammenheng for krisedybde.¹ Indeks. Kvartalet før krisestart = 1. Kvartaler inn i stressperioden

1) Den empiriske sammenhengen gir utviklingen i BNP gjennom en krise som funksjon av kredittgapet før krisen begynner.

Kilde: Norges Bank

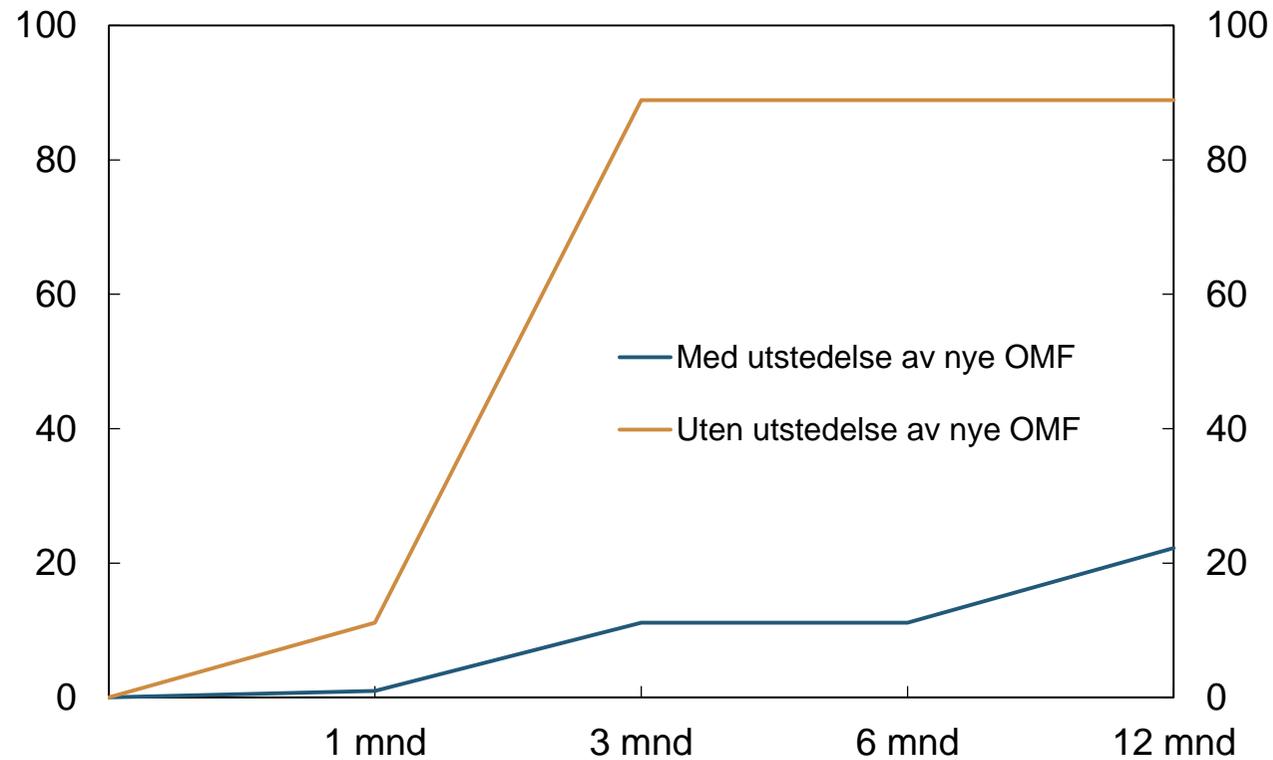
Figur 3.9 Netto utbetalinger i bankspesifikt stress.¹ Utvalgte banker randomisert langs den horisontale aksen. Andel av totale utbetalinger. Prosent. 2017

1) Netto utbetalinger som andel av totale utbetalinger over en 360 dagers periode med bankspesifikt stress.

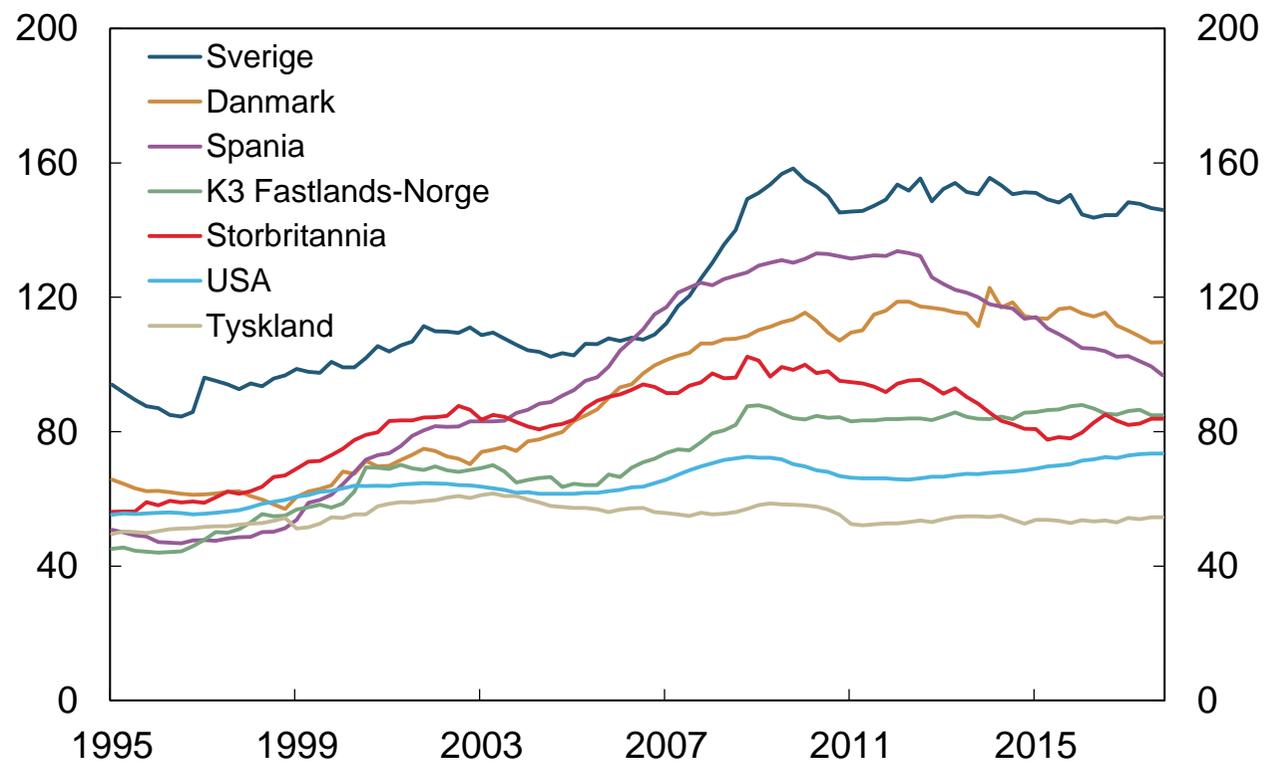
Kilder: Finanstilsynet og Norges Bank

Figur 3.10 Andel banker¹ med negativ likviditetssituasjon (vertikal akse). Overlevelseshorisont ved sterkt innenlandsk markedsstress (horisontal akse). Med og uten mulighet for utstedelse av nye OMF. Prosent. Ved utgangen av 2017

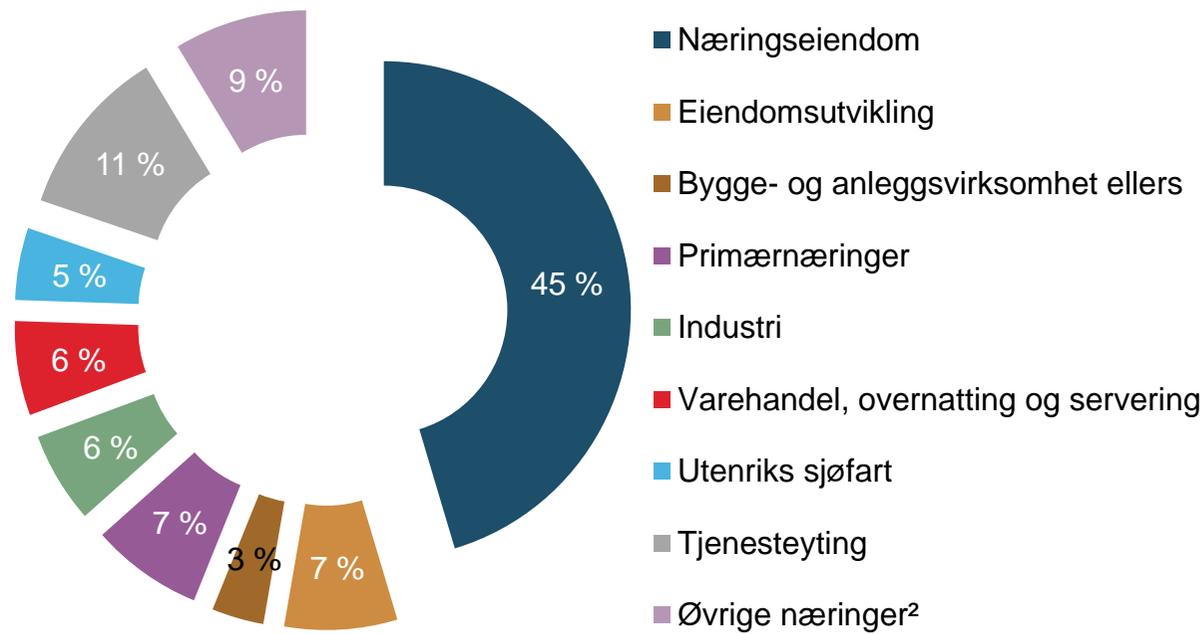
1) De største bankene i Norge.
Kilder: Finanstilsynet og Norges Bank

Figur 4.1 Kreditt til ikke-finansielle foretak i forhold til BNP. Norge og utvalgte land. Prosent. 1. kv. 1995 – 4. kv. 2017

Kilder: Den internasjonale oppgjørsbanken (BIS), Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.2 Utlån til næringsmarkedet¹ fra alle banker og kredittforetak.
Prosent. Per 30. juni 2018

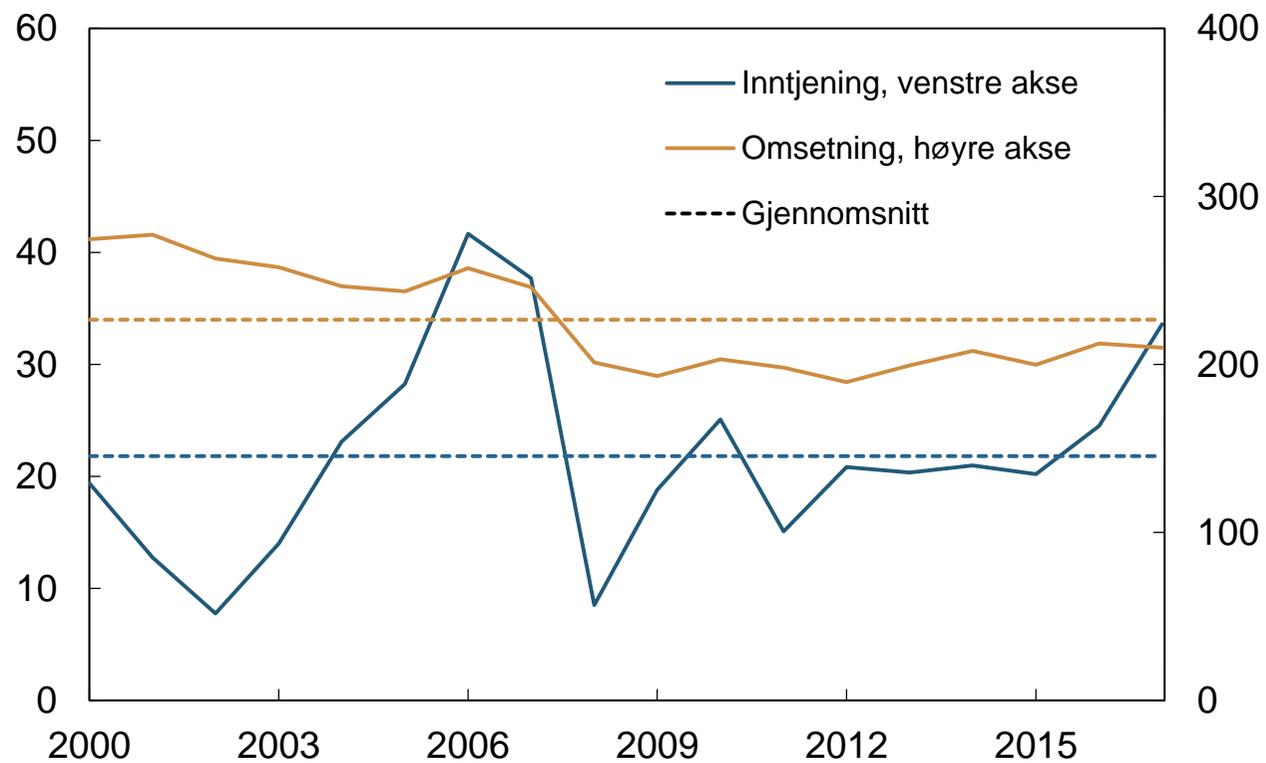

1) Totale næringslån er 1 427 milliarder kroner.

2) Øvrige næringer inkluderer Oljeservice, Transport ellers, Forsyning og Utvinning av naturressurser. Oljeservice er her snevert definert.

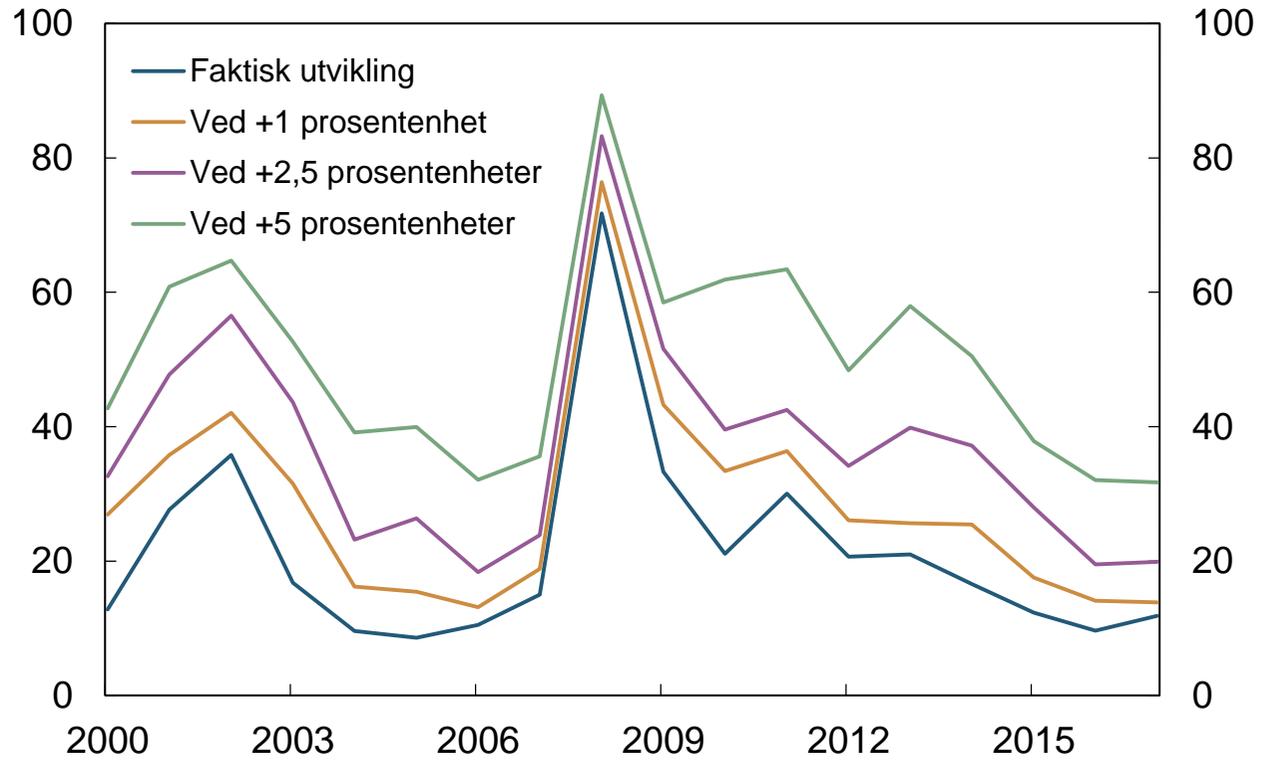
Kilde: Norges Bank

Figur 4.3 Omsetning og inntjening som andel av netto rentebærende gjeld. Ikke-finansielle fastlandsforetak. Årsregnskapstall. 2000 – 2017

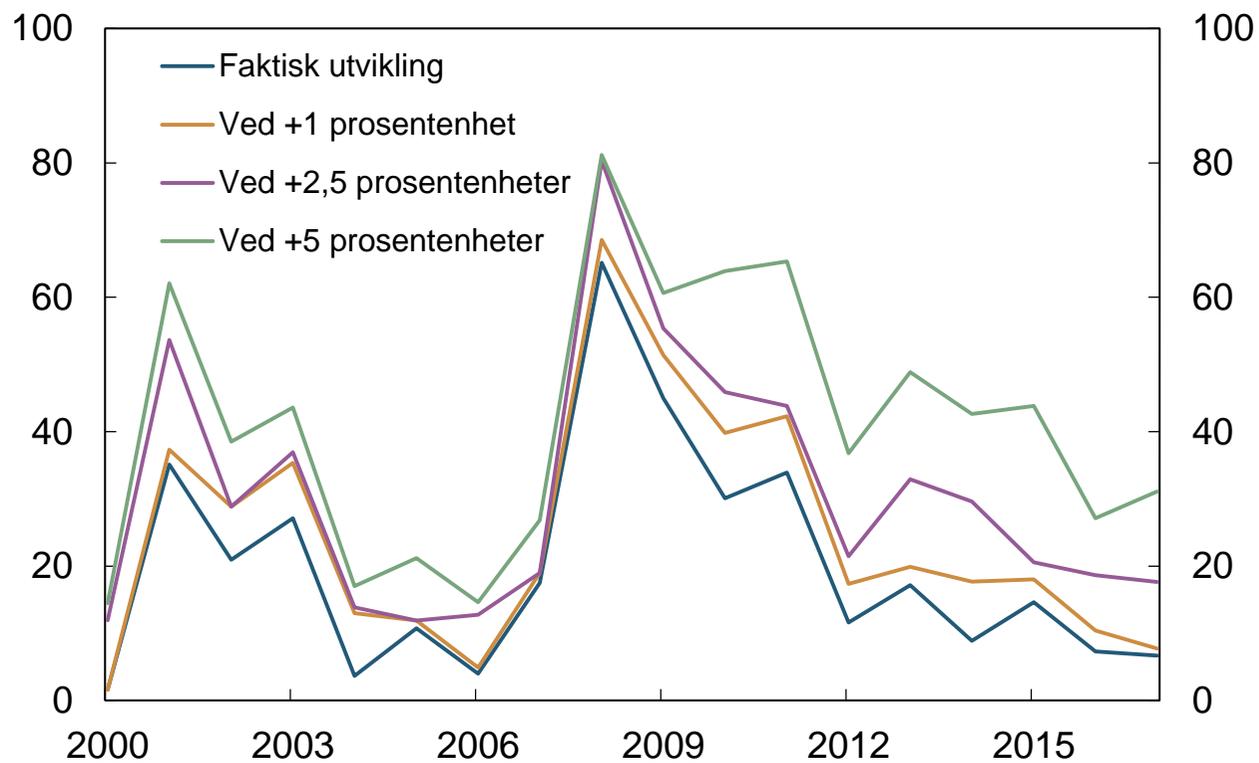
Kilde: Norges Bank

Figur 4.4 Andel av gjeld i konsernselskaper med negativ inntjening ved ulike renteøkninger. Næringseiendom. Prosent. 2000 – 2017

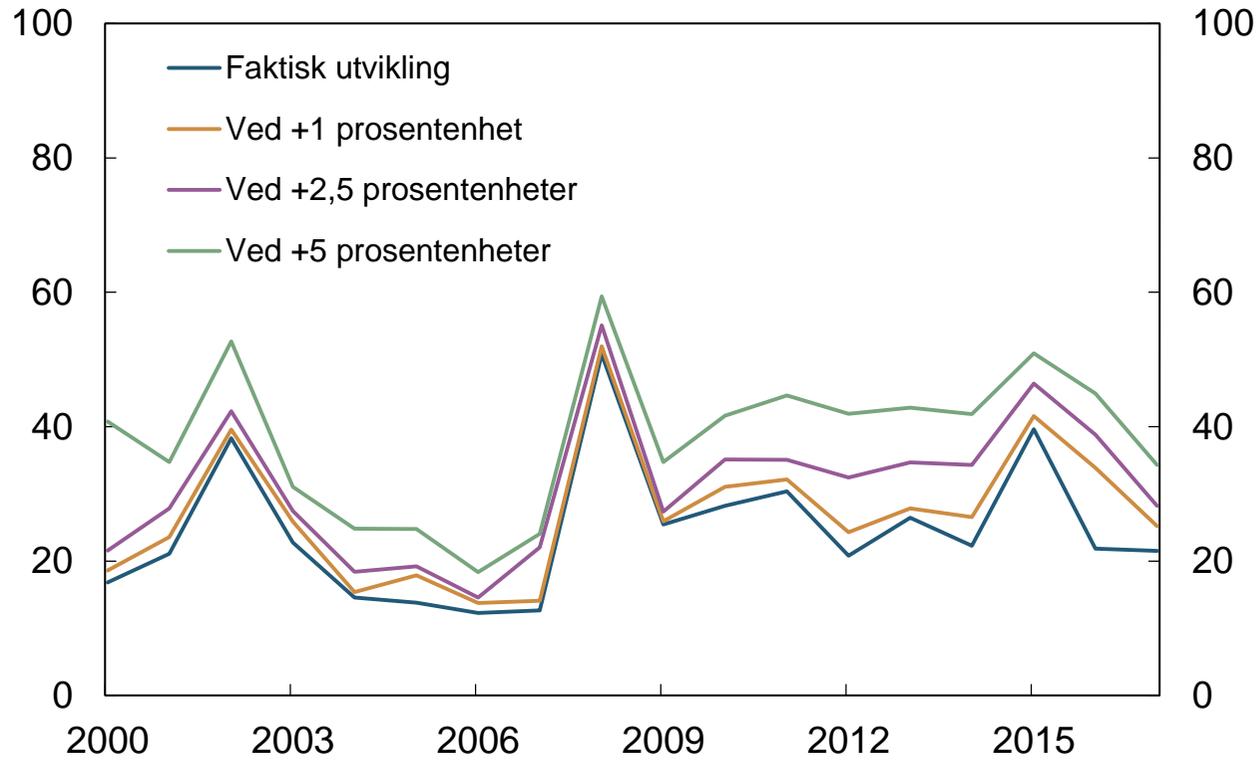
Kilde: Norges Bank

Figur 4.5 Andel av gjeld i konsernselskaper med negativ inntjening ved ulike renteøkninger. Eiendomsutvikling. Prosent. 2000 – 2017

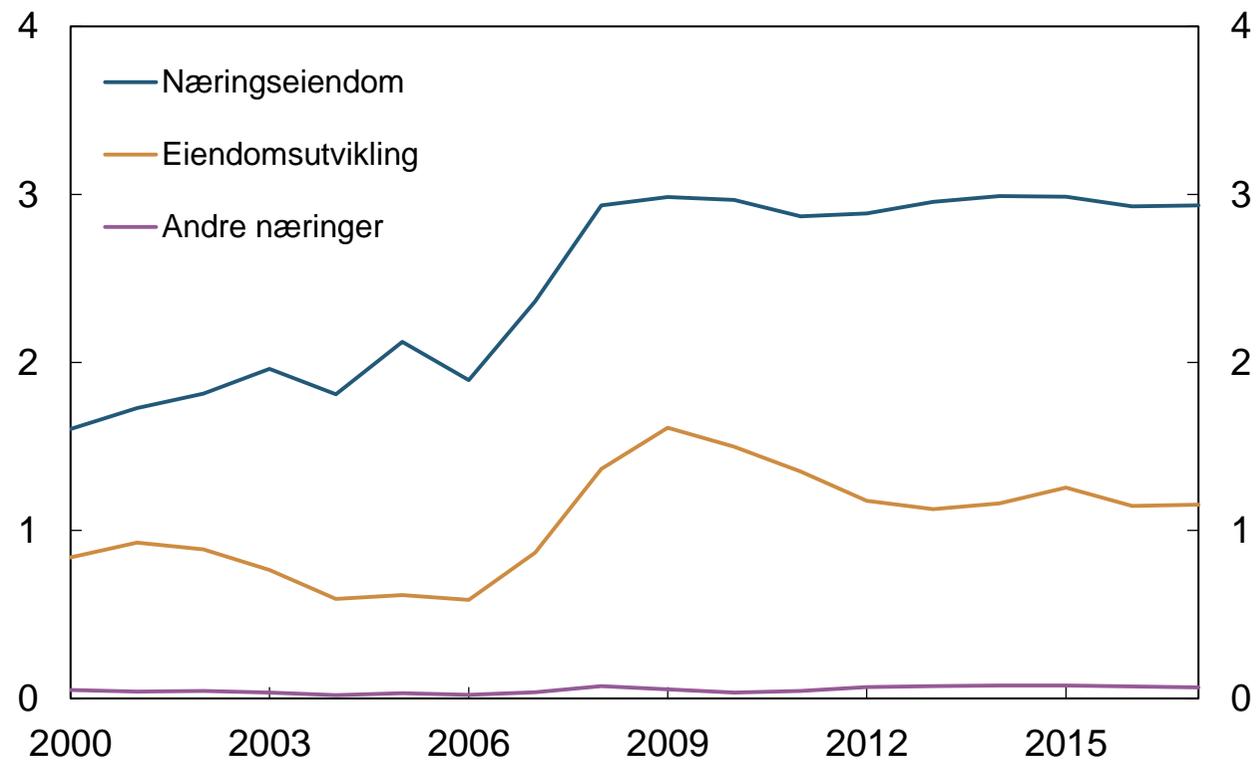
Kilde: Norges Bank

Figur 4.6 Andel av gjeld i konsernselskaper med negativ inntjening ved ulike renteøkninger. Næringer i Fastlands-Norge utenom næringseiendom og eiendomsutvikling. Prosent. 2000 – 2017

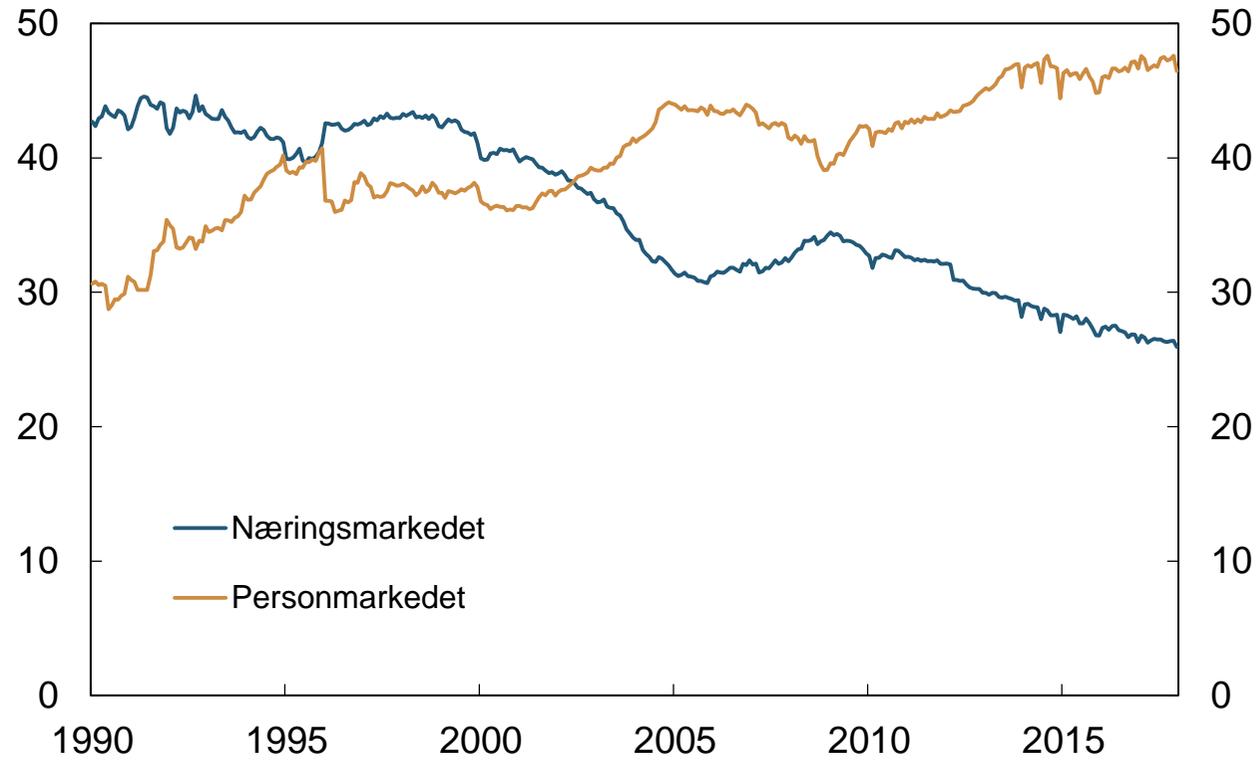
Kilde: Norges Bank

Figur 4.7 Netto effekt av 1 prosentenheter høyere rente som andel av omsetning. Prosent. 2000 – 2017

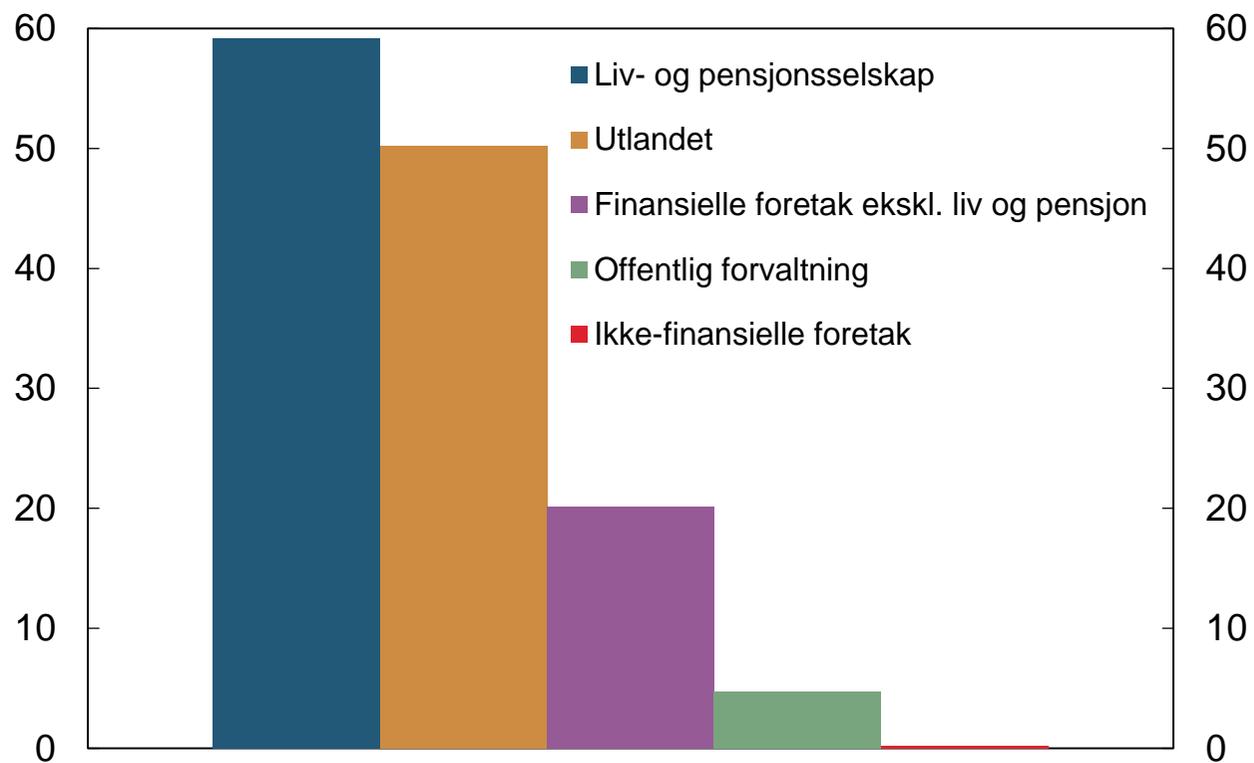
Kilde: Norges Bank

Figur 4.8 Utlån til personmarkedet og næringsmarkedet som andel av totale utlån. Fra banker og kredittforetak. Prosent. Januar 1990 – desember 2017

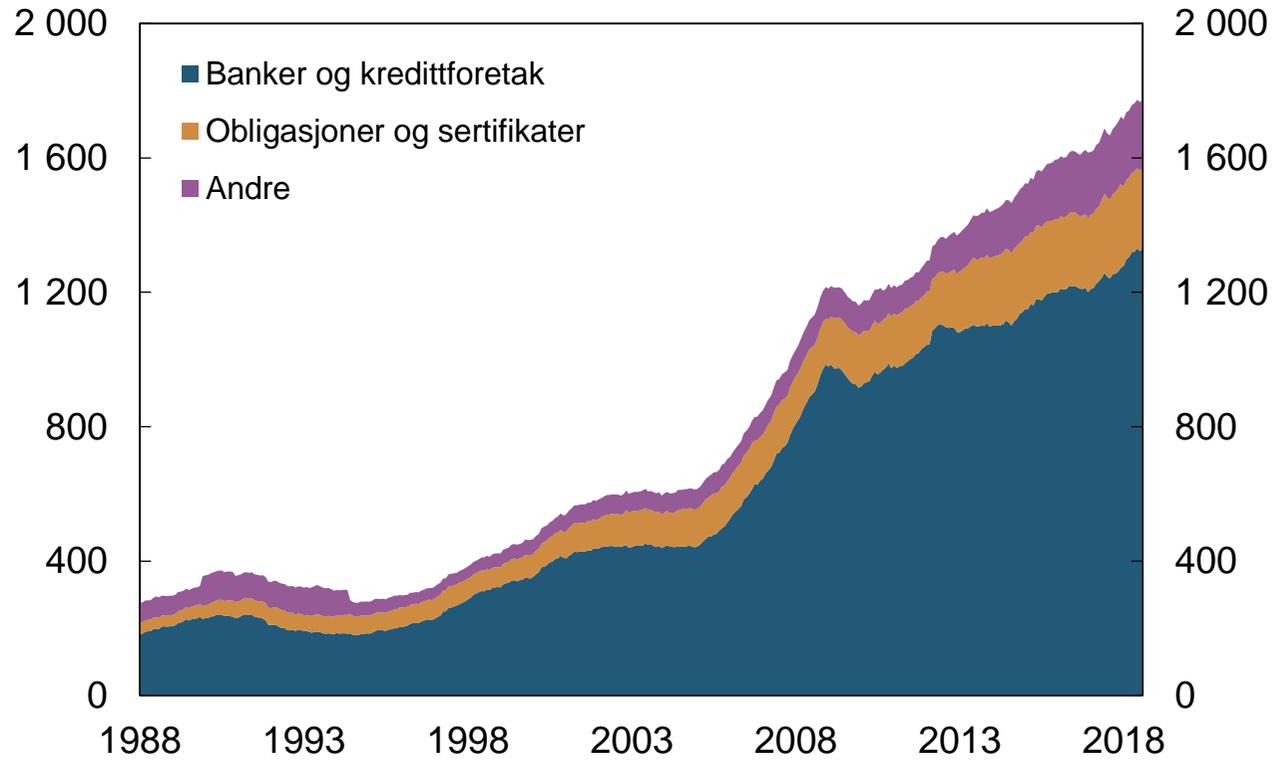
Kilde: Norges Bank

Figur 4.9 Økning i ikke-finansielle foretaks utestående sertifikat- og obligasjonsgjeld i det norske obligasjonsmarkedet. Fra desember 2012 til september 2018. Fordelt på eiere. Milliarder kroner

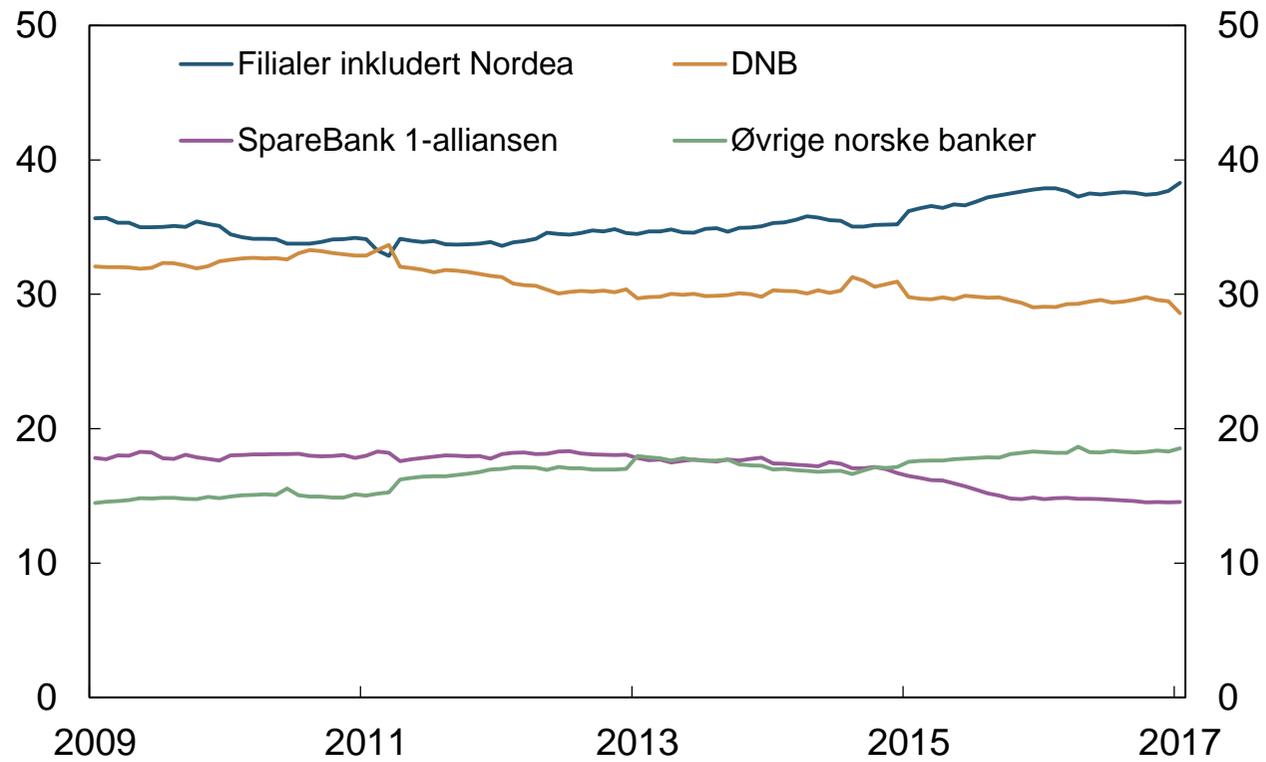
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 4.10 Innenlandsk kreditt til norske ikke-finansielle foretak (K2).
Beholdning. Milliarder kroner. Januar 1988 – august 2018

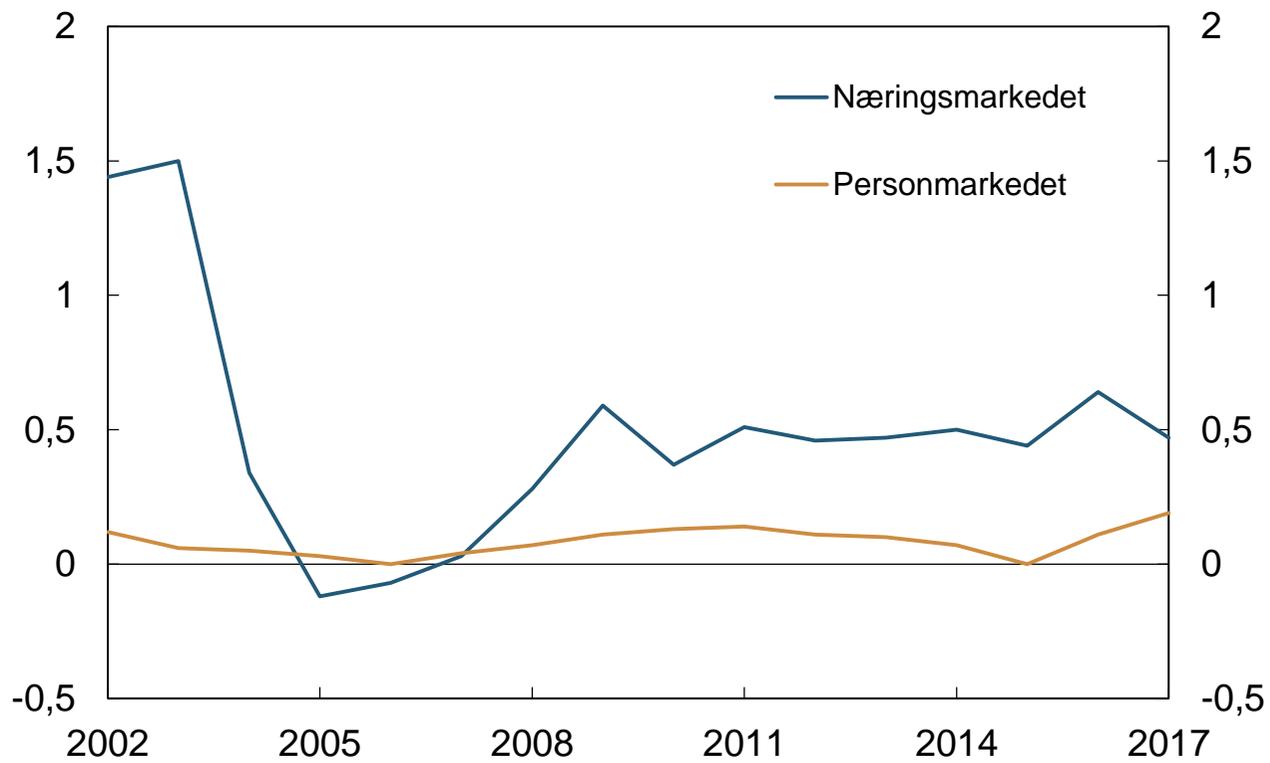
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 4.11 Utlån til næringsseiendom fordelt på bankgrupper.
Fra banker og kredittforetak. Prosent. Mai 2009 – desember 2017

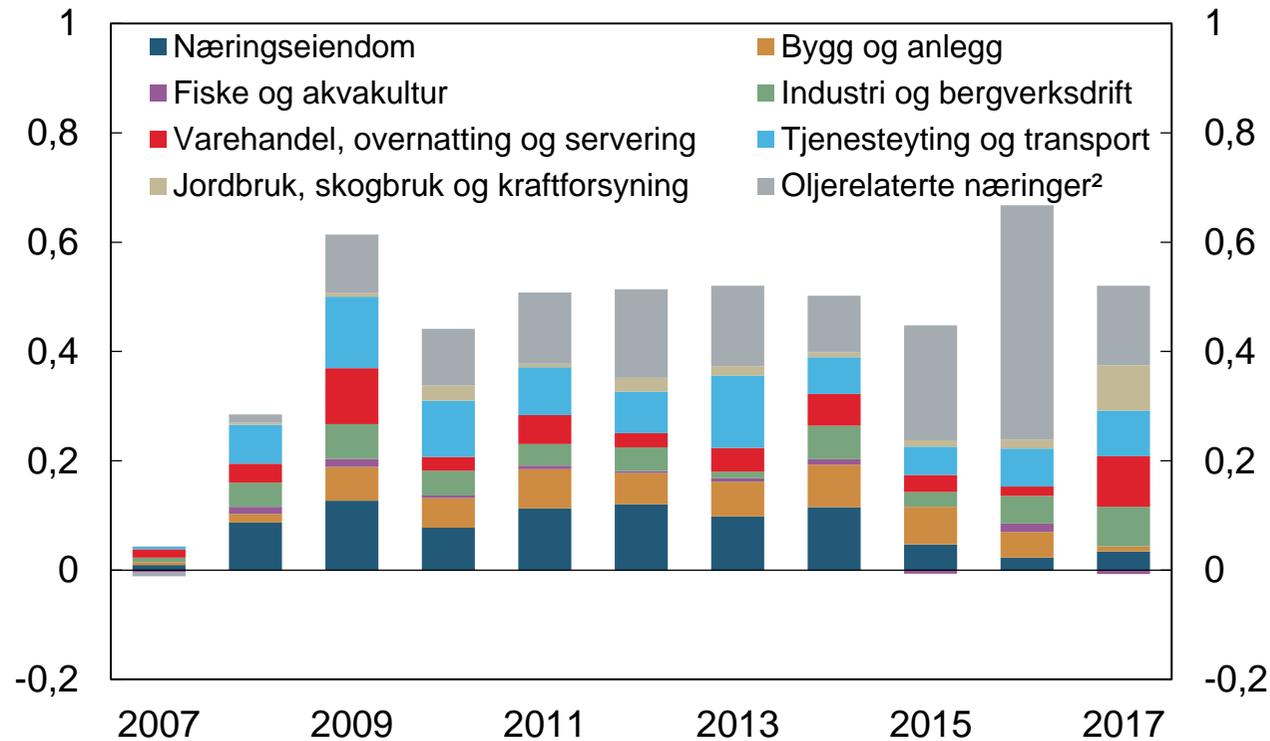
Kilde: Norges Bank

Figur 4.12 Bankenes utlånstap som andel av utlån til sektor. Alle banker.
Prosent. 2002 – 2017

Kilde: Norges Bank

Figur 4.13 Bankenes¹ utlånstap til foretak som andel av totale utlån til foretak. Bidrag fra hver næring.² 2007 – 2017

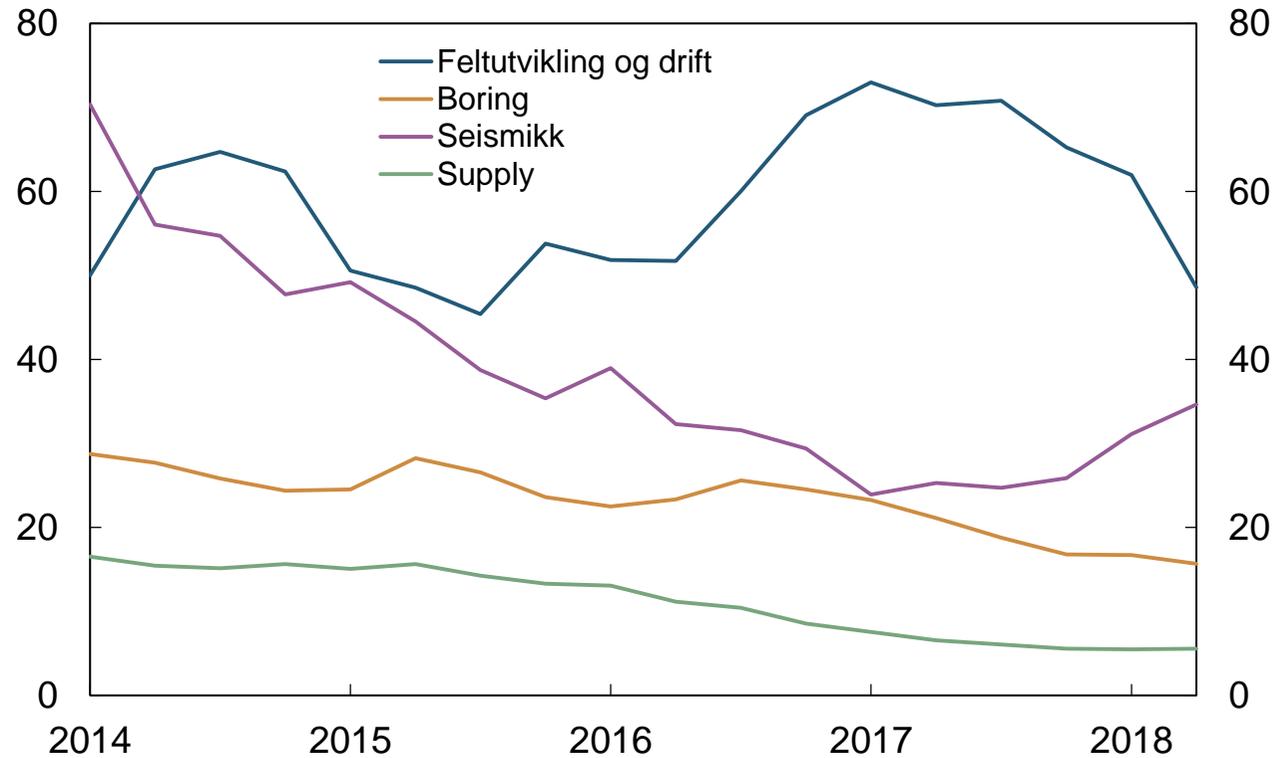

1) Alle banker i Norge unntatt filialer av utenlandske banker. Nordea er filial av utenlandsk bank f.o.m. 2017, men er likevel inkludert i 2017.

2) Enkeltnæringer er omklassifisert for å skille ut oljerelaterte næringer.

Kilde: Norges Bank

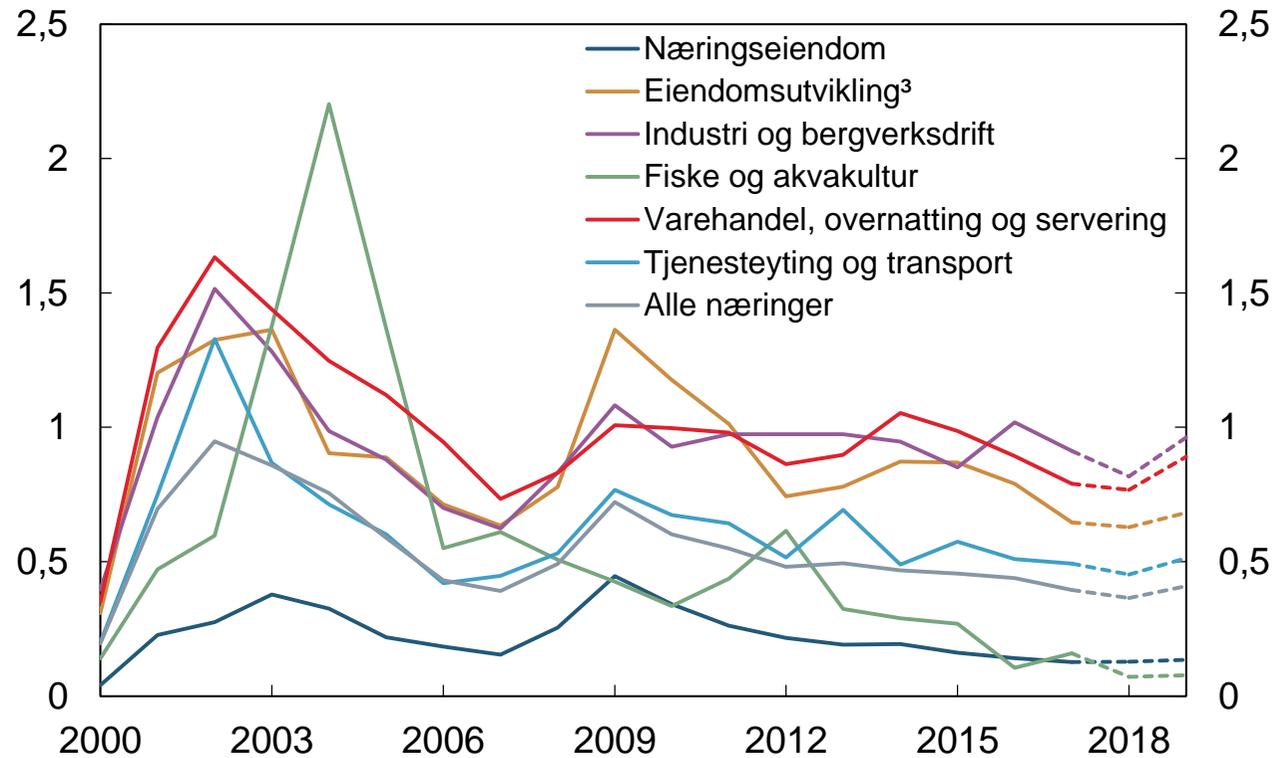
Figur 4.14 Gjeldsbetjeningsevne¹ i oljeleverandørnæringen. Prosent.
1. kv. 2014 – 2. kv. 2018

1) Driftsresultat før av- og nedskrivninger (EBITDA) siste fire kvartaler i prosent av netto rentebærende gjeld. Målet på EBITDA er standardisert av Bloomberg. Det er foretatt manuelle justeringer for EBITDA der det forekommer feilregistreringer i Bloomborgs mål på EBITDA.

Kilder: Bloomberg og Norges Bank

Figur 4.15 Estimert kredittrisiko¹ per næring. Prosent. 2000 – 2019²

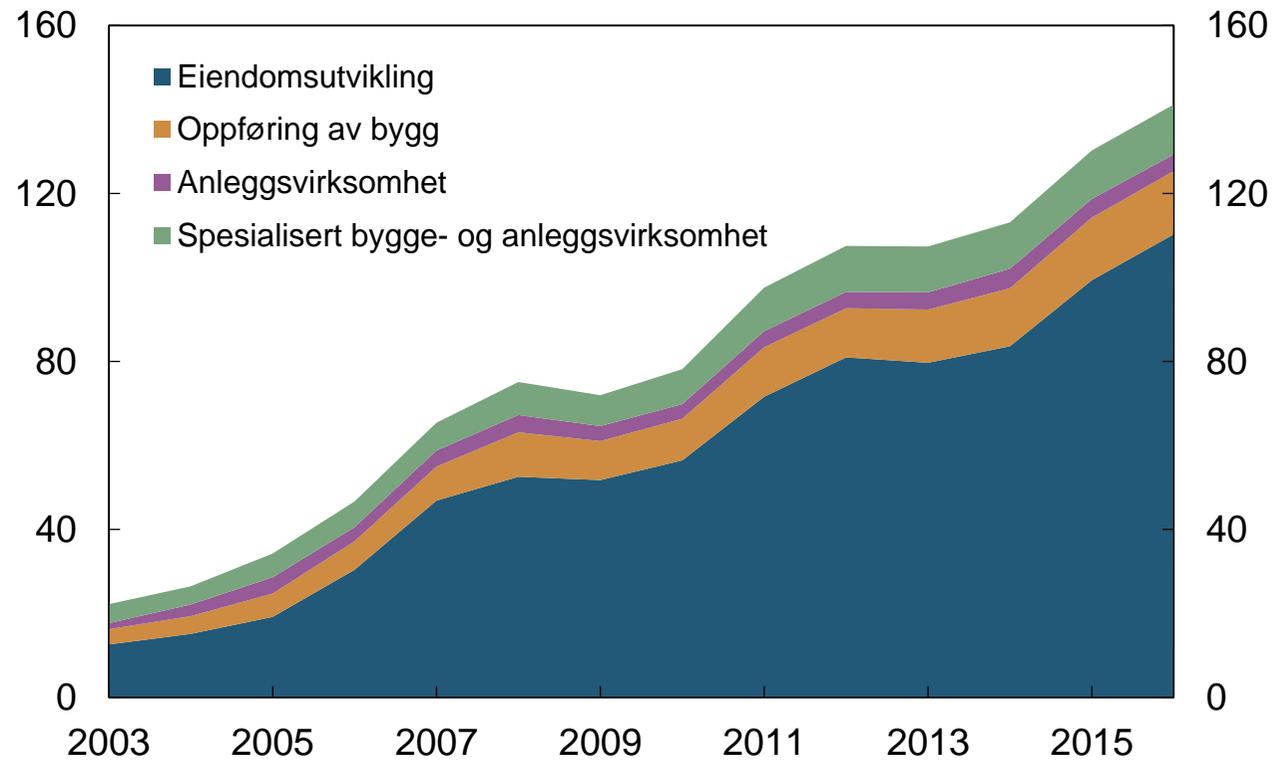
1) Estimert konkursutsatt bankgjeld per næring som andel av total bankgjeld i næringen.

2) Modellanslag for 2018 og 2019.

3) For 2000–2003 inneholder serien hele byggenæringen.

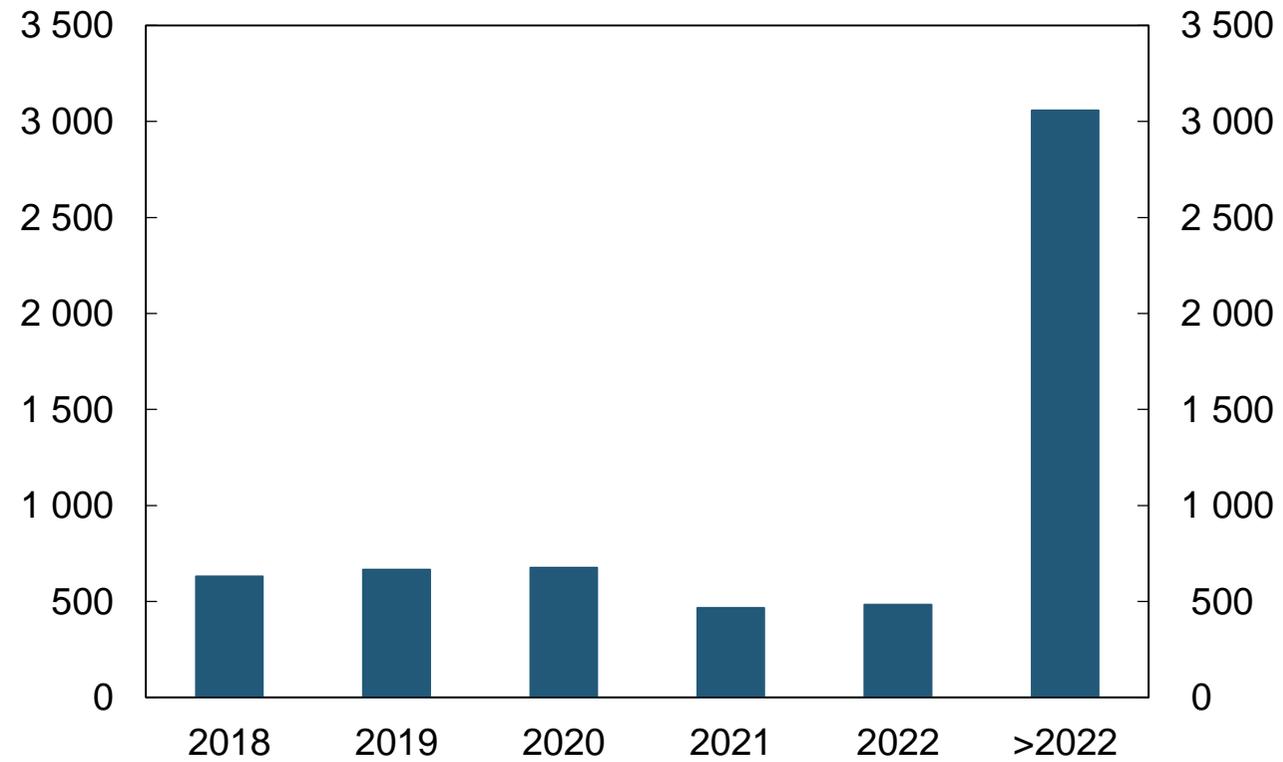
Kilde: Norges Bank

Figur 4.16 Gjeld i bygg og anlegg fra banker og kredittforetak.
Fordelt på hver undernærning. I milliarder kroner. 2003 – 2016

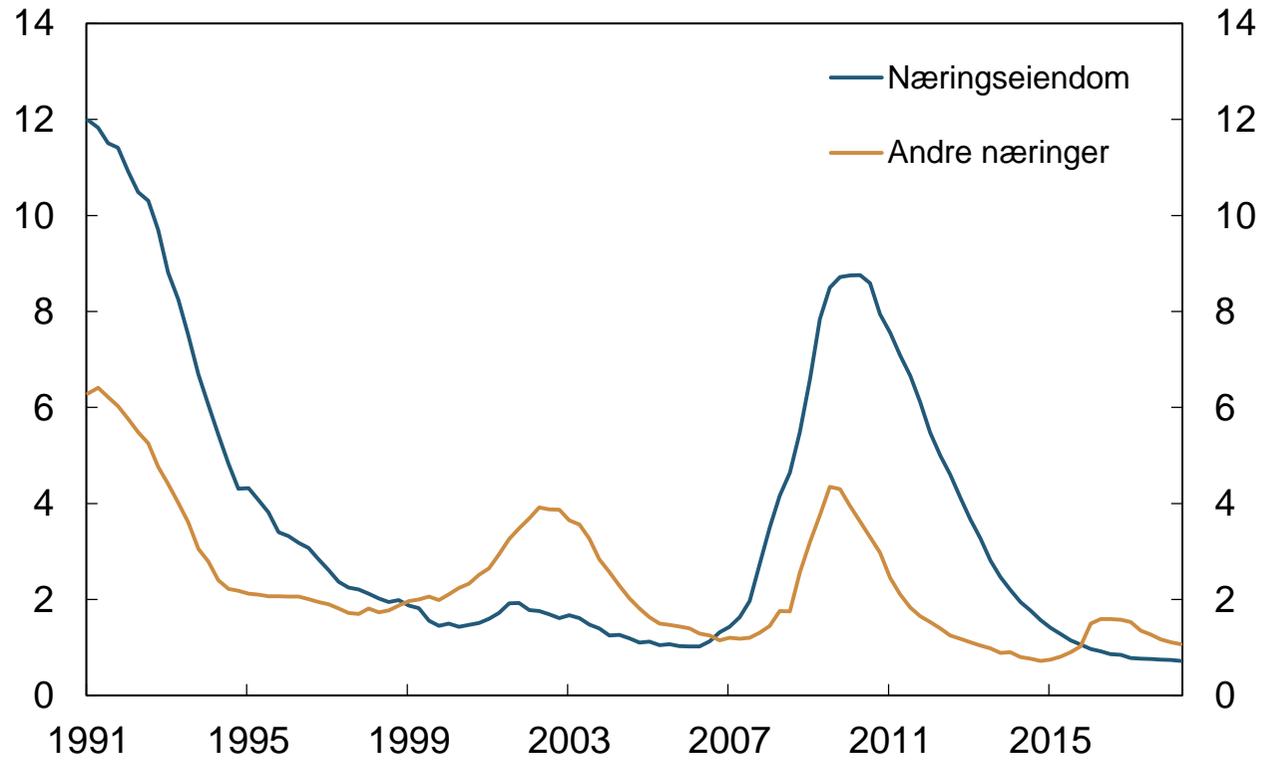
Kilde: Norges Bank

Figur 4.17 Leiekontrakter på kontorer i Oslo som løper ut.
Målt i tusen kvadratmeter. Per 3. kv. 2018

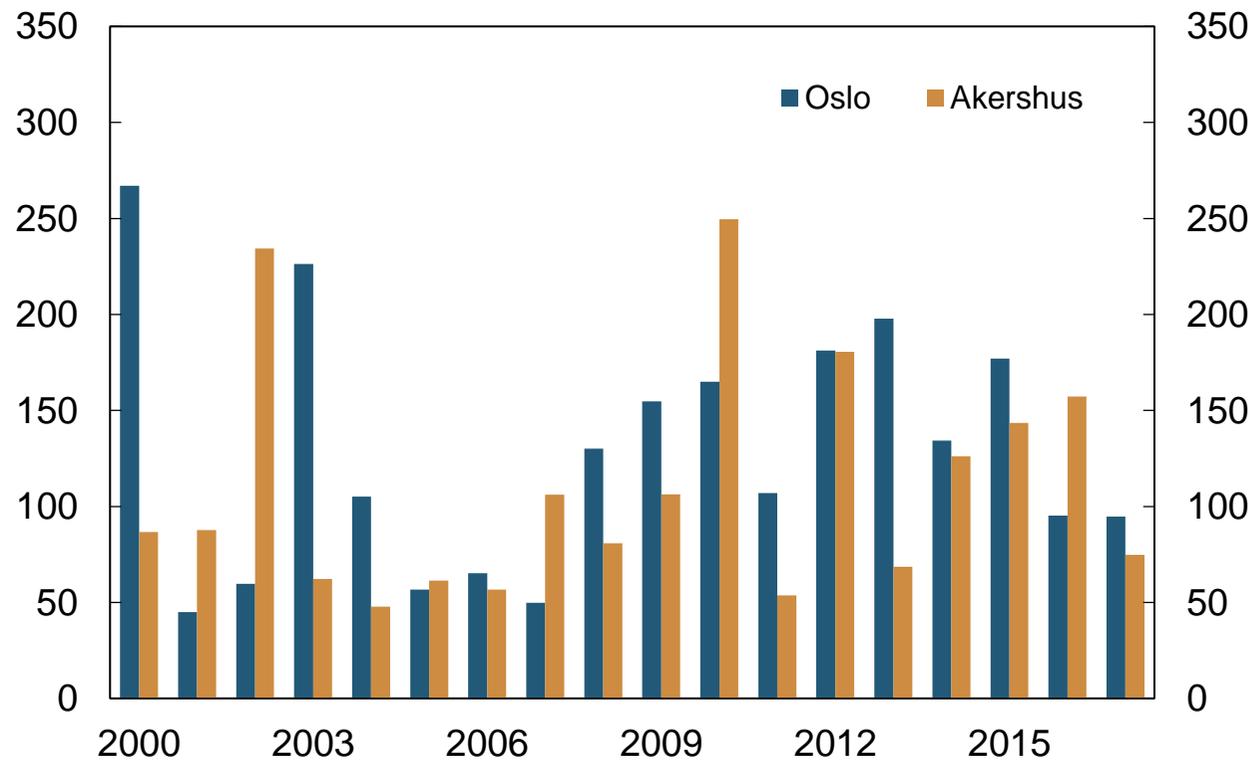
Kilde: Arealstatistikk

Figur 4.18 Mislighold på næringslån i USA. Som andel av lån til næringen. Sesongjustert. Prosent. 1. kv. 1991 – 2. kv. 2018

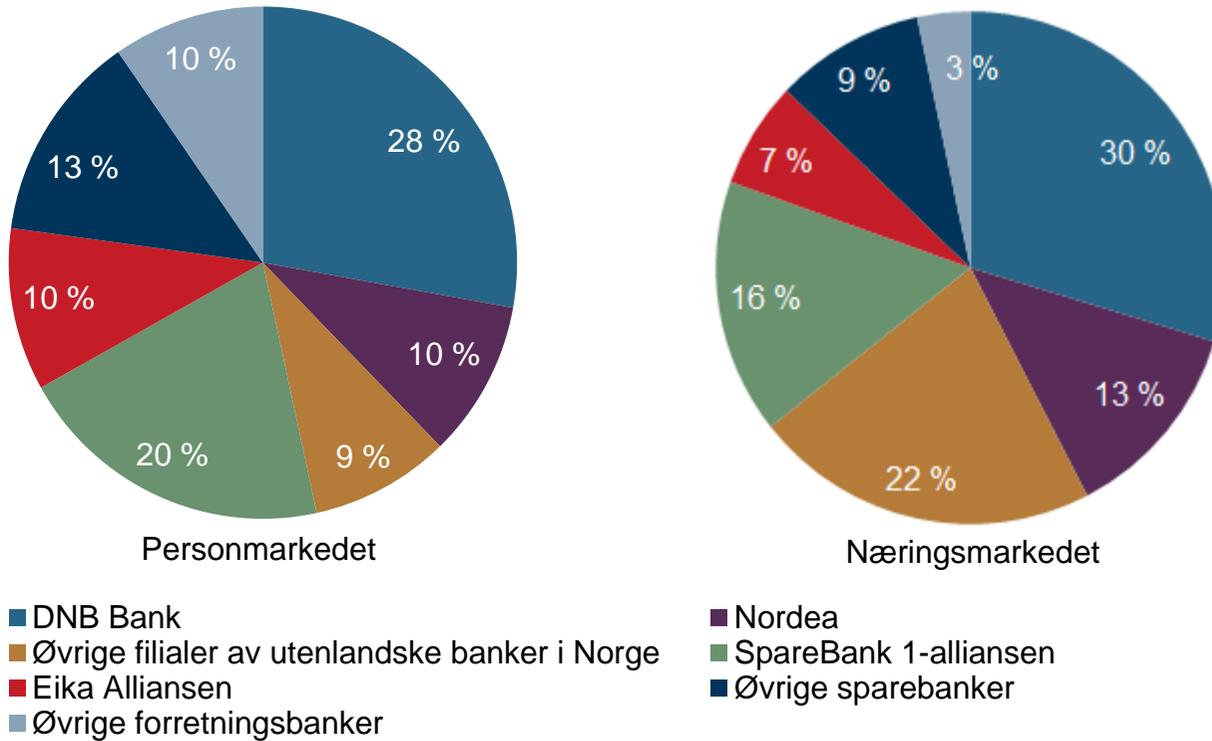
Kilde: FRED Database, Federal Reserve Bank of St. Louis

Figur 4.19 Byggeaktivitet i Oslo og Akershus.
Fullførte tusen kvadratmeter siste fire kvartaler. 2000 – 2017

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 1 Markedsandeler på utlån i bankmarkedet.^{1,2}
Prosent. Per 30. juni 2018

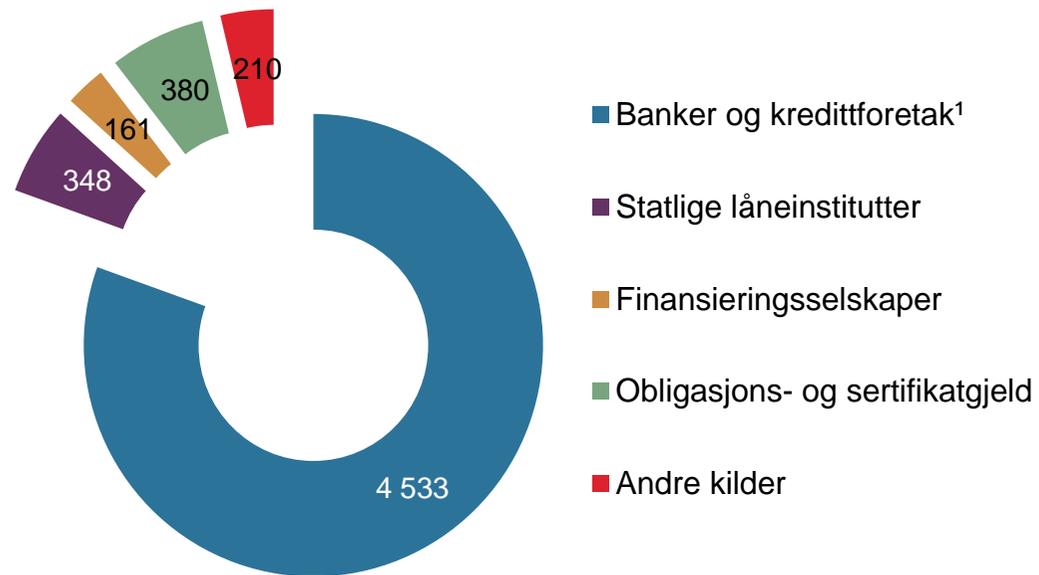

1) Alle banker og kredittforetak i Norge.

2) Se tabell 2.

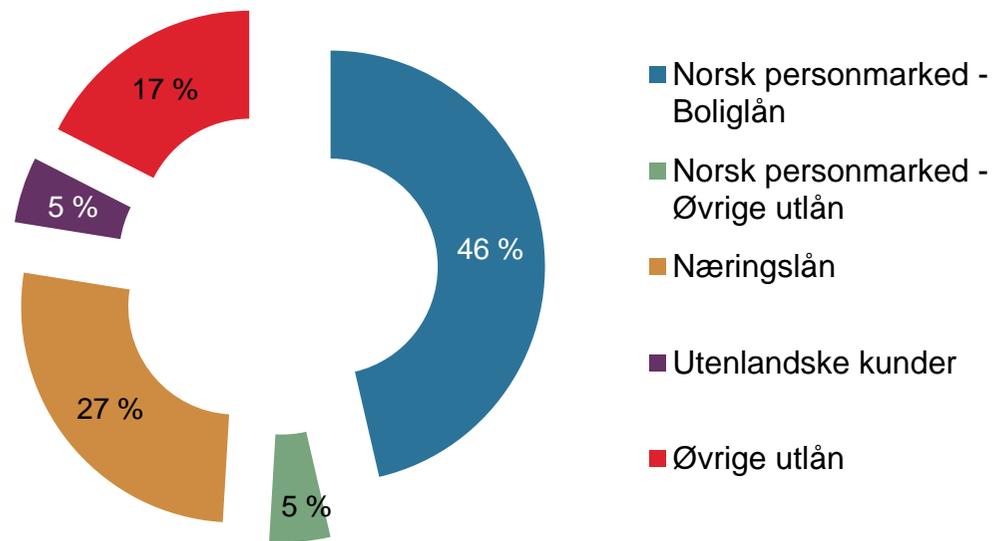
Kilde: Norges Bank

Figur 2 Brutto innenlandsgjeld til publikum fordelt på kredittkilder.
Milliarder NOK. Per 30. juni 2018

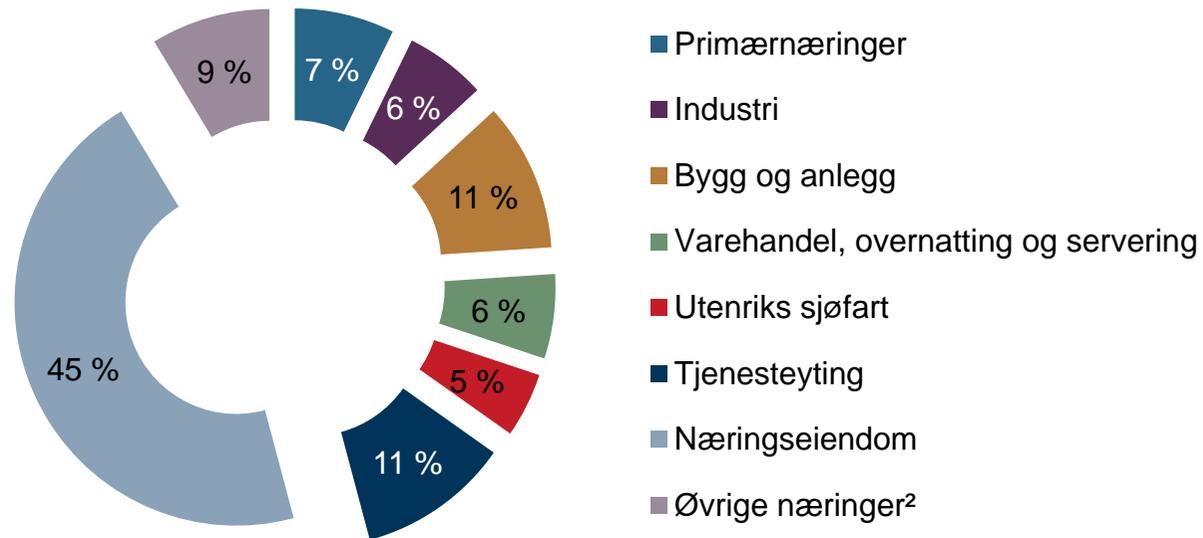
1) Alle banker og kredittforetak i Norge inkludert Eksportfinans.
Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 3 Utlån¹ fra alle banker og kredittforetak.
Prosent. Per 30. juni 2018

1) Totale utlån er 5 373 milliarder kroner.
Kilde: Norges Bank

Figur 4 Utlån til næringsmarkedet¹ fra alle banker og kredittforetak.
Prosent. Per 30. juni 2018

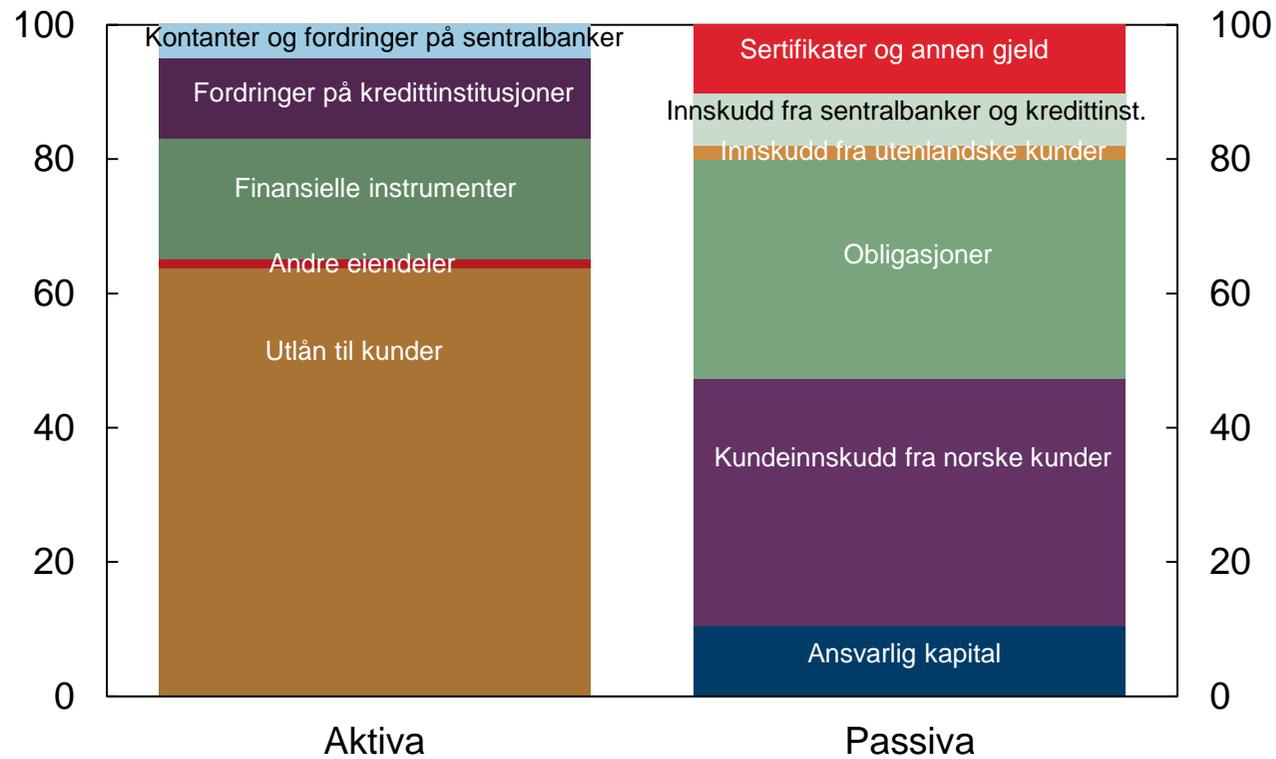

1) Totale næringslån er 1 427 milliarder kroner.

2) Øvrige næringer inkluderer Oljeservice, Transport ellers, Forsyning og Utvinning av naturressurser. Oljeservice er her snevert definert.

Kilde: Norges Bank

Figur 5 Balansen¹ til norskeide banker og OMF-kredittforetak.²
 Prosent. Per 30. juni 2018

1) Interne poster mellom banker og kredittforetak er ikke eliminert.

2) Alle banker og kredittforetak med unntak av filialer og datterbanker av utenlandske banker i Norge.

Kilde: Norges Bank